EDIȚIA DE VINERI

Vol. 6

Postmodernismul american

U.C.S. 2019

Antologie de proză modernă și contemporană

CUPRINS

John BARTH: Doniazadiada 3

Donald BARTHELME: Imagini ale tatălui meu plângând 80

William BURROUGHS: Tărâmurile Vestice (Primul capitol)..... 98

Thomas PYNCHON: V. (Primul capitol)..... 135

John BARTH

Doniazadiada

1

În momentul acela, ca de obicei, am întrerupt-o pe sora mea şi am spus: „Te pricepi să învârți cuvintele, Şeherezada. Asta este cea de-a o mia noapte în care stau la piciorul patului tău în timp ce tu şi regele faceţi dragoste şi tu îi spui poveşti, iar cea pe care ai început-o acum m-a fermecat. Nici nu mi-ar trece prin cap să te întrerup aşa, chiar înainte s-o termini, numai că aud primul cocoş cum vesteşte apropierea zorilor et cetera, iar regele ar trebui şi el să doarmă puţin înainte să răsară soarele. Tare-aş vrea să fi putut şi eu să povestesc ca tine”.

Şi, ca de obicei, Sherry a răspuns: „Tu eşti ascultătoarea ideală, Doniazada. Dar n-ai auzit încă nimic; aşteaptă până mâine noapte, să vezi cum se sfârşeşte! Ca întotdeauna, mă bazez pe faptul că acest rege bun nu mă va ucide înainte de micul dejun, aşa cum a tot intenţionat să facă în aceste treizeci şi trei de luni şi o săptămână!”

„Hmm”, a zis Riar-şah. „Să nu te iei după ce-ţi spun admiratorii; încă s-ar putea să-mi vină chef să te ucid. Dar sora ta mai mică are dreptate când spune că povestea pe care

tocmai ai început-o, cu impostorii care devin eroi, cu suişurile şi coborâşurile sau călătoriile către alte lumi, este bună. Nu ştiu cum de poţi să născoceşti aşa ceva".

„Artiştii au trucurile lor", a răspuns Sherry. Noi trei ne-am urat apoi noapte bună unul altuia, în total şase noapte bună. Dimineaţa, fratele tău a plecat la curte, fermecat de povestea lui Sherry. Pentru a o mia oară, Tăticul a sosit la palat purtând un giulgiu sub braţ, aşteptându-se să i se poruncească să-i taie capul fiicei sale; în cele mai multe privinţe, a rămas un vizir la fel de bun cum a fost dintotdeauna, însă trei ani de suspans l-au marcat în felul ăsta – aş mai putea să adaug şi că i-au albit părul sau că l-au lăsat văduv. După ce-au trecut primele cincizeci de nopţi, Sherry şi cu mine răsuflăm pur şi simplu uşurate când îl auzeam pe Riar-şah cum îşi drege glasul şi spune: „Pe numele lui Alah, n-o s-o ucid până n-aud cum se sfârşeşte povestea!"; însă pe Tăticul chestia asta încă îl mai lua prin surprindere în fiecare dimineaţă. De obicei, se târa pe jos în semn de recunoştinţă; de obicei, regele îşi petrecea ziua la curte, unde împărţea dreptatea între oameni, după cum se spune; de îndată ce el pleca, eu mă urcam în pat lângă Sherry şi *noi* ne petreceam de obicei ziua dormind şi făcând dragoste. Când ne săturam de limbi şi degete, chemam eunucii, servitoarele, mamelucii, câinii de casă şi maimuţele; apoi încheiam cu Punguţa cu Trucuri a lui Sherry: biluţe măsluite

din Bagdad, penisuri artificiale din Insulele de Abanos şi din Oraşul de Bronz et cetera. Ca să nu încalc un anume jurământ pe care îl făcusem, eu mă mulţumeam să îmi gâdil părţile intime cu un obiect din Bassorah, dar Sherry încerca de toate. Povestea ei preferată este despre un porc de ifrit, care răpeşte o fată în noaptea nunţii ei, o pune într-un cufăr de comori, încuie acest cufăr cu şapte lacăte de oţel, îl pune apoi într-o ladă de cristal, iar lada o pune pe fundul oceanului, aşa încât nimeni altcineva în afară de el să nu poată profita de femeie. Dar, ori de câte ori aduce drăcovenia asta la mal, după ce deschide lacătele cu şapte chei, după ce o scoate de acolo şi o violează, adoarme în poala ei; ea îl dă uşor la o parte şi îl înşală cu fiecare bărbat care se întâmplă să treacă pe acolo, luându-le acestora inelele cu pecetea ca dovadă; la sfârşitul poveştii, ea are cinci sute şaptezeci şi două de inele cu pecete, iar prostul de ifrit încă mai crede că el este *stăpânul* ei! Tot la fel, Sherry îl fraierea pe fratele tău de o sută de ori pe zi; asta înseamnă că până acum l-a dus de nas de o sută de mii de ori. Şi în fiecare zi lasă la urmă Cheia Comorii, cheie cu care începe şi se sfârşeşte povestea ei.

Cu trei ani şi patru luni în urmă, pe vremea când regele Riar-şah viola în fiecare noapte câte o virgină şi apoi o ucidea dimineaţa, iar oamenii se rugau la Alah să nimicească întreaga dinastie, iar din ţară fugiseră atât de mulţi părinţi cu fetele lor

încât în toate Insulele Indiei şi în China de-abia dacă mai găseai o fată tânără bună de futut, sora mea era studentă la arte şi ştiinţe, în cadrul Universităţii din Banu Sasan. Pe lângă faptul că fusese aleasă Regina Balului de Absolvire, că era şefă de promoţie şi că făcea parte din echipa de atletism a universităţii, avea o bibliotecă de peste o mie de volume şi cele mai bune rezultate din istoria campusului universitar. Nu era secţie în cadrul vreunei universităţi din Orient care să nu-i fi oferit o catedră – însă ea era atât de îngrozită de starea naţiunii sale, încât a renunţat la şcoală în ultimul semestru şi şi-a dedicat tot timpul aflării unei soluţii prin care să-l împiedice pe Riar-şah să ne mai omoare surorile şi să ne distrugă ţara.

S-a apucat mai întâi de ştiinţe politice, însă fără rezultat. Riar-şah deţinea puterea absolută, iar prin faptul că le cruţa pe fiicele ofiţerilor şi pe cele ale principalilor miniştri (precum tatăl nostru) sau că, în general, îşi alegea victimele din familiile intelectualilor liberali şi ale altor minorităţi, reuşea să-şi asigure loialitatea armatei şi a cabinetului într-atât încât să poată exclude posibilitatea unei lovituri de stat. De revoluţie părea să nici nu fie vorba, pentru că, oricât de exacerbat ar fi fost, misoginismul lui era mai mult sau mai puţin susţinut de toate tradiţiile şi instituţiile noastre, iar atâta timp cât fetele pe care le ucidea făceau parte, în principiu, din straturile

superioare ale societăţii, nu exista sprijin popular pentru un război de gherilă. În cele din urmă, din moment ce el putea conta pe sprijinul tău din Samarkand, nici nu se mai punea problema unei invazii din afară sau a unui simplu asasinat: Sherry s-a gândit că răzbunarea ta ar putea avea consecinţe mai grave decât politica de o-virgină-pe-noapte adoptată de Riar-şah.

Am renunţat, aşadar, la ştiinţe politice (eu îi aduceam cărţi, şi îi ascuţeam condeiele, şi făceam ceai, şi îi puneam în ordine alfabetică fişele de cartotecă) şi am încercat psihologia – alt eşec. Odată ce şi-a dat seama că reacţia *ta* la faptul că ai fost înşelat de nevastă s-a manifestat prin furie oarbă, urmată de disperare şi de abandonarea regatului, iar că a lui Riar-şah a fost opusul acesteia; şi a stabilit că asta se datora diferenţei de vârstă dintre voi, precum şi ordinii de succesiune a momentelor în care aţi aflat că eraţi înşelaţi; şi a hotărât că, orice element patologic ar fi fost implicat, acesta reprezenta mai degrabă o funcţie a felului în care fuseseră educaţi şi a poziţiei voastre de monarhi absoluţi decât a vreunor reziduuri specifice din psihicul vostru et cetera – ce mai era de spus?

Cu fiecare zi ce trecea, ea devenea tot mai deznădăjduită; peste nouă sute de fete musulmane fuseseră violate şi decapitate, iar Tăticul mai avea puţin şi rămânea fără candidate. Lui Sherry nu-i prea păsa de ea însăşi, înţelegi – nu

i-ar fi păsat nici dacă n-ar fi ghicit că regele o cruţa din respect pentru vizirul său şi pentru propriile ei realizări. Dar, lăsând la o parte toată nenorocirea creată de situaţia asta, era mai cu seamă îngrijorată pentru soarta mea. Încă din ziua în care m-am născut, când Sherry avea nouă ani, ea a avut grijă de mine ca şi cum aş fi fost copilul ei; aş fi putut să nici nu am părinţi; amândouă mâneam din aceeaşi farfurie, dormeam în acelaşi pat; nimeni nu ne putea despărţi; aş putea pune pariu că n-am stat departe una de alta nici măcar pentru o oră în primii doisprezece ani ai vieţii mele. Dar niciodată n-am arătat la fel de bine ca ea şi nici nu m-am putut integra la fel de bine – în plus, eram şi mezina familiei. Începuseră să-mi crească sânii; îmi venise deja şi ciclul: în oricare zi, Tăticul ar fi putut fi obligat să mă sacrifice ca să o salveze pe Sherry.

Aşa că, atunci când nimic altceva n-a dat rezultate, ea n-a avut încotro şi, cu toate că nu-şi punea mari speranţe în asta, a trebuit să revină la prima ei pasiune – mitologia şi folclorul – şi a studiat toate ghicitorile/misterele/motivele secrete de care a putut afla. „Avem nevoie de un miracol, Doni, a spus ea (eu îi împleteam părul şi îi masam ceafa, în timp ce ea îşi revedea notiţele pentru a mia oară), iar singurele duhuri bune de care ştiu eu sunt în poveşti, nu în inelele locuitorilor din ţinuturile mlăştinoase sau în lămpile evreilor. Magia se află în cuvinte (Abracadabra, Deschide-te, Sesam şi altele asemenea), dar

cuvintele care sunt magice într-o poveste nu mai sunt magice şi în următoarea. Adevărata magie este să înţelegi care cuvinte funcţionează, sau când, sau pentru ce; trucul este să înveţi trucul".

Pe măsură ce avansam cu cercetarea noastră frenetică, această ultimă frază a devenit mottoul şi chiar obsesia ei. Cu cât ea se apropia mai mult de capătul bagajului de cunoştinţe, iar Riar-şah de acela al bagajului de virgine, devenea tot mai sigură că principiul pe care îl enunţase era corect şi tot mai necăjită că nu putea găsi nicio poveste pe lumea asta care să-l poată confirma sau care să ne poată arăta cum să ne folosim de el pentru a rezolva problema. „Am citit o mie de poveşti despre comori a căror cheie n-o poate găsi nimeni, mi-a spus ea; noi avem cheia şi nu putem găsi comoara". Am rugat-o să îmi explice ce voia să spună cu asta. „Totul este aici", a declarat ea – nu-mi puteam da seama dacă se referea la călimara ei sau la peniţa cu care arăta înspre aceasta. Nu prea mai reuşeam s-o înţeleg; pe măsură ce criza se agrava, ea a renunţat la a mai citi şi a început să viseze cu ochii deschişi, iar stiloul şi-l folosea mai degrabă pentru a mâzgăli la întâmplare literele alfabetului nostru şi pentru a se gâdila leneş decât pentru a-şi face însemnări despre motivul Cheii Magice în literatură şi unde anume era întâlnit acesta.

„Micuţă Doni, a spus ea visătoare şi m-a sărutat, imaginează-

ţi că toată situaţia asta este intriga unei poveşti pe care o citim noi, iar tu, şi cu mine, şi cu Tăticul, şi cu regele suntem cu toţii nişte personaje fictive. În povestea asta, Şeherezada găseşte o cale de a-l face pe rege să se răzgândească în privinţa femeilor şi-l transformă într-un soţ tandru şi iubitor. Nu e greu să-ţi imaginezi o asemenea poveste, nu-i aşa? Ei bine, indiferent de calea pe care o găseşte (fie că e o formulă magică, sau o poveste magică, sau orice altceva magic), totul se reduce la cuvintele din povestea pe care o citim noi, nu? Iar cuvintele acelea sunt compuse din literele alfabetului nostru: câteva zeci de mâzgălituri pe care le putem face cu stiloul ăsta. Asta este cheia, Doni! Şi tot asta este şi comoara, dacă putem să punem mâinile pe ea! E ca şi cum... e ca şi cum cheia comorii *este* chiar comoara!"

De cum a rostit ea aceste ultime vorbe, un duh a apărut ca din senin printre rafturile noastre cu cărţi. Nu se asemăna deloc cu duhurile din poveştile pe care mi le spunea Sherry înainte de culcare: în primul rând, nu era înspăimântător, cu toate că arăta destul de ciudat: un tip de vreo patruzeci de ani, cu pielea deschisă la culoare, proaspăt ras şi chel precum oul unei păsări roc. Hainele îi erau simple, dar bizare; era înalt şi părea sănătos şi avea o înfăţişare destul de plăcută, asta exceptând lentilele ciudate pe care le purta în faţa ochilor, încadrate într-o ramă. Părea să fie la fel de speriat ca şi noi (s-o

fi văzut pe Sherry cum a scăpat stiloul acela din mână şi cum şi-a tras fustele pe lângă ea!), dar el şi-a revenit mai repede şi a început să se uite de la una la alta şi apoi la o baghetă fermecată, mică şi butucănoasă, pe care o ţinea în mână, după care a zâmbit prietenos.

„Tu eşti chiar Şeherezada? a întrebat el. N-am mai avut niciodată un vis aşa de limpede şi care să pară aşa de real. Iar tu trebuie să fii micuţa Doniazada – exact aşa cum mi-am imaginat că o să fiţi! Nu vă speriaţi: nici nu vă pot spune cât de mult înseamnă pentru mine să vă pot vedea şi să vorbesc cu voi astfel; chiar dacă totul se petrece numai în vis, pentru mine este un vis devenit realitate. Înţelegeţi engleză? Eu nu ştiu nici boabă de arabă. Vai de mine, nu-mi vine să cred ce se întâmplă!"

Sherry şi cu mine ne-am uitat una la cealaltă. Duhul nu dădea impresia să fi fost periculos; noi nici nu auziserăm de limbile acelea de care vorbea el; fiecare cuvânt pe care-l rostea era în limba *noastră*, iar atunci când Sherry l-a întrebat dacă prinsese viaţă din peniţa sau din cuvintele ei, a părut să-i înţeleagă întrebarea, cu toate că n-a ştiut să-i răspundă. Ne-a spus că era un scriitor de poveşti – sau, cel puţin, un *fost* scriitor de poveşti – şi că venea dintr-o ţară de la celălalt capăt al lumii. Pe vremuri, din câte ne-am putut da seama, oamenilor din ţara lui obişnuia să le facă plăcere să citească; însă, acum,

singurii care mai citeau opere de ficţiune erau criticii, alţi scriitori sau studenţii cârcotaşi, care, lăsaţi în voia lor, preferau muzica şi pozele cuvintelor. Stiloul lui (bagheta aceea fermecată, care era de fapt o peniţă fermecată cu o fântână de cerneală înăuntru) aproape că se uscase: mai târziu, în seara aceea, când Sherry şi cu mine am încercat să reconstituim această primă conversaţie, nu am reuşit să ne dăm seama dacă el abandonase literatura sau dacă literatura îl abandonase pe el, asta pentru că fie în mintea lui, fie într-ale noastre, un anumit număr de momente critice nu fuseseră bine clarificate. Viaţa duhului, la fel ca cea a lui Riar-şah, se afla într-un moment de cumpănă – însă, departe de a le purta pică femeilor pentru asta, el era amorezat de vreo câteva amante şi numai cu puţin timp în urmă reuşise să aleagă între ele. Şi cariera lui ajunsese într-un punct mort, pe care el ar fi fost mulţumit să-l poată numi un punct de întoarcere, asta dacă ar fi reuşit să-şi dea seama încotro s-ar fi putut întoarce; nu dorea nici să-şi repudieze şi nici să-şi repete reuşitele din trecut; aspira să treacă dincolo de ele, să se îndrepte către un viitor în care acestea îşi pierdeau rezonanţa şi, ca prin farmec, să se poată întoarce în acelaşi timp la locul din care ţâşneau izvoarele naraţiunii. Însă cum anume ar fi reuşit să realizeze toate aceste lucruri îi era la fel de neclar cum era pentru noi răspunsul problemei cu Riar-şah – cu atât mai mult cu cât el nu putea

determina măsura în care acest impas se datora propriilor sale limitări, vârstei, poziţiei sale sau nestatorniciei de care dădea dovadă; măsura în care se datora declinului general al interesului faţă de literatură în epoca şi în ţara sa; şi măsura în care se datora altor crize cu care se confrunta ţara sa (şi, după cum susţinea el, însăşi specia umană) – crize care, mărturisea el, erau la fel de teribile şi de problematice precum ale noastre şi la fel de ostile unităţii de intenţie necesare compunerii unor opere de artă măreţe sau serenităţii cerute pentru înţelegerea acestora.

Era atât de prins în problemele astea, încât îşi lăsase baltă şi munca, şi viaţa, şi totul. Îşi abandonase prietenii, familia şi slujba (era doctor în litere) şi plecase să locuiască într-un loc retras din ţinuturile mlăştinoase, unde numai cele mai devotate dintre amantele lui binevoiau să-l viziteze.

„Proiectul meu, ne-a spus el, este să învăţ încotro să mă îndrept, descoperind unde sunt, amintindu-mi unde am fost – unde am fost *cu toţii*. Există o specie de melc în mlaştinile din Maryland (poate că este doar o invenţie a mea), care, pe măsură ce înaintează, îşi face cochilia din tot ce se întâmplă să-i iasă în cale, cimentând materialele cu propriile-i secreţii şi, în acelaşi timp, îndreptându-se instinctiv către locul în care ar putea găsi cele mai bune materiale pentru cochilia sa; îşi poartă istoria în spate, trăind în ea, adăugându-i spirale noi şi

tot mai largi pe măsură ce se dezvoltă. Ritmul acestui melc a devenit şi ritmul meu – numai că eu mă deplasez în cerc, călcând pe urmele propriilor paşi! Am renunţat la a mai citi şi la a mai scrie; am uitat cine sunt; numele meu nu este decât un amestec de litere; tot la fel este şi întreaga literatură: înşiruiri de litere şi spaţii goale, precum un cod a cărui cheie am pierdut-o". Şi-a împins lentilele acelea ciudate în sus, pe nas, cu degetul cel mare – un obicei care mă făcea să chicotesc – şi a rânjit. „Ei bine, *aproape* întreaga literatură. Apropo de chei, bănuiesc că aşa am ajuns eu aici".

Ca răspuns la întrebarea lui Sherry, dacă prinsese viaţă din peniţa sau din cuvintele ei, a declarat că cercetările lui, la fel ca şi ale ei, îl aduseseră la o răscruce de drumuri; simţea că avea, oarecum, la îndemână comoara unei noi modalităţi de a scrie ficţiune, dacă ar fi reuşit numai să găsească cheia acestei comori. Meditând leneş la această problemă, el adăugase la multitudinea de notiţe în care se împotmolise schiţa unei poveşti despre un bărbat care ajunge, cumva, să-şi dea seama că însăşi cheia comorii pe care o caută *este* chiar comoara. Nu avusese timp să se gândească cum anume venea asta (sau cum anume ar fi putut fi spusă povestea, în ciuda tuturor problemelor de care era împresurat), pentru că, în momentul în care a aşternut pe hârtie cuvintele *Cheia comorii este chiar comoara*, s-a trezit alături de noi – pentru câtă vreme, sau cu ce

scop, sau în ce fel, nu ştia nici el, numai dacă motivul nu era acela că, dintre toţi povestitorii din lume, Şeherezada era favorita lui.

„Ascultaţi-mă cum pălăvrăgesc! a încheiat el fericit. Vă rog să mă iertaţi!"

Sora mea, după ce s-a gândit o vreme, şi-a dat cu părerea că uimitoarea coincidenţă a faptului că ei doi meditaseră în ultima vreme la aceleaşi lucruri, coincidenţă ce îi făcuse să producă simultan aceeaşi formulare criptică, trebuie să fi avut ceva de-a face cu apariţia lui în biblioteca ei. De-abia aştepta, a spus ea, să vadă dacă nu putea regiza şi o dispariţie, asta ca să mă protejeze pe mine în cazul în care nimic altceva n-ar fi dat rezultate; în ceea ce o privea pe ea, nu avea nici timp şi nici trebuinţă pentru gânduri fără temei, oricât ar fi fost acestea de interesante, dorind să-şi concentreze atenţia asupra femicidului ce-i răvăşea ţara: nu vedea cum această apariţie magică, deşi remarcabilă, i-ar fi putut ajuta pe vreunul dintre ei să-şi rezolve problemele.

„Dar ştim că avem răspunsul în mâinile noastre! a exclamat Duhul. Suntem amândoi povestitori: probabil că şi tu eşti la fel de convinsă ca şi mine că răspunsul este cumva asociat cu această cheie a comorii care este chiar comoara".

Nările surorii mele s-au îngustat. „Asta este a doua oară când mă numeşti povestitoare, a zis ea, şi, cu toate astea,

singurele poveşti pe care le-am spus vreodată sunt cele pe care i le spuneam Doniazadei înainte de culcare, iar pe acestea le spune toată lumea. Singura poveste pe care-am inventat-o vreodată este cea cu cheia comorii, pe care de-abia dacă o înţeleg...”

„Dumnezeule mare! a strigat Duhul. Vrei să spui că nici măcar n-ai *început* cele o mie şi una de nopţi?”

Sherry a dat deznădăjduită din cap. „Singurele o mie de nopţi de care ştiu sunt cele în care porcul nostru de rege le-a siluit pe fiicele virgine ale musulmanilor”.

Vizitatorul nostru cu ochelari s-a înveselit atunci atât de tare, încât, pentru o vreme, n-a mai putut scoate niciun cuvânt. Apoi a luat-o pe sora mea de mână şi ne-a lăsat pe amândouă mute de uimire când şi-a declarat adoraţia de-o viaţă pentru ea, declaraţie care pe noi ne-a făcut să roşim. Cu mulţi ani în urmă, a spus el, pe vremea când era un student sărac şi strângea bani ca să-şi plătească studiile împingând cărucioarele cu cărţi printre rafturile bibliotecii de la universitatea la care învăţa, se îndrăgostise de Şeherezada atunci când citise pentru prima oară poveştile cu care aceasta îl fermecase pe Riar-şah, iar această dragoste rămăsese aşa de înflăcărată, încât toate aventurile sale cu femeile reale păleau în comparaţie cu ea, căsnicia sa de două decenii părea o trădare, propriile sale poveşti erau nişte simple imitaţii, falsuri

jalnice ale adevăratei comori cuprinse în cele *O mie şi una de nopţi*.

„Cu care l-am fermecat pe Rege! a spus Sherry. M-am gândit şi eu la asta! Tăticul crede că Riar-şah ar vrea de fapt să renunţe la ceea ce face, înainte de a distruge ţara, însă îi trebuie o scuză pentru a-şi încălca jurământul, în aşa fel încât să nu îşi piardă din demnitate în faţa fratelui său. Mă gândeam să-i îngădui să facă dragoste cu mine şi apoi să-i spun poveşti captivante, pe care să le las neterminate de pe o noapte pe alta, până când ar ajunge să mă cunoască prea bine ca să mă mai poată ucide. Mă gândeam chiar să-i mai strecor câte-o poveste despre regi care au trecut prin greutăţi mai mari decât el şi cu fratele lui şi care nu au devenit răzbunători; sau despre îndrăgostiţi care nu şi-au fost credincioşi unul altuia; sau despre soţi care-şi iubeau soţiile mai mult decât pe ei înşişi. Dar astea nu-s decât gânduri! Cine ştie ce poveşti ar da rezultate? Mai ales în primele câteva nopţi! E posibil să mă cruţe pentru o zi sau două, ca să se mai uşureze de povară; dar apoi ar vrea să-şi îndrepte greşeala şi şi-ar relua vechile obiceiuri. Aşa că am renunţat la idee".

Duhul a zâmbit; chiar şi eu îmi dădeam seama la ce se gândea. „Dar tu spui că ai citit cartea! a exclamat Sherry. Atunci trebuie să-ţi aminteşti ce poveşti conţinea şi care era ordinea lor!"

„Nu trebuie să-mi amintesc, a spus Duhul. În toţi anii în care am scris poveşti, cartea ta n-a lipsit de pe masa mea de lucru. M-am folosit de ea de o mie de ori, chiar şi numai prin faptul că o vedeam acolo”.

Sherry l-a întrebat apoi dacă nu cumva inventase chiar el aceste poveşti pe care susţinea că le-ar fi spus sau că ar fi vrut să le spună ea. „Cum aş fi putut să fac aşa ceva? a râs el. Eu nu mă voi naşte decât peste douăsprezece secole de-acum încolo! Dar este la fel de adevărat că nici tu nu le-ai inventat; sunt acele poveşti antice de care vorbeai tu, cele pe care «le spune toată lumea»: *Sindbad Marinarul*, *Lampa lui Aladin*, *Ali Baba şi cei patruzeci de hoţi*...”

„Şi mai ce? a strigat Sherry. În ce ordine erau? Eu nici măcar nu *ştiu* povestea cu Ali Baba! Ai cartea la tine? Îţi dau tot ce am în schimbul ei!”

Duhul a răspuns că, din moment ce atunci când scrisese cuvintele magice, el ţinuse cartea în mână şi se gândise la ea, iar cartea nu apăruse în biblioteca ei împreună cu el, deducţia lui era că nu avea cum să-i ofere această carte, chiar dacă ar fi reuşit să repete trucul. Îşi amintea însă foarte bine ceea ce el numea povestea de bază: cum fratele lui Riar-şah, Zaman-şah, descoperise că aleasa inimii sale îl înşela, o ucisese, abandonase regatul Samarkandului şi venise să locuiască împreună cu Riar-şah în insulele Indiei şi în China; cum, descoperind că şi soţia

lui Riar-şah îi era necredincioasă acestuia, cei doi fraţi luaseră drumul pustiei, se întâlniseră cu ifritul şi cu fata, trăseseră concluzia că toate femeile sunt viclene şi se întorseseră fiecare în regatul său, jurând să siluiască câte o fecioară în fiecare noapte şi apoi să o ucidă în zori; cum fiica Vizirului, Şeherezada, se oferise să petreacă o noapte cu regele (împotriva voinţei tatălui său), în aşa fel încât să poată pune capăt masacrului; sau cum, cu ajutorul surorii sale, Doniazada (care, în momentul de cumpănă dintre sex şi somn, cerea să i se spună o poveste şi care îi menţinea regelui interesul treaz prin faptul că întrerupea povestea la răsăritul soarelui, chiar înainte de punctul culminant), reuşise să-l potolească pe Riar-şah îndeajuns încât să-i câştige inima, să-l readucă în deplinătatea facultăţilor mintale şi să salveze ţara de la dezastru.

Am îmbrăţişat-o pe sora mea şi am rugat-o să mă lase să o ajut. Ea a dat din cap: „Numai Duhul acesta a citit poveştile pe care ar trebui să le spun eu, iar el nu şi le mai aminteşte. În plus, a început deja să dispară. Dacă cheia comorii este comoara, atunci noi încă nu avem această cheie”.

Într-adevăr, acesta începuse să se estompeze şi aproape că dispăruse; dar, de îndată ce Sherry a repetat propoziţia magică, a prins din nou contur – zâmbind chiar şi mai binevoitor decât înainte – şi a declarat că se gândise la exact aceleaşi cuvinte în

exact acelaşi moment, tocmai când noi începuserăm să ne estompăm şi camera lui de lucru începuse să reapară în jurul său. Se părea, aşadar, că el şi cu Sherry puteau controla acest fenomen după bunul plac, dacă se gândeau în acelaşi timp că însăşi cheia comorii era comoara: probabil că erau singurii doi oameni din istoria lumii care se gândiseră la aşa ceva. În plus, în clipa în care el se trezise, cum ar veni, că se întorsese în mlaştinile *Americii*, reuşise să arunce o privire la Volumul Întâi al celor *O mie şi una de nopţi*, care era deschis la cuprins, iar acolo observase că istorisirea care urma după povestea de bază era o istorisire plină de complicaţii, numită *Neguţătorul şi Duhul* – în care, dacă-şi amintea el bine, un ifrit furibund amână moartea unui neguţător nevinovat până când anumiţi şeici îşi vor fi spus poveştile.

Şeherezada i-a mulţumit, şi-a notat titlul şi, cu o mină serioasă, a pus stiloul jos. „Ai puterea de a-mi salva surorile, ţara, a spus ea, chiar şi pe rege, înainte de a fi distrus de nebunia ce-l macină. Tot ce trebuie să faci este să-mi aduci, din viitor, aceste povestiri din trecut. Sau poate că, în străfunduri, ai aceeaşi părere ca şi regele despre femei".

„Absolut deloc!" a răspuns afectuos Duhul. „Dacă merge trucul ăsta cu cheia, voi fi onorat să îţi povestesc poveştile tale. Tot ce trebuie să facem este să ne punem de acord asupra unui moment al zilei în care să scriem amândoi cuvintele magice".

Eu am bătut din palme, dar Sherry şi-a păstrat mina serioasă. „Eşti bărbat, a zis ea; îmi imaginez că aştepţi ceea ce aşteaptă orice bărbat care are cheia comorii ce-i trebuie unei femei. Dată fiind situaţia, trebuie să îl las pe Riar-şah să mă ia mai întâi; apoi îl pot înşela cu tine în fiecare zi, la apus, cu condiţia să-mi spui povestea pentru noaptea ce are să vină. E bine aşa?"

Eu mă temeam că avea să se supere, însă el n-a făcut altceva decât să dea din cap. În numele vechii iubiri pe care i-o purta – a spus el pe un ton blând – şi al recunoştinţei pentru faptul de a-i fi fost permis să înţeleagă atât de bine situaţia cu care se confrunta povestitoarea, ar fi fost mai mult decât mulţumit să joace orice rol în povestea Şeherezadei, fără să pretindă nicio altă recompensă. În plus, unul din principiile sale, conform căruia trăise mai bine de o mie de nopţi, era să nu împartă patul cu nicio femeie care nu i-ar fi împărtăşit sentimentele. În cele din urmă, tânăra şi noua sa amantă – de care se simţise atras datorită asemănării cu Şeherezada – îl încânta peste măsură, după cum spera că o încânta şi el pe ea; ideea de a-i fi infidel nu-l atrăgea mai mult decât aceea de a comite incest sau de a se deda pederastiei. Dragostea lui pentru Şeherezada era la fel de înflăcărată ca întotdeauna (chiar şi mai înflăcărată acum că o întâlnise în carnea şi oasele ei încântătoare), dar el nu era posesiv. O dorea aşa cum vechii poeţi greci îşi doreau

muza, ca pe o sursă de inspiraţie.

Sherry îşi sucea şi îşi învârtea peniţa. „N-am auzit de poeţii ăştia de care vorbeşti tu, a zis ea tăios. Aici, în ţara noastră, dragostea nu-i chiar aşa de exclusivistă. Când mă gândesc, pe de-o parte, la haremul plin de concubine al lui Riar-şah şi, pe de altă parte, la felul în care s-a răzbunat soţia lui pe el sau la intrigile celor mai multe dintre poveştile pe care le ştiu (în special cele despre bărbaţi mai în vârstă, care-şi iau amante tinere), nu pot să nu mă întreb dacă nu eşti puţin naiv, asta ca să mă exprim cu blândeţe. Mai ales că, din câte am înţeles, ai avut şi tu de suferit de pe urma infidelităţii – suferinţă pe care, cu siguranţă, ai provocat-o şi tu altora. Chiar dacă sunt puţin dezamăgită, este o surpriză revigorantă să aflu că nu urmăreşti să profiţi de mine. Eşti cumva eunuc?”

Eu am roşit din nou, însă Duhul, fără să se simtă jignit, ne-a asigurat că avea tot echipamentul din dotare şi că dragostea lui fără pereche pentru tânăra sa domniţă era poate incorigibil de inocentă, dar nicidecum naivă. Experienţa sa neplăcută îl făcuse să preţuiască şi mai mult ideea unei iubiri ce se schimbă şi se coace; nu era privelişte pe lume care să-l încânte mai mult, oricât ar fi fost el de înăsprit de pe urma vechilor sale pasiuni şi înfrângeri, decât aceea a doi soţi cu părul alb care încă mai ţineau unul la altul şi la viaţa pe care o aveau împreună. Dacă dragostea murea, atunci murea; atâta timp cât

trăia, trebuia lăsată să trăiască veşnic et cetera. Unele poveşti, a afirmat el, erau cu mult mai valoroase decât realitatea şi, uneori, frumuseţea lor le transforma în realitate. Unicul Bagdad era Bagdadul „Nopţilor", unde covoarele zburau şi duhurile erau invocate cu ajutorul cuvintelor magice; el se afla la dispoziţia noastră, precum unul din acele duhuri, fără să ceară nimic în schimb. Dacă s-ar fi întâmplat ca un astfel de duh să îi apară *lui* şi să se ofere să-i îndeplinească trei dorinţe, n-ar fi fost în stare să se gândească decât la două, din moment ce prima dorinţă – să poată vorbi cu povestitoarea pe care o iubea cel mai mult şi de atâta amar de vreme – îi fusese deja îndeplinită.

Atunci Sherry a zâmbit şi l-a întrebat care ar fi fost celelalte două dorinţe. A doua, a răspuns el, era aceea de a-i fi permis să moară înainte ca tânăra sa prietenă şi cu el să înceteze a se mai preţui unul pe altul aşa cum o făceau în momentul de faţă, în casa lor din mlaştinile sărate. Cea de-a treia (singura care îl despărţea de o stare de mulţumire absolută) era să nu moară înainte de a fi adăugat şi el una sau două podoabe meşteşugit lucrate, oricât ar fi fost ele de neînsemnate, la vistieria universală a plăcerilor lumii civilizate, vistierie ale cărei porţi puteau fi descuiate cu cheile bunăvoinţei, atenţiei şi ale unei sensibilităţi cultivate cu moderaţie: se referea la vistieria artei, care, dacă nu putea răscumpăra barbarismele istoriei şi nu ne

putea scuti de oroarea de a trăi şi de a muri, cel puţin ne susţinea, ne împrospăta, ne lărgea, ne înnobila şi ne îmbogăţea spiritul, de-a lungul anevoiosului drum. Despre acele însemnări ale lui care fuseseră deja publicate nu putea spune că ar fi avut această calitate; de-ar fi fost să moară înainte de a se trezi din dulcele vis cu Şeherezada, cea de-a treia dorinţă i-ar fi rămas neîndeplinită. Dar, chiar dacă niciuna din aceste ultime două dorinţe nu i s-ar fi împlinit vreodată (şi, cu siguranţă, asemenea avantaje erau la fel de rare precum cheile comorilor), ar fi murit fericit, căci i se împlinise prima.

Auzind asta, Sherry şi-a lăsat deoparte îndoielile, i-a luat străinului mâna cu care acesta scria într-ale ei, şi-a cerut scuze pentru impoliteţea de care dăduse dovadă şi şi-a reînnoit invitaţia, de data asta cu mai multă căldură: dacă el îi făcea rost de suficiente poveşti cât să o ajute să-şi atingă ţelul, ea avea să i se dăruiască pe ascuns de câte ori voia el, asta după ce s-ar fi lăsat dezvirginată de Riar-şah. Sau (dacă el într-adevăr nu se mai simţea atras de ideea înşelăciunii) puteau să aştepte până când măcelul surorilor ei avea să înceteze, el o putea transporta cumva în epoca şi în ţara sa, iar ea avea să-i fie sclavă şi concubină pe veşnicie – presupunând, după cum era şi normal, că, până atunci, el şi prietena lui actuală se vor fi plictisit unul de altul.

Duhul a râs şi i-a sărutat mâna. „Fără sclave; fără concubine.

Iar eu şi cu prietena mea intenţionăm să ne iubim o veşnicie”.

„Asta ar fi o minune mai mare decât toate minunile lui Simbad la un loc, a spus Sherry. Mă voi ruga să ţi se îndeplinească vrerea, Duhule, precum şi cea de-a treia dorinţă. Nu se ştie, poate deja ai realizat ceea ce îţi doreai: timpul va spune. Dar, dacă eu şi Doniazada putem găsi vreo cale să te ajutăm cu viitoarele tale poveşti, în schimbul ajutorului pe care tu ni-l vei da nouă (şi poţi fi sigur că vom căuta o asemenea cale cu tot atâta îndârjire cu cât am căutat să aflăm soluţia pentru salvarea surorilor noastre), o să te ajutăm, chiar şi de-ar fi să plătim cu viaţa pentru asta”.

L-a pus apoi să promită că îi va transmite o îmbrăţişare iubitei sale, pe care a jurat să o iubească de atunci încolo la fel de mult ca şi pe mine şi, dorind să-i trimită acesteia un cadou (cu speranţa că acesta, spre deosebire de preţioasa carte, avea să poată fi transportat), şi-a scos din ureche un cercel de aur lucrat în forma unei scoici spiralate, de a cărui formă îi amintise înfăţişarea lui anterioară. El l-a acceptat bucuros, jurând că – dacă avea să poată – avea să depene din el o jerbă aurită de ficţiune, ca dintr-o roată de foc sau ca dintr-o galaxie rotitoare. Apoi ne-a sărutat pe amândouă (cu excepţia Tatii şi a ta, singurul bărbat care m-a atins vreodată) şi a dispărut, nu se ştie dacă din vrerea lui sau a altcuiva.

Sherry şi cu mine ne-am îmbrăţişat entuziasmate toată

noaptea, repetând fiecare cuvinţel pe care îl schimbaserăm cu Duhul. Am implorat-o să mai aştepte o săptămână, timp în care să testeze trucul magic, asta ca să fie sigură că se putea baza pe el şi pe colegul ei din viitor. Însă, chiar în timp ce noi râdeam şi şuşoteam, o altă soră a noastră era violată şi ucisă în palat; Sherry i s-a oferit lui Riar-şah la prima oră a dimineţii, spre îngrijorarea tatălui nostru; la căderea nopţii, l-a lăsat pe rege să o conducă în patul său ucigător şi să se joace cu ea, apoi s-a prefăcut a plânge de dorul meu, căci nu mai fuseserăm niciodată despărţite una de alta. Riar-şah a rugat-o să mă cheme să stau la piciorul patului lor; mi-a venit să leşin când l-am văzut cum a ajutat-o să-şi dea jos cămaşa de noapte cea drăguţă, pe care i-o croşetasem cu mâna mea, cum i-a pus o perniţă de mătase sub fund şi cum i-a depărtat uşor picioarele; pentru că nu mai văzusem niciodată o erecţie, nu m-am putut abţine să nu gem când şi-a deschis halatul şi am văzut cu ce avea de gând s-o împungă: părul ondulat în rotocoale, suliţa precum un minaret decorat cu arabescuri, capul precum acela al unei cobre gata de atac. Văzând ce speriată eram, el a început să chicotească şi s-a căţărat pe ea; ca să nu se uite la el, Sherry şi-a fixat ochii înlăcrimaţi asupra mea, închizându-i numai când a scos ţipătul ce trebuie scos atunci când a învăluit-o misterul despre care nu poate fi pusă nicio întrebare. O clipă mai târziu, având perniţa drept martor al

virginităţii sale pierdute şi obrajii brăzdaţi de lacrimile ce i se prelingeau de la colţurile ochilor până la urechi, l-a apucat pe rege de păr, i-a cuprins talia cu picioarele-i superbe şi, ca să asigure succesul poveştii sale, s-a prefăcut a fi înnebunită de plăcere. Nu suportam nici să mă uit în continuare, nici să-mi întorc privirea. Când bestia s-a prăbuşit epuizată şi a început să se zbată convulsiv (eu speram că de ruşine şi vinovăţie sau din cauza stânjenelii provocate de acceptul lui Sherry de a muri), mi-am adunat cât am putut eu de bine curajul şi am rugat-o să-mi spună o poveste.

„Cu plăcere, cu condiţia ca acest rege evlavios şi bun să-mi permită, a răspuns ea pe un ton care încă mai trăda teamă şi care mi-a frânt inima". Fratele tău a mormăit în semn de aprobare, iar Sherry, cu voce tremurândă, a început povestea Neguţătorului şi a Duhului, poveste la care a mai adăugat-o şi pe aceea a întâiului Şeic, pe măsură ce îşi recăpăta glasul. La momentul potrivit, am întrerupt-o ca să-i laud povestea şi să-i spun că parcă auzisem cocoşul vestind apropierea zorilor; şi, ca şi cum n-aş fi ştiut nimic de obiceiurile regelui, am întrebat dacă n-am putea să dormim puţin înainte de răsăritul soarelui şi să ascultăm sfârşitul poveştii în seara ce avea să urmeze – plus povestea celor Trei Mere, care mie îmi plăcea chiar şi mai mult. „Vai, Doni! s-a prefăcut Sherry a mă dojeni. Ştiu o groază de poveşti mai bune decât aia: ce zici de *Calul de abanos*, sau de

Julnar cea născută în mare, sau de *Prinţul fermecat*? Dar, la fel cum nu mai există în ţara asta nicio tânără femeie care să merite să fie luată de soţie şi pe care regele să n-o fi luat-o deja, tot aşa sunt convinsă că nu mai există nicio poveste pe care să n-o mai fi auzit deja până când s-a săturat de ea. Mă gândesc că am tot atâtea şanse de a-i spune o poveste nouă câte am de a-l învăţa feluri noi în care să facă dragoste".

„Asta eu hotărăsc", a zis Riar-şah. Aşa că noi două ne-am petrecut ziua tremurând una în braţele celeilalte, iar la apus am încercat cheia magică; îţi imaginezi ce bucuroase am fost atunci când Duhul şi-a făcut apariţia şi, după ce şi-a împins, rânjind, ochelarii pe nas, s-a apucat să ne spună poveştile celui de-al doilea şi de-al treilea Şeic, despre care el bănuia că ar fi trebuit terminate în cea de-a doua noapte crucială, astfel încât să dea, pe de-o parte, dovada unui anume caracter inepuizabil sau a unei supraabundenţe a naraţiunii (sau cel puţin a unei generozităţi pe măsura aceleia a şeicilor înşişi) şi, pe de altă parte, să nu adauge la suspansul creat de povestirile-în-ramă lăsate neterminate, mai ales într-un moment când încă nu se putea pune bază pe înţelegerea regelui. În plus, faptul că ifritul avea să-i cruţe viaţa neguţătorului datorită poveştilor pe care acesta urma să i le spună conţinea un mesaj povăţuitor suficient de limpede formulat încât să se poată face înţeles până la răsăritul soarelui, fără prea multă nevoie să se bată

apa-n piuă cu asta. Cercelul spiralat, a adăugat el bucuros, trecuse cu bine în partea cealaltă, poate devenise chiar şi mai frumos; prietena lui se arătase încântată de bijuterie şi cu siguranţă avea să-i întoarcă bucuroasă îmbrăţişarea lui Sherry, de îndată ce avea să uite îndeajuns de rivalele ei mai contemporane şi avea să fie suficient de sigură pe dragostea lui, încât el să-i poată spune incredibila poveste a cheii magice. Cu delicateţe, şi-a exprimat apoi speranţa că pierderea virginităţii şi faptul că eu trebuisem să asist la aceasta nu constituiseră o mare dezamăgire pentru Sherry; dacă era vorba ca Regelui să-i fie distrasă atenţia cu binişorul de la actele sale misogine, atunci aceasta nu fusese decât prima noapte dintr-un lung şir de altele asemănătoare – şi ar fi fost bine ca Sherry să se poată bucura cât de cât de ele, de dragul stării sale sufleteşti şi al strategiei pe care o pusese la punct.

„Niciodată! a declarat sora mea. Singura plăcere pe care o voi simţi în acel pat va fi plăcerea de a şti că îmi salvez surorile şi că îl înşel pe ucigaşul lor".

Duhul a ridicat din umeri şi a dispărut; Riar-şah a intrat, ne-a dat bună seara, a sărutat-o pe Sherry de mai multe ori înainte s-o mângâie în locurile intime, apoi a culcat-o pe pat şi a aranjat-o jucăuş în tot atâtea poziţii câte sunt poveşti în seria *Vicleşugurile femeilor*, până când eu nu mi-am mai putut da seama dacă strigătele ei erau provocate de durere, de

surprindere, sau – oricât ar fi părut de nebunească ideea – de o plăcere pe care o resimţea în ciuda voinţei sale. Cât despre mine, cu toate că nu avusesem de-a face cu niciun bărbat, citisem pe furiş toate manualele de dragoste şi toate poveştile erotice din biblioteca lui Sherry, cărţi pe care le considerasem însă fanteziile nebuneşti ale unor scriitori singuri, claustraţi în vizuinile lor, un fel de gâdilături cu peniţa, asemănătoare acelora pe care începuse să le practice şi Sherry; pentru că era chiar sora mea cea pe care o vedeam făcând asemenea lucruri incredibile în asemenea poziţii ciudate, au trecut ceva nopţi până să-mi dau seama pe deplin că eram martoră nu a unor ilustraţii pe care îmi aminteam să le fi văzut în acele cărţi, ci a unor lucruri care se întâmplau cu adevărat.

„Dă-i înainte cu povestea”, a poruncit Riar-şah, atunci când au terminat. Şovăitoare la început, dar apoi cu o voce chiar mai sigură ca în noaptea precedentă, Sherry a continuat povestea Neguţătorului şi a Duhului, iar eu, ruşinată de faptul că încă mai eram umedă de la cele ce văzusem, aproape că am uitat să o întrerup la momentul potrivit. A doua zi, în timp ce ne îmbrăţişam, Sherry a recunoscut că, deşi îl găsea pe rege la fel de respingător ca întotdeauna, lucrurile pe care i le făcea el nu îi mai provocau durere şi ar fi putut chiar să-i producă plăcere, ca de altfel şi lucrurile pe care i le făcea ea lui, asta dacă el ar fi fost un partener de pat pe care ea să-l preţuiască aşa cum

Duhul nostru îşi preţuia partenera. Mai precis spus, odată ce au început să-i treacă panica produsă de faptul că fusese dezvirginată şi frica de a fi ucisă în zorii zilei, nu l-a mai găsit dezgustător pe Riar-şah în sine (care era, cu siguranţă, un bărbat frumos şi viguros la cei patruzeci de ani ai săi, precum şi un amant priceput), ci crimele pe care acesta le comisese împotriva sexului nostru, crime ce nu puteau fi şterse cu buretele, oricât ar fi fost el de fermecător şi de delicat în mângâieri.

„Chiar aşa? a întrebat Duhul nostru atunci când l-am chemat din nou, la apus. Hai să ne imaginăm că un bărbat a fost un tip bun şi blând, asta până când o vrăjitoare l-a fermecat, făcându-l astfel să-şi piardă minţile şi împingându-l la comiterea unor fapte atroce; apoi hai să ne imaginăm că o anume domniţă ar avea puterea de a-l vindeca, iubindu-l în ciuda nebuniei sale. Ea poate rupe vraja tocmai pentru că îşi dă seama că *este* o vrajă, şi nu adevărata lui fire..."

„Sper că nu asta-i povestea mea pentru seara aceasta", a răspuns Sherry sec, scoţând în evidenţă faptul că, deşi era posibil ca Riar-şah să fi fost odată un soţ iubitor, chiar şi pe vremea aceea obişnuia să dăruiască sclave virgine prietenilor săi, ţinea o casă plină de concubine pentru el şi îşi tăiase soţia în două pentru că aceasta îndrăznise să-şi ia un amant după douăzeci de ani în care-i fusese credincioasă numai lui. „Şi

niciun truc magic nu poate să readucă la viaţă o mie de fete moarte şi nici să le redea virginitatea. Dă-i înainte cu povestea".

„Eşti un critic mai aspru decât iubitul tău", s-a plâns Duhul şi s-a apucat să depene începutul poveştii cu Pescarul şi Duhul, istorisire a cărei simplitate simţea el că ar fi reprezentat o schimbare de ritm strategică pentru a treia noapte – mai ales că asta avea să ducă, în cea de-a patra şi de-a cincea noapte, la o serie de povestiri-în-ramă-în-ramă, un labirint naratologic pe care el l-a catalogat admirativ drept „Oriental".

Şi tot aşa, lună de lună şi an de an; petrecându-mi nopţile la piciorul patului lui Riar-şah şi zilele în acela al Şeherezadei, am învăţat mai multe despre arta de a face dragoste şi aceea de a spune poveşti decât mi-aş fi imaginat vreodată că ar fi fost posibil.

De exemplu, Duhul nostru era mulţumit că povestea Prinţului fermecat era înrămată de aceea a Pescarului şi a Duhului, din moment ce prinţul însuşi fusese închis (în palatul de piatră neagră); de asemenea, că deznodământul povestirii astfel înrămate aducea cu sine şi rezolvarea poveştii care o înrămase. Această construcţie metaforică era considerată de el ca fiind concepută cu mai multă dibăcie decât „simpla funcţie de intrigă" (şi anume încercarea noastră de a rămâne în viaţă şi de a-l readuce pe rege în deplinătatea facultăţilor mentale!), pe

care povestea Pescarului şi toate celelalte istorisiri ale lui Sherry o îndeplineau în *propria* ei viaţă; însă acea „simplă funcţie de intrigă" era, la rândul ei, superioară relaţiei grosolane şi arbitrare ce se înfiripa între majoritatea povestirilor înrămate şi a celor care le înrămau. Această relaţie (care mie mi se părea mai puţin importantă decât conţinutul poveştilor) îi interesa enorm pe ei doi, tot la fel cum pe Sherry şi pe Riar-şah îi fascina ritmul plăcerilor lor nocturne sau rafinamentul diverselor poziţii pe care le adoptau, mai degrabă decât intensitatea şi calitatea iubirii lor.

Sherry m-a sărutat. „Chestia aia de care vorbeşti tu e fie de la sine înţeleasă, fie iese din calcul. Pentru a face dragoste sau a spune poveşti îţi trebuie mai mult decât o tehnică bună – dar numai despre tehnică poţi să *vorbeşti.*"

Duhul a aprobat: „Nepriceperea sinceră îşi are farmecul ei, Doniazada; la fel ca şi iscusinţa necruţătoare. Dar ceea ce îţi doreşti tu este o virtuozitate înflăcărată". Îşi băteau amândoi la nesfârşit capul, întrebându-se dacă o poveste n-ar putea fi înrămată din interior, cum ar veni, în aşa fel încât relaţia obişnuită dintre recipient şi conţinut să fie inversată şi, în mod paradoxal, reversibilă – şi (asta de dragul meu, presupun) ce fel de întâmplări ar putea fi redate de către o asemenea parascovenie. Sau dacă nu s-ar putea trece de obişnuita povestire-în-ramă, chiar dincolo de povestirile-în-ramă-în-

ramă-în-ramă, din care Duhul nostru găsise câteva exemple în acea trezorerie literară la care spera să adauge şi el ceva într-o bună zi, pentru a se concepe o serie de, să zicem, şapte povestiri-în-ramă concentrice, în aşa fel aranjate încât punctul culminant al celei din urmă să-l precipite pe acela al următoarei, iar acesta pe acela al următoarei et cetera – precum o înşiruire de pocnitori sau precum înlănţuirea de orgasme pe care Riar-şah putea câteodată să i le provoace surorii mele.

Aceasta din urmă – una dintre preferatele lor – dădea naştere la o duzină de alte comparaţii între naraţiune şi arta sexuală, comparaţii asupra cărora ei se contraziceau sau se puneau de acord cu la fel de multă înflăcărare. Duhul a spus că în epoca şi în ţara lui existau oameni de ştiinţă care se ocupau cu studiul pasiunilor şi care susţineau că, pe de o parte, limba însăşi îşi avea originile în „exuberanţa erotică infantilă pregenitală, polimorfic de perversă" şi că, pe de altă parte, atenţia conştientă era o „hipercatexă libidinală" – prin care exprimări magice păreau ei să spună că scrisul şi cititul, sau povestitul şi ascultatul, erau de fapt nişte modalităţi de a face dragoste. Dacă treburile stăteau într-adevăr aşa, nu le păsa nici lui, nici lui Sherry; însă le plăcea să vorbească *ca şi cum aşa ar fi stat* (cuvintele lor preferate), fapt prin care justificau asemănarea dintre convenţionala structură dramatică – cu

expunerea, desfăşurarea acţiunii, punctul culminant şi deznodământul aferente – şi ritmul actului sexual, începând de la mângâieri, continuând cu raportul sexual şi orgasmul şi sfârşind cu ejacularea. Drept urmare, ei erau de părere că nu era deloc surprinzătoare popularitatea iubirii (şi a luptei, faţa mai întunecată a aceleiaşi monede) ca temă a naraţiunilor, al căror punct culminant devine îmbrăţişarea îndrăgostiţilor şi care se desfăşoară pe fundalul apatiei postcoitale: ce moment mai bun să spui poveşti decât la sfârşitul zilei, când stai în pat după ce ai făcut dragoste (sau în jurul focului de tabără, după ce te-ai întors de la bătălie sau ai trecut prin tot felul de păţanii, sau pe lângă vatră după o zi de muncă), moment în care poţi exprima şi întări legătura dintre îndrăgostiţi, dintre tovarăşi de bătălie sau dintre lucrători?

„Cea mai lungă poveste din lume, a observat Sherry – *Oceanul de poveşti* –, care numără şapte sute de mii de distihuri, i-a fost spusă de către zeul Shiva consoartei sale Parvati, ca răsplată pentru felul în care aceasta a făcut dragoste cu el într-o noapte. Unui menestrel i-ar trebui cinci sute de nopţi ca să o recite pe toată, însă ea a stat în poala lui şi a ascultat satisfăcută până când el a terminat de povestit".

La acest exemplu, care l-a încântat, Duhul a mai adăugat câteva, necunoscute nouă: o mare operă epică numită *Odiseea*, al cărei erou se întoarce acasă după douăzeci de ani de războaie

şi peregrinări, face dragoste cu soţia lui credincioasă şi, stând în pat, îi povesteşte acesteia toate aventurile lui, timp în care zeii prelungesc noaptea, ca să-i dea răgaz să-şi termine povestea; o altă operă, numită *Decameronul*, în care zece domni şi domniţe de viţă nobilă se retrag într-un conac de la ţară, lăsând în urmă ciuma ce pusese stăpânire pe oraş, iar aici se amuză unii pe alţii la sfârşitul fiecărei zile spunând poveşti (unele împrumutate chiar de la Sherry), un fel de *substitut* pentru actul sexual – un artificiu ce se potrivea de minune cu natura artificială a micuţului lor grup. Şi, bineînţeles, acea carte despre Sherry, din care el susţinea că ar fi citit în perioada aceea şi care reprezenta, după părerea lui, cea mai bună ilustrare a faptului că însăşi relaţia dintre povestitor şi poveste era, de felul ei, erotică. El simţea că povestitorul îndeplinea, indiferent de genul acestuia, o funcţie în mod esenţial masculină, ascultătorul sau cititorul una în mod esenţial feminină, în timp ce povestea era mediul în care cei doi interacţionau.

„Asta ar însemna că eu sunt nenaturală, a obiectat Sherry. Eşti cumva unul dintre bărbaţii aceia vulgari care au impresia că femeile scriitoare sunt de fapt homosexuali?"

„Nicidecum, a asigurat-o Duhul. De obicei, înainte să te apuci să-ţi spui povestea, tu şi Riar-şah faceţi dragoste în Poziţia Întâi, iar îndrăgostiţilor le place să schimbe poziţia a doua

oară”. Cu alte cuvinte, el nu dorise să sugereze că „feminitatea” cititorului ar fi reprezentat o condiţie de inferioritate sau de docilitate: un far, de exemplu, trimitea în mod pasiv semnalele pe care marinarii se străduiau la modul activ să le intercepteze şi să le descifreze; o femeie aşa de pasională ca iubita lui era la fel de energică în îmbrăţişarea lui precum era el atunci când o îmbrăţişa; o bună cititoare a unor poveşti scrise cu măiestrie era, în felul ei, la fel de ocupată precum cel care le scrisese et cetera. Naraţiunea, pe scurt – iar asupra acestui lucru cădeau iarăşi de acord era o relaţie de dragoste, nu un viol: succesul ei depindea de consimţământul şi cooperarea cititoarei, pe care aceasta şi le putea exprima sau nu, după bunul plac; de asemenea, depindea de combinaţia dintre experienţa şi talentul pe care cititoarea le punea în joc, precum şi de abilitatea autorului de a-i stârni, menţine şi satisface interesul – abilitate de care atârnau viaţa imaginară a autorului şi cea propriu-zisă a Şeherezadei.

„Şi, la fel ca orice relaţie de dragoste, a adăugat el într-o după-amiază, aceasta se poate dovedi rodnică pentru ambii parteneri, într-un mod pe care ar trebui să-l aprobi, căci trece dincolo de distincţiile dintre bărbat şi femeie. Cititorul se poate trezi însărcinat cu idei noi, după cum speri şi tu să se întâmple cu Riar-şah – care ar ajunge, astfel, să aibă o altă perspectivă asupra femeilor; însă povestitorul poate rămâne la rândul său

însărcinat...”

Mare parte din ce vorbeau ei mă depăşea, însă când am auzit această ultimă declaraţie am îmbrăţişat-o strâns pe Sherry şi m-am rugat la Alah să nu fie şi asta încă una din *ca şi cum*-urile lor. Şi iată, în a trei sute opta noapte, povestea i-a fost întreruptă nu de mine, ci de naşterea lui Ali Shar, pe care, în ciuda asemănării sale cu Riar-şah, l-am strâns de atunci la piept ca şi cum eu aş fi fost cea care îl purtase în pântece şi nu doar cea care îl moşise. Tot la fel într-a şase sute douăzeci şi patra noapte, când micuţul Gharib a deschis pofticios ochii, iar a nouă sute cincizeci şi noua a marcat venirea pe lume a frumoasei Jamilah-Melissa. Cel de-al doilea nume al acesteia, care însemna „dulce ca mierea” în graiurile exotice ale Ţării Duhurilor, l-am ales în cinstea încă iubitei amante a prietenului nostru, cu care acesta anunţase că intenţiona să se căsătorească, în ciuda opiniei formulate de Sherry, cum că dacă bărbaţii şi femeile, fiinţe umane, mai puteau câteodată să se contopească, acest lucru devenea imposibil când ei căpătau statutul de soţ şi soţie. Pe de altă parte, Duhul susţinea că, indiferent de cât de completă, unică şi permanentă ar putea fi relaţia dintre doi amanţi, acesteia îi lipsea dimensiunea seriozităţii spirituale şi a responsabilităţii publice, dimensiune pe care numai căsătoria, cu străvechile ei jurăminte şi simboluri, rituri şi riscuri, i-o putea conferi.

„N-are cum să dureze”, a spus Sherry iritată. Duhul i-a strecurat pe deget darul pe care logodnica lui i-l făcea mamei celei ce-i purta numele – un inel de aur împodobit cu coarne de berbec şi scoici, identic cu acelea pe care ea şi cu Duhul voiau să şi le dăruiască unul altuia în ziua nunţii lor – şi a replicat: „Nici Atena n-a durat. Nici Roma. Nici gloria lui Jamshid. Dar noi trebuie să trăim ca şi cum ar putea să dureze, ca şi cum va dura”.

„Hmm”, a făcut Sherry, care, de-a lungul anilor, preluase câteva dintre obiceiurile fratelui tău, cum de altfel preluase şi el dintr-ale ei. Le-a dat însă binecuvântarea ei – iar eu pe-a mea, fără niciun fel de rezerve sau de *ca şi cum*-uri – şi după ce a plecat el a tot sucit inelul la lumina lămpii, mutându-l de pe o mână pe alta şi de pe un deget pe altul, dusă pe gânduri ca şi cum s-ar fi concentrat asupra ornamentelor de pe bijuterie.

Şi astfel am ajuns la a mia noapte, la a mia dimineaţă şi după-amiază, la a mia cufundare a peniţei lui Sherry şi la a mia invocare a cheii magice. Şi pentru a o mie şi întâia oară, Duhul nostru ne-a apărut tot la fel de zâmbitor, având pe deget propriul inel, pe care îl purta de vreo patruzeci de seri – un spirit care părea, în general, să fie cu mult mai fericit decât prima oară când ni se arătase printre rafturile de cărţi, cu atâta timp în urmă. Noi trei ne-am îmbrăţişat ca de obicei; el s-a interesat de sănătatea copiilor şi a regelui, iar sora mea, ca

întotdeauna, de progresul lui către acea trezorerie din care el susţinea că ar fi provenit poveştile ei. Mai puţin reticent în privinţa acestui subiect decât fusese la prima noastră întâlnire, a declarat mulţumit că, datorită inspiraţiei insuflate de Şeherezada şi celor o mie de plăceri oferite de soţia sa, avea acum impresia că ieşise din acea pană de imaginaţie de care credea că n-avea să mai scape: oricare ar fi fost meritele textului nou, el reuşise, precum cel care mână un car cu boi în sezonul ploios sau asemenea căpitanului unei nave împotmolite, să înainteze ducându-se înapoi, către rădăcinile şi izvoarele poveştii. Precum Şeherezada însăşi, folosise pentru scopurile sale imediate materiale de pe vremea când poveştile de-abia ce prindeau formă şi metode mai vechi decât alfabetul, iar de când Sherry fusese dezvirginată reuşise să pună pe hârtie două treimi din seria de trei *nuvele* pe care-şi propusese să le scrie, nişte poveşti lungi care-şi iluminau una alteia înţelesurile în câteva dintre felurile despre care el şi Sherry discutaseră şi care, dacă îşi atingeau ţelul (şi aici mi-a zâmbit), reuşeau să şi fie, cu seriozitate şi chiar înflăcărare, *despre* ceva.

„Cele două pe care le-am terminat sunt despre eroi mitologici, adevăraţi sau falşi", a concluzionat el. Din a treia nu am scris decât jumătate. Deocamdată nu pot spune cât de bune sau de rele sunt, dar sunt sigur că sunt *aşa cum trebuie*. Tu înţelegi ce vreau să spun, Şeherezada".

Înţelegea; simţeam că şi eu înţelegeam şi ne-am îmbrăţişat fericiţi încă o dată. Apoi Sherry a observat, apropo de jumătăţi, că ea avea să încheie povestea lui Ma'aruf Cârpaciul în seara aceea şi că ar fi avut nevoie cel puţin de începutul următoarei poveşti.

Duhul a dat din cap. „Draga mea, nu mai sunt alte poveşti. Le-ai povestit pe toate". Părea diabolic de netulburat de această idee care mie mi-a făcut haremul să se învârtă în faţa ochilor şi m-a adus în pragul leşinului.

„Nu mai sunt! am ţipat eu. Şi ea ce-o să se facă?" „Dacă nu vrea să rişte ca Riar-şah să o ucidă şi apoi să-şi îndrepte atenţia asupra ta, cred că va trebui să inventeze ceva care nu este în carte, a spus el calm".

„Eu nu inventez", i-a reamintit Sherry. Vocea ei nu era mai puţin sigură decât a lui, însă avea întipărită pe faţă – atunci când mi-am revenit îndeajuns cât să-mi pot da seama de acest lucru – o expresie gravă. „Eu doar relatez".

„Împrumută ceva din tezaurul acela! l-am implorat eu. Ce-o să se întâmple cu copiii dacă rămân fără mamă?" Haremul a început din nou să se învârtă; mi-am adunat tot curajul şi am spus: „Nu ne părăsi, prietene; dă-i lui Sherry povestea la care lucrezi acum şi poţi să faci ce vrei cu mine. O să-ţi cresc copiii, dacă ai copii; o să-i spăl picioarele Melissei tale. Orice".

Duhul a zâmbit şi i-a zis lui Sherry: „Micuţa noastră

Doniazada este femeie acum”. Mulţumindu-mi pentru propunerea mea la fel de curtenitor precum îi mulţumise deunăzi Şeherezadei, a refuzat-o, nu doar din aceleaşi motive pe care le enunţase şi înainte, ci şi pentru că era convins că acele poveşti care mai rămăseseră în tezaurul acela şi care l-ar fi putut amuza pe Riar-şah nu erau decât imitaţii şi reformulări ale poveştilor lui Sherry.

„În cazul ăsta, cele o mie şi una de nopţi ale mele au luat sfârşit, a spus Sherry. Nu te arăta nerecunoscătoare prietenului nostru, Doni; totul se sfârşeşte”.

Eram de acord, însă, cu ochii înlăcrimaţi, mi-am dorit ca eu şi Ali Shar, şi Gharib, şi micuţa Melissa, pe care îi iubeam la fel de mult ca pe sora mea, să putem exista în afara acestei lumi, în care singurele finaluri *fericite* erau acelea din poveşti.

Duhul m-a atins pe umăr: „Să nu uităm că, din punctul meu de vedere – o viziune obositor de tehnică, recunosc –, noi am ajuns la sfârşitul unei *poveşti*. Toate aceste istorisiri pe care sora ta i le-a relatat regelui nu sunt altceva decât miezul propriei sale poveşti – a ei şi a ta, vreau să spun, sau a lui Riar-şah şi a lui Zaman-şah, fratele său mai mic”.

Eu nu am înţeles – însă Sherry da şi, strângându-mă de celălalt umăr, l-a întrebat liniştită dacă, ţinând cont de această situaţie obositor de tehnică, urmarea logică n-ar fi fost că putea fi inventat un final fericit pentru această poveste în care

erau înrămate celelalte.

„Autorul celor *O mie şi una de nopţi* nu inventează, i-a reamintit Duhul; el doar relatează cum, după ce a terminat povestea lui Ma'aruf Cârpaciul, Şeherezada s-a dat jos din patul regelui, a sărutat podeaua în faţa acestuia şi a îndrăznit să ceară o favoare în schimbul celor o mie şi una de nopţi de amuzament. «Cere, Şeherezada», răspunde Regele în poveste – moment în care tu o trimiţi pe Doniazada să-i aducă pe copii înăuntru şi îl rogi să-ţi cruţe viaţa de dragul lor, ca să nu crească fără mamă".

Eu am tresărit; Sherry a rămas tăcută. „Observ că nu-ţi formulezi cererea pe baza poveştilor în sine, sau a iubirii tale pentru Riar-şah, sau a lui pentru tine, a remarcat Duhul. Asta-i o chestie *interesantă:* îi dă libertatea să-ţi îndeplinească dorinţa, dacă aşa-i va fi vrerea, luând în considerare şi aceste lucruri. De asemenea, admir abilitatea de care dai dovadă când îi ceri să-ţi cruţe doar ţie viaţa; acest lucru îi dă posibilitatea de a fi el cel care are iniţiativa morală de a se căi de faptele sale şi de a te lua în căsătorie. Eu nu cred că m-aş fi gândit la aşa ceva".

„Hmm", a făcut Sherry.

„Apoi mai este şi minunata simetrie a formelor..."

„Las-o încolo de simetrie! am ţipat eu. Dă sau nu rezultate?" În expresia lui am citit un răspuns afirmativ, iar într-a lui Sherry că acest plan nu era o noutate pentru ea. I-am

îmbrăţişat pe amândoi, plângând de bucurie cu atâta patimă, încât ar fi putut să ne inspire, aşa a spus Duhul, iar pe Sherry am implorat-o să-mi promită că, după nuntă, avea să mă lase să stau cu ea şi copiii aşa cum stătusem şi înainte şi să mă aşez la piciorul patului ei pentru totdeauna.

„Nu te grăbi, Doni, a zis ea. Încă nu m-am hotărât dacă vreau sau nu să termin povestea în felul ăsta".

„Dacă vrei sau nu?" Cuprinsă iarăşi de spaimă, m-am uitat la Duh. „Nu e *obligată* să facă asta, dacă aşa scrie în carte?"

Acum părea şi el încurcat şi, cercetându-i expresia lui Sherry, a recunoscut că nu tot ceea ce văzuse în lumea noastră pe durata acestor viziuni sau vise ale lui se potrivea cu ceea ce ştia el din povestea care-i fusese transmisă de-a lungul secolelor, ţărilor şi limbilor care ne separau atâta timp cât nu dormeam, în ediţia lui, de exemplu, toţi cei trei copii erau băieţi şi nu aveau nume; şi, cu toate că până la sfârşitul cărţii nu se spunea nimic despre faptul că Şeherezada l-ar fi *iubit* pe Riar-şah, cu siguranţă nu se spunea nici că îl dispreţuia sau că îl înşela, mai mult sau mai puţin, cu mine şi cu ceilalţi. Foarte important şi de la sine înţeles era şi faptul că el nu apărea deloc în poveste – poveste pe care o implora pe sora mea să o sfârşească aşa cum se sfârşea în versiunea lui: cu dubla căsătorie dintre ea şi fratele tău şi dintre mine şi tine şi cu noi toţi care trăiam fericiţi până când venea vremea să fim seceraţi

de Distrugătorul Plăcerilor şi Despărţitorul de Oameni et cetera.

În timp ce eu încercam să asimilez aceste veşti incredibile despre ceea ce avea să mi se întâmple, Sherry l-a întrebat, surâzând, dacă prin „versiunea lui" Duhul se referea la acea ediţie a *Nopţilor* din care el ne făcuse rost de poveşti sau la povestea pe care el însuşi era ocupat să o inventeze; pentru că ei îi plăcea să-şi imagineze, lucru asupra căruia spera din toată inima să nu se înşele, că legătura dintre noi nu o avantajase numai pe ea: că, într-un fel sau altul, noi două şi situaţia noastră făceam parte din acele „materiale de pe vremea când poveştile de-abia ce prindeau formă", pe care el le găsea folositoare pentru scopurile sale imediate. Cum se termina versiunea *lui*?

Duhul a închis ochii pentru o clipă, şi-a împins ochelarii pe nas cu degetul cel mare şi a repetat că încă nu trecuse de jumătatea celei de-a treia nuvele din serie şi că nu numai că nu ajunsese să schiţeze punctul culminant şi deznodământul, dar nici nu apucase să se gândească ce avea să se întâmple mai departe. Întorcându-se apoi către mine, a anunţat, spre marea mea surpriză, că titlul poveştii lui era „Doniazadiada"; că eu – şi nu sora mea – eram personajul principal şi că el găsea situaţia în care aveam să mă aflu în „viitoarea noapte a nunţii mele" tot la fel de interesantă pentru povestitorii de pe

meleagurile şi din timpurile din care venea el, cum era şi povestea surorii mele pentru aceia care se ocupau în mod deosebit cu naraţiunile.

„Toate acele nopţi petrecute la piciorul acelui pat, Doniazada! a exclamat el. Ţi-a fost transmisă întreaga tradiţie literară – şi întreaga tradiţie erotică! Nu există poveste pe care tu să n-o fi auzit; nu există mod de a face dragoste pe care tu să nu-l fi văzut din nou şi din nou. Mă gândesc la tine, micuţă surioară, ca la o virgină, în aceste două situaţii: Atâta inocenţă! Atât rafinament! Iar acum este rândul *tău*: Riar-şah i-a povestit tânărului Zaman-şah despre minunata sa amantă, pe care o iubeşte atât pentru felul ei de a fi, cât şi pentru poveştile pe care i le spune – *pe care el, la rândul lui, le transmite mai departe*; cei doi fraţi se căsătoresc cu cele două surori; este noaptea nunţii tale, Doniazada... Dar stai! Fii atentă! Riar-şah a deflorat şi a ucis câte o virgină în fiecare dintre cele o mie şi una de nopţi înainte de a o cunoaşte pe Şeherezada; Zaman-şah a făcut şi el acelaşi lucru, însă de-abia acum, o mie şi una de nopţi mai târziu, află el despre Şeherezada – asta înseamnă că, de când şi-a ucis soţia, a dezvirginat cel puţin două mii două tinere femei, dintre care niciuna nu l-a satisfăcut îndeajuns încât să-şi dorească încă o noapte împreună cu ea, darămite să-i mai cruţe şi viaţa! Ce ai tu de gând să faci ca să-l amuzi, micuţă surioară? Vei face dragoste aşa cum el n-a mai făcut? Imposibil! îi vei

spune poveşti, asemenea Şeherezadei? Le-a auzit pe toate! Doniazada, Doniazada! Cine poate spune povestea ta?" Moartă de frică, m-am agăţat de sora mea, care l-a rugat pe Duh să nu mă mai sperie. Cerându-şi scuze, acesta ne-a asigurat că el nu vorbea de povestea principală din *O mie şi una de nopţi*, ci de propria-i creaţie, care nu era altceva decât o invenţie – şi căreia avea să se străduiască din răsputeri să-i conceapă un final care să reflecte afecţiunea lui pentru mine. Apoi, Sherry m-a liniştit şi ea, spunându-mi că, la rândul său, se gândise îndelung la situaţia mea (aşa cum fusese ea descrisă de Duh) şi că avea planurile ei pentru noaptea nunţii noastre; ca o ultimă favoare pe care i-o făcea prietenului nostru, trecuse aceste planuri pe hârtie, în speranţa că, indiferent dacă izbândeau sau nu, i-ar fi putut fi de folos lui, pentru povestea pe care o scria; deocamdată, însă, prefera să nu mi le împărtăşească şi mie.

„Probabil că şi tu simţi că n-o să ne mai vedem niciodată, a spus Duhul gânditor. "

Sherry a încuviinţat din cap. „Tu ai alte poveşti de depănat. Eu am spus-o pe a mea."

El începuse deja să dispară spunând: „Când mie-mi va fi mai bine o să-mi fie mai rău decât atunci când vă va fi vouă cel mai rău. Şi te voi iubi întotdeauna, Şeherezada! Doniazada, îţi sunt frate! Noapte bună, surioarelor! Drum bun!"

Ne-am sărutat; el a dispărut cu scrisoarea dată de Sherry;

Riar-şah a trimis după noi; încă tulburată, am stat la piciorul patului în timp ce el şi Sherry au executat o combinaţie de pe ultimele pagini ale *Ananga Ranga* şi *Kama Sutra*, iar Sherry a terminat povestea lui Ma'aruf Cârpaciul. Apoi s-a ridicat, aşa cum o învăţase Duhul, a sărutat podeaua, a cerut îndurare; eu i-am adus pe Ali Shar, care acum păşea de unul singur, pe Gharib, care mergea de-a buşilea, pe Jamilah-Melissa, care sugea din sânul meu fără lapte ca şi cum ar fi fost al maică-sii. Sherry şi-a formulat cererea; Riar-şah a plâns, i-a îmbrăţişat pe copii, i-a spus că o iertase de mult, căci ea îi redase încrederea pierdută, apoi l-a preamărit pe Alah pentru că o desemnase pe ea să fie salvatoarea femeilor. A trimis apoi după Tăticu' – ca să-l pună să schiţeze contractul de căsătorie – şi după tine, ca să auzi despre Şeherezada şi poveştile ei; atunci când tu m-ai cerut în căsătorie, Sherry a parat cu Partea a Doua a planului nostru (de Partea a Treia eu încă nu ştiam nimic): pentru ca noi două să nu ne despărţim niciodată, tu trebuia să abandonezi Samarkandul şi să vii să locuieşti cu noi, împărţind tronul cu fratele tău şi cedându-i-l pe al tău tatălui nostru, ca despăgubire pentru toate suferinţele pe care acesta le îndurase în acei trei ani. Te găseam mai chipeş şi mai înfricoşător decât Riar-şah şi am implorat-o pe sora mea să-mi spună ce mă aştepta.

„O petrecere de nuntă aşa cum n-a mai fost, prostuţo! m-a

necăjit ea. Eunucii ne vor parfuma hamamul cu apă de trandafiri şi de flori de salcie, cu teci de mosc, cu aloe şi ambră; eu voi fi îmbrăcată în soare, iar tu în lună şi vom dansa în şapte rochii diferite, ca să ne aţâţăm mirii. Până când se vor fi terminat vinul şi muzica, de-abia vor mai putea să se abţină; fiecare dintre noi îi va săruta pe ceilalţi de noapte bună, în total douăsprezece noapte bună, iar soţii noştri ne vor grăbi către dormitoarele nupţiale separate...”

„Vai, Sherry!”

„Apoi, a continuat ea, cu o voce ce devenise serioasă, tocmai când să-şi vadă dorinţele împlinite, eu mă voi opri, voi săruta podeaua şi îi voi spune domnului şi stăpânului meu: «Oh, Rege al Soarelui şi al Lunii şi al Mareelor et cetera, îţi mulţumesc că m-ai luat în sfârşit de nevastă, după ce te-ai culcat cu mine timp de o mie una nopţi, după ce m-ai lăsat însărcinată de trei ori şi ai ascultat în timp ce eu te amuzam cu proverbe şi parabole, cu istorisiri şi vorbe de duh, cu observaţii sarcastice şi glume, cu dialoguri, şi poveşti, şi elegii, şi satire, şi Alah mai ştie ce! Îţi mulţumesc, de asemenea, că i-ai dat-o brutei tale de frate pe scumpa mea surioară şi că i-ai dat Samarkandul tatii, a cărui recunoştinţă sperăm că-i va reda, măcar în parte, sănătatea mentală! Şi, în primul rând, vreau să-ţi mulţumesc că ai încetat să mai violezi şi să ucizi câte-o virgină în fiecare noapte şi pentru că l-ai convins pe Zaman-şah să înceteze şi el!

Nu am niciun drept să-ţi mai cer ceva în plus şi ar trebui să fiu mai mult decât fericită să pot servi, umilă, atât intereselor tale sexuale, cât şi celor de altă natură, până în ziua în care te vei sătura de mine şi fie vei pune să fiu ucisă, fie mă vei da deoparte ca să fac loc altor femei, mai tinere – şi chiar *sunt* pregătită să fac asta pentru tine, cum de altfel şi Doniazada este pregătită să facă acelaşi lucru pentru Zaman-şah. Ţinând însă cont de neţărmurita ta mărinimie, o.e.d., voi îndrăzni să îţi mai cer o ultimă favoare.» Dacă avem noroc, Riar-şah va fi atât de nerăbdător să mă bage în pat, încât va zice: «Spune» – moment în care eu îi voi atrage atenţia asupra faptului că această ocazie fericită va aduce cu sine ceea ce n-au reuşit să aducă alte o mie de ocazii nefericite, şi anume despărţirea ta de mine până în zori. După cum îl ştiu pe soţul meu, mă aştept să propună ceva *à quatre*, însă atunci eu voi roşi cuviincios şi voi spune că, până la urmă, mă resemnez şi cu gândul că te voi pierde pentru câteva ore şi că nu-mi doresc decât să pot discuta cu tine între patru ochi timp de aproximativ treizeci de minute, înainte ca tu şi soţul tău să vă retrageţi, ca să-ţi pot spune câteva lucruri pe care ar trebui să le ştie orice mireasă virgină. «Ce naiba mai e de ştiut şi ea să nu fi văzut deja?» va întreba delicatul tău cumnat. «A vedea nu este totuna cu a face», voi replica eu. «Eu însămi, de exemplu, am avut parte de experienţe sexuale intense, însă cu un singur bărbat, iar dacă

ar fi să mă culc cu un altul, aş fi la fel de sfioasă ca o virgină; bănuiesc că Zaman-şah a cunoscut mai multe femei decât oricare altul pe lume, însă el nu posedă o cunoaştere profundă şi de durată a unei singure femei; dintre noi patru, numai tu, Rege al Vremurilor et cetera, te poţi lăuda cu cele două tipuri de experienţă, căci, de bine de rău, ai avut parte de douăzeci de ani de căsnicie, de o mie şi una femei de o noapte şi de treizeci şi trei de luni şi o săptămână alături de mine, ca să nu mai amintim de orele târzii care te prindeau cu amantele prin grajduri. Însă micuţa Doniazada n-are deloc experienţă, nu ştie decât ce-a văzut la noi.» Maestrul replicilor rapide va răspunde «Hmm» şi se va consulta cu Zaman-şah, care, după ce va fi supus problema perspicacităţii sale ieşite din comun, va spune: «OK. Dar să nu staţi mult.» Se vor retrage, având cele mai ţepene erecţii la vederea cărora tu şi cu mine ne-am cutremurat vreodată – şi atunci eu îţi voi spune ce să faci în Partea a Treia. După care ne vom săruta de noapte bună, vom intra în camerele soţilor noştri şi o vom face. Ai priceput?"

„Ce vom face?" am strigat eu – însă ea a refuzat să spună mai mult până când lucrurile nu se vor fi întâmplat aşa cum mi le descrisese: petrecerea de nuntă şi dansul; întoarcerea în odăile noastre; întreruperea şi cererea ei; permisiunea ta, cu condiţia ca discuţia să nu fie prea lungă, având în vedere că eu te excitam mai mult decât oricare dintre cele două mii de

nefericite de ale căror capete de virgine şi vieţi te dispensaseşi în acei cinci ani şi jumătate. Voi doi v-aţi retras, cu halatele umflate în faţă; în momentul în care uşile dormitorului tău s-au închis, Sherry a scuipat după voi, mi-a luat capul între mâinile ei şi a spus: „Micuţă surioară, ascultă-mă cu toată atenţia. Oricât de bune ar fi intenţiile lui, Duhul nostru al Cheii e fie mincinos, fie prost, atunci când spune că orice bărbat şi orice femeie se pot preţui unul pe altul până la moarte – asta numai dacă vieţile lor nu sunt la fel de scurte ca şi ale surorilor noastre ucise! Trei mii trei, Doni – omorâte! Ce am realizat noi două şi toate poveştile alea, în afară de faptul că am salvat alte o mie de femei de la o moarte care ar fi pus capăt rapid suferinţei lor? De ce au fost salvate, ca să fie chinuite pe îndelete de taţi, soţi, iubiţi? În momentul de faţă, stăpânilor noştri le convine de minune să o lase mai moale cu ucisul; patriarhatul a rămas nealterat: şi eu cred că tot aşa va rămâne, până în epoca din care vine Duhul nostru. Presupunând că relaţia cu scumpa lui Melissa ar fi aşa cum o descrie el, şi nu doar aşa cum şi-ar dori sau cum îşi imaginează că este, atunci această relaţie n-ar fi decât excepţia care întăreşte nenorocita de regulă. Asta este deci poziţia noastră, iar în scurt timp tu te vei întinde acolo şi îţi vei desface picioarele şi te vei lăsa străpunsă, ca noi toate! Slavă lui Alah că tu nu mai poţi fi prinsă în capcana *noutăţii* şi că nu mai poţi fi amăgită de gândul

că cine ştie ce victorie poţi obţine pentru sexul nostru prin faptul că distragi atenţia persecutorilor cu giumbuşlucuri indecente şi cu poveşti! Nu poate fi vorba de *nicio* victorie, Doni, ci numai de represalii ce nu se pot măsura cu atacurile lor; este timpul să trecem de la trucuri la şiretlicuri, de la poveşti la minciuni. Du-te acum la soţul tău cel pofticios, după cum mă voi duce şi eu la al meu; lasă-l să te sărute şi să te mângâie, şi să te dezbrace, să te pipăie, şi să te ciupească, şi să saliveze pe tine, lasă-l să te culce pe pat; însă atunci când o să vrea să te străpungă, strecoară-te afară de sub el şi şopteşte-i la ureche că, oricât de experimentat ar fi el într-ale sexului, există un fel de a face dragoste, cel mai delicios dintre toate, de care nici el şi nici Riar-şah n-au auzit, având în vedere că şi noi de-abia ce-am aflat de el seara trecută, de la un Duh, în timp ce ne rugam la Alah să ne arate modalitatea prin care am putea satisface nişte soţi aşa de minunaţi. Atât de grozavă este Poziţia Duhului, căci aşa îi vom spune, încât până şi un bărbat care a avut parte de toate virginele de pe lumea asta se va simţi ca un neiniţiat et cetera. În plus, este o poziţie în care femeia face totul, iar stăpânul nimic – el trebuie numai să se lase pradă unei plăceri chinuitoare, aşa cum n-a cunoscut şi n-a visat vreodată. Nu i se cere decât să se întindă pe pat, cu braţele şi picioarele răşchirate, şi să permită ca încheieturile şi gleznele să-i fie legate cu funii de mătase de stâlpii patului,

asta ca să nu cumva să eşueze în atingerea culmii cereşti din cauza vreunui spasm de bucurie prematură et cetera. Apoi, micuţă surioară, apoi, când el va fi dezbrăcat şi legat pe spate şi va saliva, scoate din buzunarul celei de-a şaptea rochii lama pe care-am ascuns-o acolo, după cum o voi scoate şi eu, la rândul meu – şi castrează monstrul! Taie-i nenorocitul de motor şi fă-l să se înece cu el, după cum voi proceda şi eu cu Riar-şah! După care ne vom tăia singure gâtul, ca să nu cădem pradă celei mai năprasnice răzbunări a sexului lor. Adio, Doni! Fie să ne trezim împreună într-o lume unde nu există *el* şi *ea*! Noapte bună".

Buzele mi-au tresărit, în încercarea de a răspunde; n-am putut; am venit la tine ca în transă; şi, în timp ce tu mă sărutai, am găsit lama rece în buzunar. Te-am lăsat să mă dezbraci fără să ştiu de mine, te-am lăsat să-mi atingi corpul acolo unde niciun bărbat nu-l atinsese vreodată, să mă întinzi pe pat şi să te urci pe mine, ca să mă iei; ca prin vis, mi-am auzit vocea rugându-te să ai răbdare ca să-ţi arăt ceva mai deosebit, ademenindu-te în Poziţia Duhului şi, cu acest tăiş în mână şi în glas, am repetat povestea pe care tocmai am sfârşit-o. Fratele tău este tăiat; sora mea este moartă; este timpul să ne alăturăm lor".

2

„Aşa se sfârşeşte povestea ta?"

Doniazada a încuviinţat din cap.

Zaman-şah s-a uitat atent la mireasa lui, care stătea goală lângă pat, cu briciul ei tremurător, şi şi-a dres glasul. „Dacă tu chiar ai de gând să foloseşti chestia aia, fii bună şi omoară-mă pe mine mai întâi. O tăietură bună şi sănătoasă pe mărul lui Adam ar trebui să fie de-ajuns”.

Fata s-a cutremurat, a dat din cap. Aşa cum putea el mai bine, ţinând cont de poziţia în care era legat, tânărul a ridicat din umeri.

„Răspunde-mi cel puţin la o întrebare: Ce te-a apucat să-mi spui povestea asta nemaipomenită?”

Cu privirea încă în altă parte, Doniazada i-a explicat, cu o voce monotonă, că unul dintre aspectele răzbunării puse la cale de sora ei era această inversare nu numai a genurilor povestitorului şi ascultătorului (aşa cum fuseseră ele repartizate de către Duh), ci şi a circumstanţelor în care se găseau aceştia, cel din urmă fiind acum la mila celui dintâi.

„Atunci serveşte-te!” a îndemnat-o regele. „Pentru tine!” Doniazada şi-a ridicat privirea. În ciuda poziţiei sale, Zaman-şah a zâmbit la fel ca şi Duhul prin barba-i sidefată şi a spus că Şeherezada avea dreptate să considere dragostea efemeră. Dar viaţa însăşi era, la rândul ei, efemeră şi amândouă erau dulci tocmai datorită acestui motiv – erau chiar şi mai dulci atunci când te bucurai de ele ca şi cum ar fi putut să dureze o veşnicie. Oricât de nedreaptă ar fi fost soarta femeii, a continuat el, mii

de tinere au găsit dragostea la fel de preţioasă ca şi iubiţii lor: poveştile Şeherezadei erau cea mai bună ilustrare a acestui fapt. Dacă unui condamnat – aşa cum se vedea el pe sine, din moment ce, odată castrat, şi-ar fi luat singur viaţa de îndată ce ar fi reuşit să pună mâna pe o sabie – i-ar fi putut fi îndeplinită o ultimă dorinţă, după cum şi el le acordase acest drept victimelor sale, atunci dorinţa lui ar fi fost să o înveţe pe frumoasa sa ucigaşă bucuriile sexului, înainte ca ea să îl lase fără sex.

„Prostii, a răspuns Doniazada iritată. Am văzut toate astea".

„A vedea nu este totuna cu a simţi".

Ea i-a aruncat o privire fioroasă. „Atunci o să învăţ când o să am eu chef, de la un profesor mai puţin însetat de sânge: de la cineva de care o să fiu îndrăgostită, oricât de prostească ar putea fi dragostea aia". Şi-a întors capul. „Asta dacă o să întâlnesc vreodată un asemenea bărbat. Ceea ce n-o să se întâmple". Enervată, şi-a tras rochia pe ea, ţinând briciul într-o poziţie ciudată cu mâna stângă, în timp ce se încheia la nasturi.

„Ce bărbat norocos sunt! Să înţeleg că nu mă iubeşti, soţioara mea?"

„Bineînţeles că nu! Recunosc că nu eşti monstrul pe care-l credeam - mă refer la felul în care arăţi. Dar pentru mine eşti un străin şi numai când mă gândesc la ce le-ai făcut tuturor fetelor acelora, îmi vine să vomit. Nu-ţi irosi ultimele cuvinte

ca să flirtezi prosteşte cu mine; n-o să mă faci să mă răzgândesc. Mai bine te-ai pregăti să mori".

„Sunt destul de pregătit, Doniazada, a răspuns calm Zaman-şah. Încă de la început am fost pregătit. Din ce alt motiv crezi că nu mi-am chemat gărzile să te omoare? Cred că fratele meu aşa a procedat cu Şeherezada, dacă ea chiar a încercat să facă ceea ce-şi propusese. Riar-şah şi cu mine am fi fost nişte mari proşti să nu anticipăm aşa ceva încă din prima noapte, cu şase ani în urmă".

„Nu te cred".

Regele a ridicat din sprâncene şi a fluierat printre dinţi; doi mameluci zdraveni au ieşit imediat de după o tapiţerie înfăţişând cupa cu şapte inele a lui Jamshid, au prins-o pe Doniazada de încheieturi, i-au acoperit gura şi i-au luat briciul deschis din mână.

„Corect sau nu, a spus Zaman-şah pe un ton detaşat, în timp ce ea se zbătea, singura putere pe care o ai în momentul de faţă este cea pe care hotărăsc eu să ţi-o dau. Şi, corect sau nu, eu aleg să-ţi dau această putere". A zâmbit. „Daţi-i briciul înapoi, prieteni, şi luaţi-vă liber restul nopţii. Dacă nu crezi că încă de la început mi-am pus viaţa în mâinile tale, Doniazada, nu poţi să negi că fac asta acum. Nu cer decât permisiunea de a-ţi spune o poveste în schimbul celei pe care mi-ai spus-o tu mie; după ce termin, poţi să faci ce vrei cu mine".

Mamelucii i-au dat în cele din urmă drumul, dar n-au părăsit camera decât după ce Zaman-şah, încă dezbrăcat şi legat, a repetat ordinul. Doniazada s-a aşezat epuizată pe o perniţă, şi-a masat încheieturile, şi-a prins la loc părul ce i se desfăcuse şi şi-a tras rochia mai pe lângă corp.

„Nu sunt impresionată, a spus ea. Dacă ridic briciul, mă vor săgeta pe loc".

„La asta nu m-am gândit, a recunoscut Zaman-şah. De această dată va trebui să ai puţină încredere în mine, la fel cum am şi eu în tine. Te rog să îl ridici. Insist".

„Insişti!" a exclamat Doniazada amar. A luat briciul, şi-a lăsat mâna să-i cadă moale pe perniţă, a început să plângă.

„Ia hai să vedem, a meditat regele. Cum te-am putea lăsa pe tine să ai avantajul absolut? Soldaţii ăia sunt foarte rapizi şi loiali; dacă au rămas într-adevăr în apropiere, mă tem să nu interpreteze greşit vreo mişcare inocentă de-a ta şi să nu tragă".

„Ce mai contează?" a spus Doniazada nefericită. „Biata Sherry!"

„Gata, ştiu! Vino aici, lângă mine. Te rog, fă aşa cum îţi zic! Acum pune lama briciului exact acolo unde voiai s-o pui mai devreme; astfel vei putea să poţi să faci ce vrei, înainte ca orice ţintaş să aibă timp să-şi tragă săgeata din tolbă şi s-o slobozească. Cu cealaltă mână va trebui să mă ţii pe mine; m-

am înmuiat de frică”.

Doniazada plângea.

„Haide, a insistat regele, numai aşa o să te convingi că vorbesc serios. Nu, pune-o chiar acolo, ca să nu-ţi ia mai mult de-o jumătate de secundă. Uf, mi s-a făcut pielea ca de găină! Ce situaţie! Acum ascultă aici: până şi avantajul ăsta te irită, bănuiesc, din moment ce ţi-a fost dat, nu luat: bărbatul încă este superior femeii et cetera. Deocamdată n-am ce face în privinţa asta. În plus, între oricare doi oameni, ştii – ce vreau să spun este că nu patriarhiatul este cel care te face pe tine să adopţi un rol pasiv în relaţia cu sora ta, de exemplu. Dar lasă asta. Uită-te cum transpir! Ca să revenim: sunt de acord cu ce spune Duhul acela al tău despre priorităţi şi te rog să-mi permiţi nu doar să-ţi spun o poveste, ci şi să fac dragoste cu tine mai întâi”.

Doniazada şi-a închis ochii şi a dat energic din cap.

„Cum doreşti, a zis Regele. Nu te-aş forţa niciodată, după cum îţi vei da seama dacă-mi vei asculta povestea. Să ţi-o spun?”

Doniazada şi-a mişcat capul a indiferenţă.

„Mai apăsat. Ai grijă cu briciul ăla!”

„Nu poţi s-o laşi jos? a întrebat fata, cu vocea îngroşată. E obscen. Şi îmi distrage atenţia. Cred că o să mi se facă rău”.

„Şi mie îmi distrag atenţia sânii tăi mici, sau degeţelele tale...

Nu, te rog, insist să-ţi păstrezi avantajul! Povestea mea e scurtă, promit, iar eu mă aflu la mila ta. Aşadar:

Cu şase ani în urmă, mă credeam cel mai fericit om de pe lume. Avusesem parte de o copilărie minunată; anii de facultate fuseseră o bucurie; cariera mea avansase fulminant; la douăzeci şi cinci de ani, mă aflam în fruntea unui regat aproape la fel de prosper ca acela pe care Riar-şah îl conducea la cei patruzeci de ani ai săi. Mă bucuram de popularitate în rândurile supuşilor mei; aveam grijă ca guvernul să fie rezonabil de onest, ca diversele grupuri de interese să nu întreacă măsura et cetera. La fel ca orice rege, ţineam şi eu, de dragul imaginii publice, un harem, însă, de obicei, acestea erau rezervate pentru oaspeţii aflaţi în vizite de stat. Pentru mine n-aveam nevoie decât de mireasa mea (nu contează cum o chema), pe care, după un an de căsătorie, încă o iubeam mai mult decât pe oricare altă femeie pe care o cunoscusem vreodată. După o zi de muncă la curte, cu licitaţii şi judecăţi et cetera, mă grăbeam să ajung la cină şi apoi ne jucam toată seara, precum doi pisoi într-un coş. Nu e truc al dragostei pe care să nu-l fi încercat împreună; nu e mit despre zei sau nimfe pe care să nu-l fi reluat noi. Fetele din harem, atunci când le foloseam, nu făceau decât să-şi demonstreze inferioritatea faţă de soţia mea; de multe ori renunţam la ele în mijlocul actului şi o chemam pe ea să termine.

Atunci când fratele meu m-a chemat să-l vizitez pentru întâia oară, deşi mi-era tare dor de el, mi-a fost foarte greu să mă despart de mireasa mea; ne-am luat rămas-bun pentru prima oară; după care am fost la fel de extaziat după cum îmi imaginam că avea să fie şi ea, când mi-am dat seama că uitasem colierul de diamante pe care aveam de gând să i-l dăruiesc reginei lui Riar-şah. În loc să trimit pe altcineva, m-am întors eu însumi după el, astfel încât să mai putem face dragoste încă o dată înainte să plec – şi am găsit-o în patul nostru, călărindu-l pe bucătarul-şef! Ultimele ei cuvinte au fost: «Data viitoare să mă invite *pe mine*»; ca să nu par un prostănac, i-am tăiat pe amândoi în două, în total patru jumătăţi; am venit aici şi am găsit-o pe cumnată-mea înşelându-l pe fratele meu cu negriciosul de Sa'ad al-Din Saood, care se bălăbănea prin copaci, saliva, vorbea prostii şi se lăuda cu o sculă care ar fi făcut-o pe a mea să arate ca degeţelul tău mic. Nemaifiind regi, Riar-şah şi cu mine am ieşit împreună pe poarta din dos, hotărâţi să ne punem capăt vieţilor ca cei mai nenorociţi proşti de pe pământ, dacă nenorocul nostru se dovedea a nu fi şi al altora. Într-o bună zi, cum ne plimbam noi prin ţinuturile mlăştinoase, departe de cărările bătute de picior omenesc, devorându-ne propriile suflete, am văzut ceva ce am crezut a fi un şuvoi de apă ce ţâşnea din mare şi, de frică, ne-am cocoţat într-un pin. Şuvoiul s-a dovedit a fi acel ifrit faimos din

povestea surorii tale: a scos cufărul de oţel din ladă, a deschis cele şapte lacăte cu şapte chei, iar de acolo a luat-o şi a călărit-o pe fata pe care o furase în noaptea nunţii ei, după care a adormit în poala acesteia; ea ne-a făcut semn să coborâm şi ne-a comandat amândurora să facem sex cu ea atunci şi acolo. Cine zice că un bărbat nu poate fi obligat? Am făcut şi noi ce-am putut, iar ea a adăugat inelele noastre cu pecete la celelalte cinci sute şaptezeci de inele pe care le strânsese deja. Am înţeles atunci că o femeie care vrea să şi-o tragă, o să şi-o tragă, chiar de-ar fi să fie încuiată într-un turn de aramă.

Aşa deci. Când îi spusesem fratelui meu ceea ce mi se întâmplase, el se jurase că, în locul meu, nu s-ar fi lăsat până ce n-ar fi ucis o mie de femei: ne-am întors la palatul lui; şi-a ucis soţia, concubinele şi pe amanţii acestora, iar noi am făgăduit solemn să violăm şi să ucidem câte-o virgină în fiecare noapte, ca să nu mai fim înşelaţi niciodată. M-am întors acasă, în Samarkand, minunându-mă de turnura pe care o luase disperarea noastră: cum o apocalipsă personală putea molipsi întreaga naţiune şi aduce cu sine o apocalipsă generală et cetera. Având această ultimă idee în minte, mai degrabă decât dorinţa de a mă răzbuna pe femei, m-am hotărât să mă ţin de infernala promisiune până ce fie regatul meu se ducea pe apa sâmbetei, fie oamenii revoltaţi se ridicau împotriva mea şi mă ucideau.

Însă, spre deosebire de Riar-şah, eu nu i-am spus vizirului meu decât să-mi aducă o virgină frumoasă pentru seara aceea. Neştiind că intenţionam să o ucid în zorii zilei, el mi-a adus-o pe propria fiică, o fată pe care o ştiam bine şi pe care o admiram de mult, un fel de Şeherezada a Samarkandului. Am presupus că făcuse asta ca să obţină o avansare şi am zâmbit la gândul că aveam să-i ucid împreună; dar, la scurt timp, am aflat de la femeia însăşi că fusese ideea ei să vină la mine – iar motivul pentru care făcuse asta, spre deosebire de acela al surorii tale, era dragostea pe care mi-o purta. M-am dezbrăcat şi am început să mă joc cu ea; ea a izbucnit în plâns; am întrebat-o care era problema: nu plângea pentru că ar fi fost despărțită de sora ei, ci pentru că, în sfârşit, visul de-o viaţă i se împlinise şi se găsea singură cu mine. Lucrul ăsta m-a impresionat şi, spre surprinderea mea, m-a lăsat neputincios. În încercarea de a mai trage de timp, am observat că asemenea vise se puteau transforma în coşmaruri. Ea m-a îmbrăţişat timid şi a răspuns că deplângea faptul că-mi ucisesem soţia şi pe amantul acesteia (pe care ea îi cunoscuse şi îi şi simpatizase într-o oarecare măsură), căci, deşi putea spune că, în mare parte, îmi înţelegea revolta alimentată de dezamăgire, avea impresia că într-o egală măsură înţelegea şi motivele pentru care mă înşelase soţia mea, motive pe care ea le vedea, în esenţa lor, a nu fi chiar atât de diferite de acelea ale fetei răpite

de ifrit. În ciuda iritării mele, a continuat curajoasă să spună că ea însăşi împărtăşea ceea ce numea Viziunea Tragică asupra Sexului şi Temperamentului: voia, în fapt, să spună că, deşi egalitatea absolută între bărbaţi şi femei era, în acel context, unicul concept ce putea fi justificat, ea nu era deloc sigură că aşa ceva era realizabil; dacă te dedicai îndeplinirii acestui ideal, ignorând normele şi constructele sociale existente, riscai, cel mai probabil, să nu cunoşti fericirea în dragoste; pe de altă parte, puteai să împărtăşeşti aceeaşi soartă, dacă nu luptai pentru împlinirea acestui ideal, odată ce îl recunoşteai ca atare. În ceea ce o privea, cu toate că deplângea existenţa nedreptăţii la nivel individual şi instituţional şi chiar dacă afirma cu blândeţe că egalitatea era ţelul pentru atingerea căruia îndrăgostiţii ar trebui să lupte cu tandreţe, oricât de mare ar fi măsura în care propriile istorii şi temperamente i-ar împiedica să atingă acest ţel, ea nu se vedea pe sine ca fiind făcută pentru a fi independentă, ci ca fiind formată de natura ei şi de educaţia primită să fie fericită numai în umbra unui bărbat pe care să-l admire şi să-l respecte mai mult decât pe ea însăşi. Ştia prea bine care erau defectele mele şi că eu însumi nu mi le cunoşteam, a declarat însă mă iubea atât de mult încât, dacă aş fi putut să o iubesc şi eu pentru numai o noapte, ar fi considerat că viaţa ei se împlinise şi nu şi-ar mai fi dorit nimic altceva decât, poate, un mic Zaman-şah, creşterii căruia

să-şi dedice restul vieţii. Sau, dacă femeile mă deziluzionaseră atât de tare (după cum părea, în mod misterios, să citească de pe expresia feţei mele), încât o adusesem în patul meu nu pentru a mă căsători cu ea sau chiar pentru a o adăuga la haremul meu, ci numai pentru a-i lua virginitatea şi viaţa, atunci ea mi le oferea pe amândouă; mă ruga doar să i le iau cu delicateţe.

Această ultimă remarcă m-a neliniştit cu atât mai mult, cu cât mi-a amintit de ceva ce-mi spusese răposata mea soţie în noaptea nunţii noastre: că moartea pe care i-aş fi dăruit-o eu ar fi fost mai dulce decât viaţa pe care i-ar fi oferit-o un altul. Cât o dispreţuiam, cât o uram şi cât îi simţeam lipsa! Ca şi cum eu aş fi fost cel tăiat în două, tânjeam s-o strâng în braţe, ca în nopţile de altă dată, dar, dacă ar fi fost posibil ca ea să se întoarcă la mine, i-aş fi tăiat în două jumătăţile însângerate. Pe pat stătea întinsă noua mea femeie, goală şi acum; am îngenuncheat între genunchii ei şi am plâns pentru frumuseţea şi înşelăciunea predecesoarei ei, pentru propria-mi orbire şi cruzime – şi pentru situaţia nenorocită care se crease între bărbaţi şi femei şi care transformase dragostea în ceva înşelător, care făcuse din gelozie, din plictiseală şi din resentimente ceva imuabil, o stare de fapt conform căreia nu puteam nici să trăiesc, dar pe care nu puteam nici s-o resping. I-am povestit tot ceea ce se petrecuse de când plecasem din

Samarkand, i-am spus de jurământul pe care-l făcusem împreună cu fratele meu şi de hotărârea mea de a mă ţine de acest jurământ, ca să nu par un laş şi un fricos.

«Ca să nu *pari*! a exclamat fata. Haremuri, crime – toate astea numai de dragul aparenţelor!» Oricât de înspăimântată ar fi fost, mi-a poruncit, ironic, să-mi *ţin* jurământul dacă aveam de gând să mi-l ţin, sau, dacă nu, să-i tai limba înainte de a-i tăia capul; pentru că, dacă o trimiteam pe eşafod fără să o fi deflorat înainte, avea să le spună tuturor celor prezenţi, chiar şi numai călăului ei, că eram bărbat doar în aparenţă, nu şi în fapt, iar ca dovadă stătea virginitatea ei. Curajul ei m-a uimit la fel de mult ca şi cuvintele pe care le rostise. «Pe numele lui Alah, n-o să te ucid dacă nu reuşesc s-o ridic mai înainte, i-am jurat atunci.» Însă individul acela mizerabil pe care-l ţii în mâna ta stângă, care nu mă mai dezamăgise niciodată şi care acum stă ridicat precum un soldat idiot pe teritoriu inamic, nerăbdător parcă să fie doborât, m-a lăsat atunci baltă. Am încercat toate trucurile pe care le ştiam, dar degeaba, cu toate că şi victima mea s-a arătat dornică să urmeze instrucţiunile pe care i le dădeam. Bineînţeles că aş fi putut să o ucid eu însumi, atunci şi acolo, dar nu-mi doream sub nicio formă să par un ipocrit în ochii ei; nu-mi doream nici să o las să moară fără să o fi dezvirginat – şi nici, a trebuit în cele din urmă să recunosc faţă de mine, să o las să moară în vreun fel, asta până când nu

va fi fost, la fel ca noi toţi, secerată de Distrugătorul Plăcerilor et cetera. Timp de şapte nopţi ne-am zvârcolit şi ne-am sucit, ne-am mângâiat şi ne-am sărutat şi ne-am jucat, iar ea a atins asemenea culmi ale bucuriilor necunoscute încât a ţipat, de data asta fără urmă de sarcasm, că, dacă aş împunge-o mai întâi cu sabia mea de carne, s-ar lăsa cu bucurie ucisă de cea de oţel. În cea de-a şaptea noapte, cum stăteam amândoi gâfâind în aburii frustrării, i-am dat pumnalul meu şi am rugat-o să fie bună şi să ne facă mie şi Samarkandului favoarea de a mă ucide pe loc, pentru că preferam să mor decât să nu fiu în stare să-mi ţin jurământul.

«Nu *eşti* în stare să ţi-l ţii, mi-a spus ea cu blândeţe; nu pentru că ai fi impotent de la natură, ci pentru că nu eşti crud de la natură. Dacă i-ai spune fratelui tău că, după ce te-ai mai gândit, ai ajuns la o altă concluzie decât a lui, ai fi vindecat, ca prin farmec.» Şi într-adevăr, ceea ce a spus era atât de adevărat, încât numai ce a rostit cuvintele, că greutatea mi s-a şi ridicat de pe inimă şi de pe sculă, ca prin farmec; s-au înălţat împreună. Recunoscător, cu tandreţe, am pătruns în cele din urmă în ea; am ţipat amândoi de fericire, am avut un orgasm, am adormit îmbrăţişaţi.

După asta, nici nu se mai punea problema să urmez exemplul lui Riar-şah; pe de altă parte, în dimineaţa următoare n-am găsit curajul să-i trimit vorbă de schimbarea ce avusese

loc în mine şi să-l îndemn să se răzgândească şi el. La urma urmelor, nici nu eram într-atât de îndrăgostit de fata vizirului încât să mă încumet să mă căsătoresc cu ea – la rândul ei, şi tânăra vedea căsătoria ca fiind extrem de îndoielnică.

«Nu m-am aşteptat niciodată să te căsătoreşti cu mine, mi-a mărturisit ea când i-am spus de lucrurile astea, cu toate că aş minţi dacă aş spune că n-am visat şi nu m-am rugat că o vei face. N-am sperat decât să pot avea o aventură cu tine şi un copil care să-mi amintească de ea. Chiar dacă nu voi avea copilul, am avut aventura: noaptea trecută m-ai iubit cu adevărat.»

O iubisem, la fel cum am iubit-o nopţi la rândul după această întâmplare – dar nu îndeajuns încât să fac pasul hotărâtor. Ceea ce Duhul tău a spus despre căsătorie mi-ar fi putut ieşi mie din gură, dacă aş fi fost înzestrat cu darul cuvintelor: oricărei persoane care se gândeşte la lucruri morale şi a cunoscut căsătoria, nicio altă relaţie dintre bărbaţi şi femei nu-i mai apare cu adevărat serioasă; cu toate astea, pe mine aceeaşi imaginaţie mă ţinea departe de căsătorie. Şi mă gândeam cu groază la ziua în care fratele meu avea să afle de slăbiciunea mea. Am devenit posac şi irascibil; amanta mea, intuitivă ca întotdeauna, a ghicit imediat care era motivul. «Nu poţi nici să-ţi ţii jurământul şi nici să-l încâlci, mi-a spus ea. Poate ar fi mai bine să le faci pe amândouă pentru o vreme,

până când te hotărăşti care e calea pe care vrei s-o apuci.» Am întrebat-o cum de-ar fi fost posibilă o asemenea contradicţie. «Cu ajutorul cuvintelor magice *ca şi cum*, mi-a răspuns, care, pentru o persoană ce se mulţumeşte cu aparenţe, sunt mai eficiente decât toate duhurile din poveşti.»

După care mi-a făcut o propunere incredibilă: se spunea că în vestul Samarkandului s-ar fi aflat o ţară locuită numai de femei care se învecina cu o altă ţară, locuită numai de bărbaţi: timp de două luni în fiecare primăvară, locuitorii acestor ţări se întâlneau pe teren neutru şi se împerecheau unii cu alţii, femeile se întorceau acasă atunci când rămâneau însărcinate, apoi le dăruiau copiii de gen masculin bărbaţilor şi ele le creşteau pe fete. Indiferent dacă o asemenea comunitate exista sau nu, ea o considera o alternativă preferabilă actualei situaţii şi neîndoielnic preferabilă morţii; din moment ce eu nu o puteam preţui aşa cum mă preţuia ea pe mine (lucru pentru care nu m-a învinovăţit nici măcar o dată), a propus să întemeieze chiar ea o asemenea societate alternativă, cu ajutorul meu. Eu trebuia să mă prefac a fi adoptat politica fratelui meu, să iau în fiecare noapte câte o virgină la mine în pat şi să o declar ucisă a doua zi de dimineaţă; numai că, în loc să le violez şi să le ucid, eu aveam să le spun de societatea alternativă şi să le trimit în taină în afara Samarkandului, în grupuri de câte o sută sau cam aşa ceva, ca să organizeze şi să

populeze această societate. Dacă, ştiind ce le aştepta, ele alegeau să-şi petreacă ultima noapte în Samarkand şi să facă dragoste cu mine, asta era treaba lor; niciuna, se gândea ea, n-ar fi ales moartea în favoarea emigrării, iar acelea cărora noul mod de viaţă nu le-ar fi fost pe plac erau libere să se întoarcă în Samarkand dacă şi când eu aveam să-mi schimb politica sau, între timp, se puteau muta în altă parte. În orice caz, ar fi fost în viaţă şi libere; sau, dacă pionierele ar fi fost capturate şi făcute sclave de către barbari înainte ca noua societate să fi fost întemeiată, atunci soarta lor n-ar fi fost mai rea decât a milioane dintre surorile lor. Pe de altă parte, aceste societăţi populate de femei şi de bărbaţi, care se puteau întâlni după bunul plac, ca egali, pe teren neutru, ar fi putut face posibilă existenţa unei adevărate societăţi a viitorului, în care segregarea n-ar mai fi fost necesară. Între timp, de bine sau de rău, totul avea să decurgă ca şi cum eu mi-aş fi ţinut cumplitul jurământ.

Prima dată când l-am auzit, planul mi s-a părut absurd; după câteva nopţi, nu mi s-a mai părut aşa ridicol, ci chiar realizabil; după ce a trecut o săptămână, timp în care am examinat împreună, cu înflăcărare, toate opţiunile, nu părea mai puţin nerezonabil decât acestea. Îngerul meu, în concordanţă cu Viziunea Tragică, nu se aştepta ca societatea să *funcţioneze* în sensul naiv al cuvântului: ce instituţii create de mâna omului

au funcţionat vreodată astfel? Avea să posede viciile virtuţilor sale; dacă n-avea să fie ucisă în faşă de către bande de violatori, avea să crească şi să se schimbe şi să se solidifice în forme şi valori destul de diferite faţă de acelea ale fondatoarelor – codificând, instituţionalizând şi pervertind spiritul original. Nu se putea face nimic în privinţa asta.

Cine mai văzuse o asemenea femeie? Am sărutat-o respectuos, apoi cu înflăcărare, pentru ultima dată. După ce am mai făcut o dată dragoste în zorii zilei, pe când mâna mea zăbovea pe sânul ei stâng, mi-a spus calmă că intenţia ei, odată ce va fi ajuns în regatul virgin, era să-şi amputeze acel sân din considerente simbolice şi să-şi îndemne şi tovarăşele să facă acelaşi lucru, ca un fel de rit de iniţiere. «Vom inventa o scuză practică pentru asta, a zis ea: „Ca să tragem mai bine cu arcul" et cetera. Dar adevăratul motiv va fi că, pe de-o parte, vom fi numai femei şi, pe de altă parte, vom fi numai războinice. Poate că o să ne luăm numele de „Cele Fără de Sân".»

«Pare o soluţie extremă», am remarcat eu. Ea a răspuns că o oarecare doză de extremism era necesară pentru supravieţuirea a orice îşi propunea să reprezinte o schimbare radicală. Generaţiile următoare, presupunea ea, lipsite de vitalitate şi având deja un suport stabil, aveau să găsească obiceiul strămoşesc barbar şi, dacă avea să mai fie cazul, aveau să-i onoreze simbolismul printr-o mamectomie la fel de

simbolică – o cicatrice decorativă, poate, sau un semn estetic. Nu conta; totul era trecător.

La fel şi legătura noastră: după ce i-am mulţumit de o mie de ori pentru că îmi deschisese ochii şi i-am urat de o mie de ori să aibă noroc cu încercarea ei îndrăzneaţă, urări pe care le-am susţinut cu mai multe mii de dinari (pe care, din motive de securitate şi pentru a-i transporta mai uşor, ea i-a schimbat pe o fiolă cu diamante, pe care o purta în vagin), am declarat-o moartă, i-am spus tatălui ei, vizirul, de secretul nostru, apoi am trimis-o pe ascuns la unul din castelele mele de la ţară, castel ce se învecina cu un lac îndepărtat, iar aici ea a început să se pregătească pentru expediţia către Vest, în timp ce tovarăşele ei, victime aparente ale noii mele politici, se adunau în jurul ei. Poate că o treime, aflând ce le aştepta, au ales să rămână virgine şi au făcut-o fie cu indignare, fie cu părere de rău, fie cu recunoştinţă; celor care constituiau cele două treimi rămase şi care, din diverse motive, aleseseră să plece fără himen către noua societate, le-am dăruit fiole similare cu giuvaieruri. Ceva mai puţin de jumătate dintre acestea au rămas însărcinate după noaptea petrecută împreună cu mine, aşa că, atunci când primul detaşament de două sute de pioniere a pornit să străbată pustiile vestice, numărul acestora era de aproximativ două sute şaizeci. Din moment ce m-am ţinut de treaba asta aproape două mii de nopţi, numărul pelerinilor şi al copiilor

nenăscuţi pe care i-am trimis în vestul Samarkandului trebuie să fi fost, în linii mari, de două mii şase sute; ţinând cont de faptul că, dintre aceşti copii, ceva mai mult de cincizeci la sută trebuie să fi fost băieţi, de rata ce depăşea limita normală a avorturilor spontane, de creşterea mortalităţii în rândurile mamelor şi nou-născuţilor, creştere datorată măsurilor riguroase impuse de viaţa pe drum şi de colonizarea unui teritoriu nou, iar apoi dând la o parte – ca să nu-ţi pierzi minţile – posibilitatea capturării în masă, a violului sau a unui masacru, numărul pionierelor trimise în Ţara Celor Fără de Sân trebuie să fi fost cel puţin egal cu numărul nopţilor ce au trecut până când mesajul lui Riar-şah despre sora ta a sosit din insulele Indiei şi Chinei.

Dacă acele mame fondatoare au avut sau nu succes, nu am nici cea mai mică idee; intenţionat am încercat să nu mă interesez de soarta lor, ca să nu aflu că le trimiteam, până la urmă, în braţele Distrugătorului Plăcerilor şi Cenzorul Societăţii. Locuitorii Samarkandului nu s-au ridicat niciodată împotriva mea; iar vizirul meu, spre deosebire de acela al lui Riar-şah, n-avea nicio problemă să-mi găsească fecioare de sacrificiu; chiar şi la sfârşit, când numărul oficial al virginelor ucise de mine era de două ori mai mare decât acela anunţat de fratele meu, cam jumătate dintre fete se ofereau voluntare – ceea ce mă face să cred că secretul sorţii ce le aştepta nu mai

era un secret. Cine ştie, poate că prima mea amantă nici n-a avut vreodată de gând să-şi fondeze ginocraţia; poate că propunerea ei n-a fost altceva decât o amăgire; poate că s-au întors cu toatele pe furiş în ţară, având flacoanele cu nestemate pe post de zestre, s-au căsătorit şi au trăit liniştite chiar sub nasul meu. Nu contează: noapte de noapte le aduceam în patul meu, le explicam ce opţiuni aveau, după care fie le dezbrăcăm şi le înţepam posac, fie îmi petreceam noaptea dormind sau vorbind cu ele. Înalte sau scunde, oacheşe sau albe la faţă, slabe sau durdulii, reci sau fierbinţi, îndrăzneţe sau timide, deştepte sau proaste, atrăgătoare sau absoluţe – m-am culcat cu toate, am vorbit cu toate, le-am stăpânit pe toate, dar eu însumi nu eram stăpânit de altceva decât de disperare. Chiar dacă am dezvirginat multe fete, având consimţământul lor, nu mi-am dorit-o pe niciuna. Noutatea şi-a pierdut farmecul, după care până şi prospeţimea. Ajunsesem să detest lipsa familiarităţii: trupul necunoscut în întuneric, atingerea şi vocea unei străine, nesfârşita *expoziţie*. Tânjeam după cineva alături de care să-mi pot continua povestea vieţii, vreau să spun povestea vieţii noastre împreună: o prietenă iubitoare; o soţie iubitoare; o soţie pe care s-o preţuiesc; o soţie, o soţie.

Cel de-al doilea mesaj al fratelui meu, atunci când a sosit, a părut o reînnoire miraculoasă a acelui mesaj fatal, primit cu şase ani în urmă: mi-am lăsat regatul pe mâinile vizirului şi am

pornit neîntârziat la drum, hotărât să o cunosc pe această Şeherezadă care într-atât îl fermecase şi îl ademenise prin cuvintele ei înapoi la viaţă, încât el să-şi dorească să se căsătorească cu ea. «Poate că are o soră mai mică», mi-am zis eu; dacă aşa stau lucrurile, nu o voi întreba nimic, nu-i voi cere nicio poveste, nu-i voi pune nicio condiţie, ci îi voi dărui viaţa mea, îi voi spune întreaga povestea celor două mii două nopţi care m-au condus la ea şi o voi ruga să sfârşească acea poveste după cum va dori ea – fie cu o ultimă urare de noapte bună (ceea ce de-abia îmi pot imagina, ca şi cum m-aş gândi la zorii zilei într-o altă lume), fie printr-un bună dimineaţa limpede şi frumos şi proaspăt".

Doniazada a căscat şi s-a cutremurat. „Nu înţeleg despre ce vorbeşti. Te aştepţi să cred scornelile astea despre Pionierele Fără de Sân şi despre Viziunile Tragice?"

„Da!" a strigat Zaman-şah, apoi şi-a lăsat capul să-i cadă la loc pe pernă. „Sunt prea importante ca să fie minciuni. Poveşti, poate – dar mai adevărate decât realitatea".

Doniazada şi-a acoperit ochii cu mâna în care ţinea briciul. „Ce vrei de la mine? Să te iert? Să te iubesc?"

„Da!" a strigat din nou regele, cu ochii sclipindu-i. „Hai să punem capăt nopţii întunecate! Înverşunării şi urii dintre bărbaţi şi femei; zăpăcelii ăsteia cu inegalitatea şi diferenţa! Hai să adoptăm viziunea cu adevărat tragică asupra dragostei!

Poate că *nu este decât* o poveste, dar atunci este *cea mai profundă* şi mai bună dintre toate! Preţuieşte-mă, Doniazada, după cum te voi preţui şi eu pe tine!"

„Încetează, te implor!"

Însă Zaman-şah a continuat cu înflăcărare: „Hai să ne îmbrăţişăm; hai să avem răbdare; hai să iubim cât de mult putem, Doniazada – apoi să ne îmbrăţişăm din nou, să avem răbdare şi să iubim din nou!"

„N-o să meargă".

„Nimic nu *merge*! Dar încercarea este nobilă; este plină de bucurie şi de viaţă, iar celelalte căi sunt dătătoare de moarte. Hai să facem dragoste pasional, ca doi egali!"

„Vrei să spui *ca şi cum* am fi egali, a zis Doniazada. Ştii doar că nu suntem egali. Ce îţi doreşti tu este imposibil de realizat".

„În ciuda a ceea ce îţi spune inima? a insistat Regele. Hai să ne purtăm *ca şi cum* ar fi posibil! Să facem o filosofie de viaţă din acest *ca şi cum*!"

Doniazada s-a plâns: „Vreau la sora mea!"

„S-ar putea să fie în viaţă; la fel şi fratele meu". Pe un ton mai liniştit, Zaman-şah a explicat că Riar-şah luase cunoştinţă de opiniile şi recentele păţanii ale fratelui său şi jurase că avea s-o scoată la capăt într-un mod asemănător: cu alte cuvinte (din moment ce era cu douăzeci de ani mai în vârstă şi mai conservator), n-avea să-i lase soţiei lui mână liberă să-l ucidă,

dar avea s-o dezarmeze şi să refuze s-o ucidă şi, în limitele bunelor relaţii publice, avea să-i permită să se bucure de o libertate asemănătoare cu a lui. Haremul reprezenta o tradiţie regală, având un caracter în mod necesar public; Şeherezada putea să aibă ce amanţi voia, dar era obligatoriu să se ferească de ochii lumii. Et cetera.

„Chiar ţi-ai imaginat că sora ta l-a *păcălit* pe Riar-şah timp de o mie de nopţi cu mamelucii şi cu dildo-urile ei? a râs Zaman-şah. Un rege n-ar putea să-şi păstreze tronul pentru prea mult timp dacă n-ar şti ce se petrece în harem! Şi de ce crezi că i-a permis aşa ceva, dacă nu pentru că o iubea prea mult şi pentru că era prea dezgustat de politica sa de până atunci ca s-o omoare? Ea l-a făcut să se răzgândească, de acord, dar nu l-a păcălit niciodată: el credea că femeile sunt necinstite şi că singura modalitate de a se scuti pe sine de durerea provocată de infidelitate era să le defloreze şi să le ucidă; acum crede că toţi *oamenii* sunt necinstiţi şi că modalitatea de a te scuti de durerea provocată de infidelitate este să iubeşti şi să nu-ţi pese. El a ales să răspundă promiscuităţii cu promiscuitate; eu aleg să răspund fidelităţii cu fidelitate. Hai să ne preţuim unul pe altul, Doniazada!”

Ea a dat din cap cu furie sau cu disperare. „Este absurd. Tu doar te foloseşti de vorbe ca să ieşi dintr-o situaţie dificilă!”

„Bineînţeles că asta fac! Şi bineînţeles că este absurd!

Preţuieşte-mă!”

„Sunt extenuată. Ar trebui să ne curm amândurora vieţile cu briciul ăsta şi să termin odată!”

„Preţuieşte-mă, Doniazada!”

„Am vorbit toată noaptea; aud cocoşii cântând; se luminează de ziuă”.

„Bună dimineaţa, atunci! Bună dimineaţa!”

3

Alf Laylah Wa Laylah, Cartea celor o mie de nopţi şi o noapte, nu este povestea Şeherezadei, ci povestea poveştii poveştilor ei, care începe aşa: „Există o carte numită *O mie şi una de nopţi*, în care se spune că a fost odată un rege şi că acest rege avea doi fii, Riar-şah şi Zaman-şah” et cetera; se sfârşeşte când un rege care trăieşte cu mult după Riar-şah descoperă în tezaurul său cele treizeci de volume ale „Poveştilor celor o mie de nopţi şi o noapte”; la sfârşitul ultimului volum, cuplurile regale – Riar-şah cu Şeherezada şi Zaman-Sah cu Doniazada – ies din dormitoarele nupţiale după noaptea nunţii, îşi adresează călduros unul altuia bună dimineaţa (opt saluturi în total), îi dăruiesc Samarkandul tatălui mireselor, care suferise atâta, după care pun pe hârtie, pentru posteritate, cele „O mie de nopţi şi o noapte”.

Dacă aş putea inventa o poveste la fel de frumoasă, aceasta

ar fi despre micuţa Doniazada şi mirele ei, care petrec o mie de nopţi într-o noapte întunecată, iar dimineaţa se îmbrăţişează. Fac dragoste unul cu altul, feţele li se închid, apoi ies să-şi salute sora şi fratele, în zorii unei noi vieţi. Povestea Doniazadei începe de la mijloc; aflată la mijlocul poveştii mele, eu nu o pot termina – dar ea trebuie să se sfârşească în noaptea în care pier toate dimineţile bune. Povestitorii arabi au înţeles asta; ei îşi încheie poveştile nu cu „şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi", ci mai precis, cu „până când au fost seceraţi de Distrugătorul Plăcerilor şi Pustiitorul Locuinţelor şi apoi au fost trimişi la adăpostul milei Atotputernicului Alah, iar casele lor s-au făcut una cu pământul, iar palatele lor au fost spulberate în cele patru zări, iar bogăţiile lor au fost moştenite de Regi". Şi nimeni nu ştie asta mai bine ca Zaman-şah, care, astfel, se va bucura mai mult de cea de-a doua jumătate a vieţii sale.

A accepta pe deplin acest deznodământ şi a fi fericit este totuna cu a poseda o comoară, a cărei cheie este înţelegerea faptului că cele două, Cheia şi Comoara, sunt una şi aceeaşi. Acesta (cu un sărut, micuţă surioară) este tâlcul poveştii noastre, Doniazada: Cheia comorii este comoara.

(*Traducere: Anca Stoiculescu*)

Donald BARTHELME

Imagini ale tatălui meu plângând

Un aristocrat mergea pe stradă cu trăsura. A dat peste tatăl meu.

*

După ceremonie m-am întors în oraş pe jos. Încercam să mă gândesc la motivul pentru care murise tata. Atunci mi-am adus aminte: fusese lovit de o trăsură.

*

Am sunat-o pe mama şi i-am spus de moartea tatei. Mi-a zis că ea crede că aşa e cel mai bine. Şi eu credeam că aşa e cel mai bine. Nu se mai bucura de viaţă. M-am întrebat dacă trebuia să încerc să dau de urma aristocratului a cărui trăsură îl lovise. Se zicea c-ar fi fost un martor sau doi.

*

Da, e posibil ca acela care stă acolo, în mijlocul patului, plângând, să nu fie tatăl meu. Ar putea fi altcineva, poştaşul, omul care livrează alimentele, agentul de asigurări sau colectorul de impozite, cine ştie. Totuşi, trebuie să recunosc că seamănă cu taică-meu. Asemănarea e foarte puternică. Nu zâmbeşte prin lacrimi, se încruntă prin ele. Ţin minte că odată

eram la ranch, la vânat de *pecadillos* (rezultatul unei întâlniri, pe câmpiile Vestului, dintre un pecari gulerat şi un *armadillo* cu nouă dungi). Taică-meu a tras şi n-a nimerit. A început să plângă. Acest plâns seamănă cu acel plâns.

*

— Ai văzut ce s-a întâmplat?

— Da, dar numai o parte. Un timp am fost întoarsă cu spatele.

Martora era o fetiţă de vreo unsprezece sau doisprezece ani.

Locuia într-un cartier foarte sărac şi nu-mi puteam imagina că, dacă ar fi depus mărturie, cineva ar fi crezut-o.

— Îţi aduci aminte cum arăta omul din trăsură?

— Ca un aristocrat, a zis ea.

*

Primul martor declară că omul din trăsură arăta „ca un aristocrat“. Dar asta ar putea fi pur şi simplu din cauza trăsurii. Orice om stând într-o trăsură arătoasă cu vizitiu pe capră şi poate unul sau doi lachei în spate poate arăta ca un aristocrat. I-am notat numele şi am rugat-o să mă sune dacă îşi mai aminteşte ceva. I-am dat nişte bomboane.

*

Stăteam în piaţa unde taică-meu fusese ucis şi îi întrebam pe trecători dacă văzuseră sau dacă ştiau pe cineva care văzuse incidentul. În acelaşi timp, simţeam că efortul era inutil. Chiar

dacă-l găseam pe omul a cărui trăsură făcuse asta, ce i-aş fi putut zice?

— Mi-ai omorât tatăl.

— Da, ar răspunde aristocratul, dar el a sărit în faţa cailor. Omul meu a încercat să oprească, dar totul s-a întâmplat prea repede. Nu mai era nimic de făcut.

Atunci poate că avea să-mi ofere o pungă plină cu bani.

*

Omul care stă în mijlocul patului seamănă foarte mult cu tata. Plânge, lacrimile i se scurg pe obraji. Se vede că e supărat din vreo pricină. Uitându-mă la el, ştiu că ceva nu-i în regulă. Varsă lacrimi ca un hidrant cu capacul scos. Văicăreala lui străbate prin toate camerele. Înduioşat, îmi duc laba la piept şi zic:

— Tată.

Asta nu-l distrage de la plâns, care se înalţă într-un ţipăt, coboară într-un scâncet. Registrul lui e larg, ambiţia pe măsură. Zic din nou: „Tată", dar mă ignoră. Nu ştiu dacă e momentul să plec sau dacă abia mai târziu va fi momentul să plec. S-ar putea să se oprească brusc, să devină sever. Am lăsat uşa deschisă şi nimic între mine şi uşă, iar pe deasupra uşa cu plasă contra insectelor deschisă şi motorul Mustangului pornit. Dar poate că nu tatăl meu plânge acolo, ci un alt tată: tatăl lui Tom, tatăl lui Phil, tatăl lui Pat, tatăl lui Peter, tatăl lui Paul. Să

fac vreun test, o analiză a amprentei vocale sau

*

Tatăl meu aruncă în sus ghemul de împletit. Lâna portocalie atârnă acolo.

*

Tatăl meu se uită la tava cu prăjituri roz. Apoi îşi înfige degetul mare în fiecare prăjitură, în vârf. Prăjitură după prăjitură. Un zâmbet larg se întinde pe faţa fiecărei prăjituri.

*

Apoi un om mi-a spus că i-a auzit pe alţi doi bărbaţi vorbind despre accident într-o prăvălie.

— Care prăvălie?

Omul mi-a arătat-o, prăvălia unui negustor de textile din partea de sud a pieţei. Am intrat în magazin şi am pus întrebări.

— Acela era taică-tu? Era al naibii de stângaci, dacă vrei părerea mea.

Asta a spus-o băiatul de prăvălie de după tejghea. Dar alt bărbat, care stătea acolo, bine îmbrăcat, chiar elegant, cu un ceas cu lanţ de aur de-a curmezişul vestei, nu era de acord.

— Ar fi putut să-i oprească, dacă se sinchisea.

— Aiurea, a zis băiatul, n-ar fi avut nicio şansă. Dacă taică-tu n-ar fi fost beat...

— Nu era beat, am zis eu. Am ajuns la faţa locului la puţin

timp după ce s-a întâmplat totul şi n-am mirosit niciun fel de băutură.

*

Era adevărat. Fusesem anunţat de poliţie, care a venit la mine şi m-a dus la locul accidentului. M-am aplecat asupra tatei, care avea pieptul strivit, şi mi-am lipit obrazul de al lui. Era rece. N-am mirosit băutură, dar sângele din gură mi-a pătat gulerul cămăşii. Am întrebat lumea cum se întâmplase.

— L-a lovit o trăsură, au zis ei.

— Vizitiul a oprit?

— Nu, a dat bice cailor şi a gonit mai departe pe stradă şi pe urmă a făcut colţul la capătul străzii, spre Noua Piaţă Regală.

— N-aveţi nicio idee a cui ar putea fi trăsura...?

— Nicio idee.

Apoi am făcut aranjamentele pentru înmormântare. Abia câteva zile mai târziu mi-a venit ideea să-l caut pe aristocratul din trăsură.

*

Nu avusesem în viaţa mea de-a face cu aristocraţii, nici măcar nu ştiam în ce parte a oraşului locuiau, în casele lor mari. Aşadar, chiar dacă dădeam de cineva care văzuse incidentul şi care putea să-l identifice pe aristocratul respectiv, mai trebuia să-i găsesc casa şi să fiu primit (şi, chiar şi atunci, dacă era plecat în străinătate?).

— Nu, de vină e vizitiul, a zis omul cu lanţ de aur. Chiar dacă tatăl dumneavoastră ar fi fost beat – nu pot spune nimic despre asta, într-un sens ori în altul, n-am nicio opinie în privinţa asta –, chiar dacă tatăl dumneavoastră ar fi fost beat, vizitiul ar fi putut face mai mult ca să evite accidentul. Trebuie să ştiţi că a fost târât. Trăsura l-a târât vreo zece metri.

Băgasem de seamă că hainele tatei erau rupte într-un mod ciudat.

— Ar fi ceva, a zis băiatul de prăvălie, să nu spui la nimeni că ţi-am zis, dar pot să-ţi dau un indiciu. Livreaua vizitiului era albastră cu verde.

*

Este tatăl cuiva. Măcar atâta e clar. Are calităţi paterne. Păr cărunt. Faţă pufăită. Umeri lăsaţi. Burtă. Lacrimi şiroaie. Lacrimi şiroaie. Lacrimi şiroaie. Lacrimi şiroaie. Şi mai multe lacrimi. Se pare că vrea să meargă mai departe pe poteca asta sărată. Faptele sugerează că ăsta-i planul lui, să plângă. Are ceva în minte, mai mult plâns. Of, Doamne, Doamne! Dar de ce să rămân? De ce să mă uit? De ce să zăbovesc? De ce să nu fug de aici? De ce să mă chinuiesc singur? Aş putea să fiu altundeva, să citesc o carte, să mă uit la televizor, să îndes o corabie mare într-o sticlă mică, să dansez Porcul. Aş putea să fiu pe străzi pipăind fetiţe de unsprezece ani în haine soldăţeşti, sunt mii ca ele, toate semănând ca bănuţii între ei, şi

aş putea să... De ce nu se ridică, nu-şi aranjează hainele, nu-şi şterge faţa? Încearcă să ne facă de ruşine. Vrea atenţie. Încearcă să fie interesant. Vrea să i se pună comprese reci pe frunte, să fie ţinut de mână, să i se maseze spatele, ceafa, să-i fie încheieturile bătute uşor, coatele unse cu uleiuri exotice, unghiile pictate cu mici scene care să-l înfăţişeze pe Dumnezeu binecuvântând America. Eu n-am să fac asta.

*

Tata are o bandană roşie legată în jurul feţei, care-i acoperă nasul şi gura. Îşi întinde mâna dreaptă în care ţine un pistol cu apă.

— Sus mâinile! zice.

*

Dar livrelele albastre cu verde nu sunt rare. O haină albastră cu pantaloni verzi, sau invers, dac-aş fi văzut un vizitiu cu o astfel de uniformă n-aş fi băgat de seamă în mod deosebit. E drept că majoritatea uniformelor sunt albastre şi portocalii, sau albastre şi albe, sau albastre şi un fel de albastru închis (pentru pantaloni). Dar în zilele noastre se întâlnesc adesea servitori care imită culorile mai elegante purtate de stăpâni. I-am văzut chiar în pantaloni roşii, deşi pantalonii roşii era până acum rezervaţi, printr-o înţelegere tacită, aristocraţiei. Astfel încât culorile livrelei vizitiului nu aveau prea multă importanţă. Dar măcar era ceva. Puteam acum să colind oraşul,

îndeosebi pe la grajduri şi cârciumi şi locuri de felul ăsta, cu ochii în patru la uniformele lacheilor care se adunau acolo. Era posibil ca mai mulţi nobili să-şi îmbrace servitorii în livrea albastră şi verde, dar, pe de altă parte, era puţin probabil să fie mai mulţi de cinci. Aşadar slujbaşul negustorului de pânzeturi mă pusese pe un fir bun, numai energie să fi avut ca să-l urmăresc cu hotărâre.

*

Iată-l pe tata, stând în picioare lângă un câine extrem de mare, un câine de cel puţin zece palme înălţime. Tata sare în spinarea câinelui, îl călăreşte. Tata îl împunge pe câinele cel mare în coaste cu călcâiele şi scoate un chiot. „Dii!“

*

Tata a scris pe peretele alb cu creioanele lui.

*

Eram întins pe pat când a bătut cineva la uşa mea. Era fetiţa căreia îi dădusem bomboane când începusem să-l caut pe aristocrat. Părea speriată, dar hotărâtă; mi-am dat seama că avea nişte informaţii pentru mine.

— Ştiu cine-a fost, a zise ea. Ştiu cum îl cheamă.

— Cum?

— Întâi trebuie să-mi dai cinci coroane.

Din fericire, aveam cinci coroane la mine; să fi venit mai târziu, după ce-aş fi mâncat, n-aş fi avut nimic să-i dau. I-am

dat banii şi ea zis:

— Lars Bang.

M-am uitat la ea surprins.

— Cel fel de nume e ăsta pentru un aristocrat?

— Vizitiul lui, a zis ea. Pe vizitiu îl cheamă Lars Bang.

Apoi a fugit.

*

Când am auzit acel nume, care în sunet şi aparenţă fizică e grosolan, vulgar, nu departe de propriul meu nume, m-a cuprins dispreţul, m-am gândit să las baltă toată tărăşenia, deşi informaţia mă costase cinci coroane. Când îl căutam şi el încă nu avea nume, aristocratul şi, prin extensie, servitorii lui păreau vulnerabili: fuseseră, la urma urmei, responsabili pentru o crimă sau un fel de crimă. Tatăl meu era mort şi ei erau responsabili sau măcar implicaţi; şi, chiar dacă erau aristocraţi sau servitori de aristocraţi, puteau fi chemaţi în faţa justiţiei comune; li se putea cere să plătească despăgubiri, într-o anumită măsură, pentru ceea ce făcuseră. Acum, ştiind numele vizitiului şi fiind astfel mult mai aproape de stăpânul său decât atunci când aveam numai indiciul livrelei albastre cu verde, a început să mi se facă frică. Pentru că, până la urmă, aristocratul necunoscut trebuie să fie un om foarte puternic, deloc obişnuit să fie tras la răspundere de oameni ca mine; într-adevăr, dispreţul pentru oamenii ca mine era aşa de mare,

încât, atunci când unul dintre noi fusese atât de nesăbuit să se abată în calea trăsurii sale, aristocratul l-a trântit la pământ sau i-a permis vizitiului să facă lucrul acesta, l-a târât pe caldarâm vreo zece metri şi apoi şi-a văzut vesel de drum spre Noua Piaţă Regală. Era puţin probabil, mă gândeam eu, ca un astfel de om să asculte binevoitor ce aveam să-i spun. Era foarte posibil să nu primesc nicio pungă cu bani, nici o singură coroană, nici măcar un öre; ci mai degrabă avea să-şi asmută servitorii pe mine cu o mişcare bruscă şi nerăbdătoare din cap. Aş fi putut fi bătut, poate chiar omorât. Ca tatăl meu.

*

Dar dacă nu e tata cel care zace în pat şi plânge, de ce stau în picioare lângă pat, într-o poziţie de rugăciune? De ce doresc din toată inima ca acest om, tatăl meu, să înceteze ceea ce face, atât de dureros pentru mine? Oare numai fiindcă poziţia mea e una familiară? Fiindcă îmi amintesc, dinainte, cum doream din toată inima ca acest om, tatăl meu, să înceteze ceea ce face?

*

De ce!... acela e tatăl meu!... stă în pat!... şi *plânge*!... pare că inima stă să-i explodeze!... tată!... cum s-a întâmplat una ca asta?... cine te-a rănit?... spune-mi numele lui!... o să-l... o să-l... tată, ţine batista asta!... şi batista asta!... şi batista asta!... fug după un prosop... după doctor... după preot... după o zână bună... este... poţi... pot... o cană cu ceai cald?... un castron de

supă fierbinte?... o înghiţitură de Calvados?... un *joint*... o jachetă roşie?... o jachetă albastră?... tată, te rog!... uită-te la mine, tată... cine te-a jignit?... deci ai fost compromis?... ruinat?... circulă o bârfă?... o calomnie?... o cleveteală?... moartea lui!... nu o voi permite!... nu voi tolera!... voi... mişca orice munte... voi străbate orice râu... etc.

*

Tata se joacă cu solniţa şi piperniţa şi cu zaharniţa. Ridică de pe zaharniţă capacul şi toarnă piper în ea.

*

Sau: Tata îşi băgă mâna printr-o fereastră a casei de păpuşi. Mâna lui răstoarnă scaunul păpuşii, răstoarnă scrinul păpuşii, răstoarnă patul păpuşii.

*

A doua zi, chiar înainte de amiază, Lars Bang însuşi a venit la mine în cameră.

— Am înţeles că mă căutaţi.

Era foarte surprinzător. Mă aşteptam să întâlnesc un om solid, greoi, făcut din acelaşi aluat ca şi ceilalţi vizitii pe care îi vedeam în fiecare zi; Lars Bang era însă firav, aproape feminin, semănând mai degrabă a secretar sau valet decât a vizitiu. Nu era deloc ameninţător, contrar temerilor mele; era aproape serviabil, deşi cu o urmă de răutate în serviabilitatea lui. I-am explicat bâlbâindu-mă că tatăl meu, un om bun, deşi victimă a

unor slăbiciuni, inclusiv a dragostei pentru băutură, fusese doborât de trăsura unui aristocrat, în apropierea Noii Pieţe Regale, cu numai câteva zile în urmă; că auzisem că trăsura îl târâse vreo zece metri; şi că eram nerăbdător să lămuresc nişte fapte în această întâmplare.

— Bine atunci, a zis Lars Bang, dând serviabil din cap, eu sunt omul pe care-l căutaţi, pentru că trăsura mea a fost amestecată în asta. Tristă treabă! Din păcate, n-am timp acum să vă dau toate amănuntele, dar, dacă o să treceţi pe la adresa scrisă pe cartea asta de vizită, la şase seara, cred că o să vă pot satisface curiozitatea.

După ce a zis acestea, a plecat, lăsându-mă cu cartea de vizită în mână.

*

Am vorbit cu Miranda, povestindu-i pe scurt ce se întâmplase. M-a rugat să-i arăt cartea de vizită; i-am dat-o, pentru că adresa nu avea nicio însemnătate pentru mine.

— Măiculiţă, zise ea, 17 rue du Bac, asta tocmai dincolo de Poarta Vixen, un cartier foarte select. Numai aristocraţi de cel mai înalt rang locuiesc acolo, iar oamenii de rând nu-s îngăduiţi nici măcar în parcul cel mare dintre case şi râu. Dacă te prind hoinărind pe-acolo noaptea, poţi să te alegi cu o bătaie crâncenă.

— Dar am întâlnire, am zis eu.

— Întâlnire cu un birjar! a răcnit Miranda, ce prost eşti! Crezi că paznicii or să te creadă şi, chiar dacă te cred (ai o moacă destul de cinstită), or să te lase să colinzi prin cartierul ăla bogat, unde atâţia hoţi şi-ar dori să fie lăsaţi în libertate măcar o oră, după căderea nopţii? N-ai decât!

Apoi ea m-a sfătuit să duc ceva cu mine, un coş cu carne de vită sau o duzină de sticle de vin, ca, în cazul în care mă prind, să pot zice că livrez o comandă la cutare casă şi astfel să fiu judecat ca un om cinstit cu o sarcină cinstită şi să scap de bătaie. Mi-am dat seama că avea dreptate; şi, ieşind în oraş, am cumpărat o duzină de sticle de bordo bun (căci n-ar fi mers să livrez un vin pe care un aristocrat nu l-ar bea); m-a costat treizeci de coroane, bani pe care i-am împrumutat de la Miranda. Am înfăşurat sticlele în paie, ca să nu se ciocnească, şi lotul într-un sac, iar această greutate în spate. Îmi aduc aminte că mă gândeam că *greutate* şi *spate* rimează. Astfel am pornit prin oraş.

*

Iată patul tatălui meu. Pe el, tatăl meu. Atitudine de tristeţe. Odată graţios ca un cerb-catâr, cu aceleaşi urechi mari. Pentru o nanosecundă, apare un nanozâmbet. Glumea cu mine? Îmi aduc uminte că odată am ieşit să vânăm pe dealurile Vestului (dincolo de Cuibul Vulturului). Întâi am tras în nişte cutii vechi

de bere, apoi în nişte sticle vechi de whisky, mai bune pentru că se spărgeau. Apoi am tras în nişte tufe de mesquite şi în părţile unui camion Ford pe care cineva îl abandonase acolo. Dar niciun animal n-a venit la petrecerea noastră (era zgomotoasă, recunosc). O listă lungă de animale a refuzat să-şi facă apariţia, nicio căprioară, prepeliţă, iepure, focă, lei de mare, condylarthra. Era destul de plictisitor să tragem în tufe, aşa că ne-am adăpostit după nişte pietre, tata şi eu, el s-a adăpostit după pietrele sale, eu m-am adăpostit după pietrele mele şi am început să tragem unul în altul. A fost interesant.

*

Tatăl meu se uită în oglindă. Poartă o pălărie mare (de paie) de care sunt prinse mai multe narcise albastre şi galbene din plastic. Zice:

— Cum arăt?

*

Lars Bang a luat sacul de la mine şi fără permisiune şi-a băgat mâna în el, de unde a scos una dintre sticlele de bordo învelite în paie.

— Ia te uită! a exclamat el, citind eticheta. Un dar pentru stăpân, fără îndoială!

Apoi, fără să mă scape din ochi, a luat o sulă şi a scos dopul. Mai erau doi bărbaţi aşezaţi la masa din bucătărie, iar cu ei o fată brunetă şi frumoasă, destul de tânără, tăcută, care nu

spunea nimic şi nu se uita la nimeni. Lars Bang a luat nişte pahare, a împins un scaun cu piciorul spre mine şi a umplut paharele tuturor.

— În sănătatea dumitale! a zise el (cu o umbră de ironie, mi s-a părut) şi am început să bem. Tânărul ăsta, a zis Lars Bang, făcând un semn cu capul înspre mine, a venit să ne ceară sfatul în privinţa unei afaceri foarte complicate. Un omor, parcă aşa ai spus?

— Ba n-am spus deloc aşa ceva. Vreau nişte informaţii despre un accident.

Bordoul s-a terminat repede. Fără să se uite la mine, Lars Bang a deschis o altă sticlă şi a aşezat-o în mijlocul mesei. Fata frumoasă cu părul întunecat mă ignora, ca şi pe ceilalţi. În ce mă priveşte, mi se părea că mă purtasem destul de bine până atunci. Nu protestasem când vinul fusese oferit tuturor (la urma urmelor, erau obişnuiţi să ia un fel de taxă din tot ce intra prin uşa din spate). De asemenea, nu permisesem să fie folosit cuvântul „omor“, rostit de el, ci specificasem cuvântul „accident”. Prin urmare, mă simţeam, în general, confortabil, aşezat la masă şi bând vinul cu care nu eram mai obişnuit decât tatăl meu.

— Ei bine, a zis Lars Bang după ceva timp, o să-ţi povestesc împrejurările accidentului, şi dumneata o să judeci singur dacă eu sau stăpânul meu, *lensgreve*-ul Aklefeldt, suntem

răspunzători.

Am primit noutăţile cu un uşor şoc. Un conte! Chiar că nimerisem să iau la întrebări un om de rang foarte înalt. Într-o clipă, toată siguranţa pe care o adunasem s-a scurs din mine. Un conte! Maică sfântă, ai milă de mine.

*

Iată-l pe tata, se uită prin uşa deschisă într-o casă goală. E însoţit de un câine (un câine mic; nu acelaşi câine ca înainte). Se uită în încăperea goală. Zice:

— E cineva acasă?

*

Iată-l pe tatăl meu, plângând pe pat.

*

— Era într-o vineri, a început Lars Bang, de parcă spunea o snoavă. Era pe la amiază şi stăpânul mi-a poruncit să-l duc în Noua Piaţă Regală, unde avea nişte treburi. Ne îndreptam spre piaţă încet, pentru că nu se grăbea. Închipuiţi-vă uimirea mea când, trecând pe lângă casa postăvarului, ne-am trezit atacaţi de un bătrân, beat criţă, care s-a aruncat în faţa cailor din faţă şi a început să-i lovească peste picioare cu o nuia în cel mai hain chip cu putinţă. Bietele animale proaste, fireşte, s-au ridicat pe picioarele din spate de frică, pentru că, zise Lars Bang cu pietate, sunt obişnuite cu îngrijirea cea mai bună şi niciodată nu primesc vreo lovitură de la mine sau de la celălalt

vizitiu, Rik, căci contele e deosebit de sever în privinţa asta, vrea ca animalele să fie bine tratate. Caii, vasăzică, se cabrau şi săreau; asta e tot ce puteam face ca să-i stăpânesc; am strigat la omul acela, care a căzut pe spate pentru o clipă. Contele a scos capul pe fereastră să afle care-i pricina necazului şi i-am spus că un beţiv ne-a atacat caii. Tatăl dumitale, în sminteala lui, nefiind mulţumit cu beleaua pe care o făcuse deja, s-a întors în fugă, aproape de cai, şi-a început să-i plesnească nebuneşte peste picioare cu băţul. La acest atac reînnoit, caii, speriaţi la culme, mi-au smuls frâiele din mâini şi-au năvălit peste tatăl dumitale, care a căzut sub copitele lor. Roţile grele ale trăsurii au trecut peste el (am simţit două bufnituri distincte), trupul i-a fost prins sub capra trăsurii şi târât vreo zece metri, pe caldarâm. Eu încercam din toate puterile să mă ţin pe capră, pentru că, muşcând zăbala, caii nu mai voiau să stea în loc; niciun om nu i-ar fi putut opri. Am gonit de-a lungul străzii...

*

Tatăl meu ia lecţii de bune maniere.

— Bărbaţii trebuie să se ridice când prietenii ne salută în timp ce noi şedem într-un separeu?

— Bărbaţii nu se ridică atunci când sunt aşezaţi într-un separeu, răspunse el, deşi pot să se ridice pe jumătate şi să se scuze că nu s-au ridicat de tot.

*

—...iar caii au cotit pe strada care duce spre Noua Piaţă Regală; și abia când am ajuns acolo s-au oprit şi m-au lăsat să-i liniştesc. Vroiam să mă întorc să văd ce s-a-ntâmplat cu smintitul, tatăl dumitale, care ne atacase; stăpânul, furios la culme şi tulburat, nu mi-a dat voie. Nu l-am mai văzut niciodată aşa de mânios ca-n ziua aceea; dacă tatăl dumitale ar fi supravieţuit şi stăpânul ar fi pus mâna pe el, nu s-ar fi sfârşit bine pentru tatăl dumitale, cu siguranţă. Aşadar acum ştii totul. Sunt încrezător că eşti satisfăcut de ce ai auzit şi-o să bei cu noi încă o sticlă din bordoul ăsta bun pe care l-ai adus, iar pe urmă ai să te duci în drumul dumitale.

Înainte de a avea timp să răspund, fata cu părul întunecat a vorbit.

— Bang e un mincinos afurisit, a zis ea.

*

Etc.

(Traducere: Emil Niculescu)

William BURROUGHS

Tărâmurile Vestice

1.

Bătrânul scriitor trăia într-o rulotă la marginea râului. Era un cimitir de gunoaie, ce fusese cândva groapă de gunoi, dar care nu mai era folosit în niciun fel: cinci acri de pământ de-a lungul râului, pe care îi moştenise de la tatăl său, recuperator de epave şi dealer de fier vechi.

Acum patruzeci de ani, scriitorul publicase un roman care făcuse senzaţie şi câteva nuvele şi poeme. Încă mai păstra recenziile decupate din ziare, dar erau îngălbenite şi fragile şi oricum el nu le citise niciodată. Dacă le-ar fi scos din învelitoarele de celofan din caietul său de note, s-ar fi transformat în pulbere.

După primul roman, a mai început unul, dar nu l-a terminat niciodată. Treptat, pe măsură ce îl scria, a acumulat un dezgust pentru propriile cuvinte, până când acesta l-a sufocat şi n-a mai fost în stare să-şi privească toate cuvintele înşirate pe o foaie de hârtie. Ca arsenicul sau plumbul, care se adună încet în organism până când e atins un anumit nivel şi atunci... mormăi refrenul din *Blues-ul mortului*, de Jelly Roll Morton. Deţinea un străvechi patefon Victrola, la care asculta uneori

puţinele discuri pe care le avea.

Trăia într-o bunăstare chibzuită. O dată pe săptămână făcea un drum de-o milă până la băcănie pentru a cumpăra slănină şi conserve de fasole şi de roşii şi whiskey ieftin. În fiecare noapte îşi instala undiţele şi deseori prindea draci de mare uriaşi sau crapi. Folosea, de asemenea, o capcană, ceea ce era ilegal, dar nimeni nu-l deranjase vreodată în privinţa ei.

Deseori întârzia în pat dimineaţa şi urmărea prin faţa ochilor grile de cuvinte dactilografiate, care se mişcau şi se suceau atunci când încerca să le citească. Credea că, dacă ar putea să-şi noteze aceste cuvinte, care nu erau ale lui, s-ar putea să fie în stare să le adune într-o altă carte şi atunci... da, şi atunci?

Cea mai mare parte a timpului şi-o petrecea pe micuţa verandă acoperită cu plasă, pe care şi-o făcuse alături de rulotă, şi admira râul. Avea o puşcă cu două ţevi de calibru 12 şi uneori vâna prepeliţe şi fazani. Mai avea un revolver de 38 cârn, pe care îl ţinea sub pernă.

Într-o dimineaţă, în loc de cuvinte dactilografiate, văzu cuvinte scrise de mână şi încercă să le citească. Unele erau scrise pe bucăţi de carton, altele pe foi, şi toate erau scrise de mâna lui. Unele erau scrise pe fundul unei cutii de carton de trei pe patru *inches*. Marginile cutiei erau parţial rupte. Privi cu atenţie şi reuşi să descifreze o sintagmă: „soarta celorlalţi”.

O altă pagină avea scris de jur-împrejur şi chiar peste capăt, lăsând un spaţiu de trei *inches* pe şapte în partea dreaptă a paginii. Cuvintele erau scrise încălecat şi nu putu să distingă nimic.

De pe o fâşie de hârtie maro citi: „2001”.

Apoi, o altă hârtie albă cu şase sau şapte propoziţii pe ea, cuvinte încrucişate, dar putu să citească:

„ei bine, aproape niciodată”.

Se ridică şi scrise cuvintele pe o coală de hârtie. „2001” era numele unui film despre călătoria în timp şi un computer numit HAL care a luat-o razna. Avusese o vagă idee despre un număr de ventriloc cu un computer în loc de păpuşă, dar nu fusese niciodată în stare să-l termine.

Şi cealaltă sintagmă, „ei bine, aproape niciodată”. Văzu imediat că nu înseamnă „ei bine, aproape niciodată”, cuvintele nu erau legate în secvenţă.

Îşi scoase maşina de scris, pe care n-o mai folosise de foarte mulţi ani. Valiza era acoperită cu praf şi mucegai şi lacătul era ruginit. O aşeză pe masa pe care obişnuia să mănânce. O placă de doi pe patru fixată în perete şi acoperită de furnir gros de o jumătate de *inch* se întindea între el şi vechiul scaun de stejar.

Puse o coală de hârtie în maşină şi începu să scrie.

Văd o pantă care pare din nisip săpat de vânt, dar acoperită de iarbă

sau de un fel de plante verzi care cresc pe ea. Şi alerg la deal... un gard şi aceleaşi plante verzi, de data asta pe o pajişte netedă cu câteva movile conturate ici şi acolo... aproape că a ajuns... aproape dincolo de gard... şosele îndepărtându-se... aşteptând...

Stând întins în pat, văd în faţa ochilor note scrise de mână şi pagini. Mă străduiesc să le citesc, dar nu pot decât să prind câteva cuvinte din când în când... Iată o cutie mică de carton cu marginile rupte pe jumătate şi cu scris pe fund şi pot să citesc o sintagmă... „soarta celorlalţi”... şi alta pe o bucată de hârtie... „2001”... şi pe o pagină albă cu încrucişări şi doar vreo şase propoziţii pe ea... „ei bine, aproape niciodată”... şi asta e tot. Una din pagini este scrisă peste margini, atât în lateral, cât şi în capăt. Nu pot să citesc nimic.

Scriitorii bătrânii precum Scott reuşeau întotdeauna să scrie pentru a ieşi din datorii... lăudabil... un atribut valoros al scriitorului este tenacitatea. Aşa că William Seward Hall plănuieşte să scrie pentru a ieşi din moarte. Moartea, reflectează el, este echivalentul falimentului spiritual. Cineva trebui să evite cu atenţie infracţiunea de a ascunde bunuri... un inventar precis dovedeşte deseori că bunurile sunt considerabile şi falimentul nu se justifică. Un scriitor trebuie să fie minuţios şi scrupulos în ceea ce presupune datoriile sale.

Odată, Hall a admonestat un scriitor aspirant: „Nu vei fi niciodată un scriitor bun pentru că eşti un rău platnic

învederat. N-am ieşit nici măcar o singură dată cu tine fără ca tu să nu încerci să fentezi partea ta din notă. Scriitorii îşi pot permite multe slăbiciuni şi greşeli, dar nu pe aceasta. Nu există târguieli pe piaţa scriitorilor. Trebuie să plăteşti muzicantul. Dacă nu doreşti să plăteşti, caută-ţi o altă vocaţie". A fost sfârşitul acelei prietenii. Dar ex-prietenul chiar i-a urmat sfatul, probabil într-un mod inconştient. Şi-a aplicat talentele în publicitate, acolo unde nimeni nu se aşteaptă ca cineva să plătească vreodată.

Aşa că înşeală-ţi jupânul dacă poţi şi trebuie, dar nu încerca să-ţi trişezi Muza. Aşa ceva nu se poate face. Nu poţi să mimezi calitatea mai mult decât ai putea să mimezi o masă bună.

Wenn Du dies nicht hast dieses Sterben und Werden,
Bist du nur ein trübe gast auf der drunklen Erden.

Când nu ai nici moarte şi nici devenire
Eşti doar un călător trist pe acest pământ întunecat.
— Goethe

Vechii egipteni au postulat cele şapte suflete.

Sufletul din vârf, şi primul care plecă în momentul morţii, este Ren, Numele Secret. Corespunde Regizorului meu. Îţi regizează filmul vieţii de la născare până la moarte. Numele

Secret este filmul vieţii *tale*. Ren apare atunci când mori.

Al doilea suflet, şi al doilea care o întinde de pe corabia ce se scufundă, e Sekem: Energie, Putere, Lumină. Regizorul dă ordinele, Sekem apasă butoanele potrivite.

Numărul trei e Khu, îngerul Gardian. El, ea sau acesta e al treilea gagiu care o întinde... reprezentat ca un zbor peste o lună plină, o pasăre cu aripi luminoase şi un cap de lumină. Genul de chestii pe care le-ai putea vedea pe un paravan într-un restaurant indian în Panamá. Khu este responsabil pentru subiect şi poate fi rănit în apărarea acestuia – dar nu permanent, de vreme ce primele trei suflete sunt eterne. Se întorc în rai pentru un alt vas. Cele patru suflete care mai rămân trebuie să-şi asume, împreună cu subiectul, riscul pe Tărâmul Mortului.

Numărul patru e Ba, Inima, deseori perfid. Acesta e şoimul trupului, care împrumută chipul tău, micşorat până la dimensiunea unui pumn. De multe ori eroul, precum Samson, e aruncat la pământ de perfidul Ba.

Numărul cinci e Ka, Dublul, cel mai apropiat subiectului. De obicei Ka-ul atinge adolescenţa în momentul morţii trupului pământesc. El este singura călăuză de încredere prin Tărâmul Mortului către Tărâmurile Vestice.

Numărul şase e Khaibit, Umbra, Memoria, întregul tău trecut condiţionat de aceasta şi alte vieţi.

Numărul şapte e Sekhu, Rămăşiţele.

Am întâlnit acest concept pentru prima dată în cartea lui Norman Mailer, *Amieze străvechi*, şi am constatat că el corespunde foarte precis propriei mele mitologii, dezvoltată pe o perioadă de foarte mulţi ani, de la naştere, de fapt.

Ren, Regizorul, Numele Secret, este povestea vieţii tale, destinul tău – cu alte cuvinte, despre ce a fost viaţa ta?

Nixon: Watergate.

Billy the Kid: *¿Quién es?*

Şi ce este Ren-ul Regizorului?

Actori împachetând febril în mii de camere mobilate şi hoteluri teatrale:

— Nu-ţi mai bate capul cu toate căcaturile alea, John. Regizorul e pe scenă! Şi tu ştii ce înseamnă asta în showbiz: *fiecare pentru el*!

Sekem corespunde Tehnicianului meu: Lumină. Motor. Cameră.

— Uite ce e, şefu', n-avem destul Skem cât să prăjim o babă în incendiul hotelului ăla păduchios. Şi tu vrei un uragan?

— Ei bine, Joe, cred că e timpul să începi să-l mânăreşti.

— Moguli beliţi, nici măcar nu ştiu pe ce butoane să apese, sau ce se întâmplă dacă le apeşi. Normal, mânăreşte-l şi lasă amănuntele în seama lui Joe.

Uite, dintr-un dezastru real te poţi alege cu un cârnat de Sek: sacrificiu, lacrimi, inimi sfâşiate, eroism şi moarte violentă. Aminteşte-ţi întotdeauna, un singur caz de sculament produce mai mult Sek decât un întreg salon de canceroşi. Şi ai parte de cele mai josnice fapte de care oamenii sunt capabili – îţi aminteşti cazul acelui steward italian care s-a îmbrăcat în haine femeieşti ca să fure un loc pe barca de salvare?

— O javră în piele de om, în mod sigur a fost născut şi salvat ca să stabilească un nou standard în funcţie de care să se judece infamia şi ruşinea.

Cu un surplus de Sek poţi subscrie la următoarea, dar dacă primul e o făcătură, nu poţi subscrie nici măcar la o latrină.

Sekem e al doilea gagiu care o întinde:

— În platoul ăsta nu a mai rămas niciun pic de energie.

El bea nişte bicarbonat şi dispare într-o râgâială.

Mulţi oameni nu au Khu zilele astea. Niciun fel de Khu nu ar funcţiona pentru ei. Un don mafiot:

— Du-te de pe mine, Khu băşinos. Ia-ț' o slujbă!

Ba, Inima: ăsta-i sexul. Întotdeauna perfid. Suge tot Sek-ul din om. Multe Ba-uri au zemuri otrăvitoare.

Ka este singurul suflet în care un om poate să aibă încredere. Ce-i al tău e şi al lui. Dar e foarte dificil să-ţi contactezi Ka-ul real.

Sekhu e corpul fizic şi planeta e populată cu Sekhu-i pe două picioare, Sek suficient cât să-i ţină aşa.

Invazia venusiană e o preluare de suflete. Ren e degradat de subteranele Hollywood-ului la un nivel John Wayne. Sekem lucrează pentru Companie. Khu-ii sunt toţi nişte făcături transparente. Ba-ii sunt putrezi de SIDA. Ka e paralizat. Khaibit stă pe cine ca o nevastă cicălitoare. Sekhu e otrăvit de radiaţii şi contaminanţi şi cancer.

Printre suflete s-a iscat intrigă şi trădare. Nu există soartă mai rea pentru om decât să fie înconjurat de suflete trădătoare. Şi ce se aude de Domnul Baştan, care deţine aceste suflete? Ele nu există fără el, iar el le are cu maţe şi păr cu tot.

Baştani ai lumii, uniţi-vă! N-aveţi nimic de pierdut, în afară de vampirii voştri împuţiţi.

Acum o sută de ani existau nişte câini ucigaşi de şobolani cunoscuţi ca „Frumuşeii". Bărbatul paria pe „frumuşelul" lui cam câţi şobolani avea să omoare. Şobolanii erau închişi într-o arenă circulară prea înaltă pentru ca unul din şobolani să ajungă să sară peste. Formau piramide, aşa că şobolanii din vârf puteau să scape.

Sekhu e şobolanul de la baza piramidei. Precum fundul unei fiole integrat într-o reţetă, iar când acest lucru dispare,

întreaga reţetă a universului dispare în fum. Nici n-a existat vreodată.

Băieţii angelici care merg pe apă, dulci voci inumane de pe o stea îndepărtată. Ku, dulcea pasăre a nopţii, cu aripi luminoase şi un cap de lumină, zboară peste luna plină... un mitocan renăscut îşi ridică puşca...

— Khu jegos!

Egiptenii recunoşteau mai multe grade ale nemuririi. Ren, Skem şi Khu sunt relativ nemuritori, dar, totuşi, pot fi răniţi. Celelalte suflete care supravieţuiesc morţii fizice sunt mult mai precar situate.

Poate vreun suflet să supravieţuiască unei mistuitoare ciuperci a unei explozii atomice? Dacă sufletele animale şi cele umane sunt văzute ca nişte câmpuri electromagnetice, astfel de câmpuri pot fi distruse de o explozie nucleară. Coşmarul mumiei: dezintegrarea sufletelor, iar aceasta este exact funcţia ultrasecretă şi sensibilă a bombei atomice. Asasin de Suflete, a uşura suprasarcina crescândă de suflete.

— Adună-le grămadă, ştii tu, ca lemnele de foc sau ca materialele nereciclabile de către bătrânul rug din purgatoriu, ca pe nişte mase plastice belite.

Trebuie să stăm înaintea noastră şi a Ivanilor, ca nu cumva

vreun cârnat să pună în pericol securitatea naţională răcnind:

— *Aveţi suflete! Veţi supravieţui morţii fizice*!

Ruinele Hiroshimei pe ecran. Defocalizare pentru a-l arăta pe Tehnician la panoul de control. În spatele lui, Robert Oppenheimer, flancat de trei bărbaţi de vârstă mijlocie în costume negre, cu aerul congelat, mort, al puterii nelimitate.

Tehnicianul îşi răsuceşte manetele. Încuviinţează.

— În regulă.

— Eşti sigur?

Tehnicianul dă din umeri.

— Instrumentele aşa indică.

Oppy spune:

— Slavă Domnului că n-a fost unul fâsâit.

— Oh, eh, Joe, grăbeşte-te cu printurile alea.

— Da, domnule.

Privi în urma lor acru, gândind: Slavă lui *Joe* că n-a fost unul fâsâit. Dumnezeu nu ştie pe ce butoane să apese.

Totuşi, câteva suflete foarte tinere, oribil mutilate şi teribil de nemulţumite, chiar au supravieţuit la Hiroshima şi s-au întors pentru a pune în pericol securitatea naţională. Aşa că oamenii de ştiinţă sunt puşi la treabă pentru a ticlui un Super Asasin de Suflete. Nicio slujbă nu e prea împuţită pentru beliţi! ăştia de oameni de ştiinţă.

Încep cu animale. Au loc accidente de laborator.

— Salvaţi-vă, domnilor! Un babuin roşu la cur a supravieţuit lui „23 Schiddoo”!

— E cel mai sălbatic animal de pe pământ!

Sufletul incandescent de babuin dă buzna prin uşa de oţel, o sfâşie ca pe o hârtie udă. Trebuia să pulverizeze instalaţia. Echipamentul scump şi personalul sunt pierdute. Unele din ele de neînlocuit. Adevăraţi gurmeţi de suflete, ai putea spune; *cordon bleu*.

Ei bine, experiment şi eroare. Acum avem Asasini de Suflete de care nu putem scăpa. Stare de pârţâială, bineînţeles, Marea Pârţâială. Ştim cu toţii cum se va termina. Între timp, tot personalul de pe Planeta Pământ e consemnat la domiciliu. E lăsat să creadă că nu are suflet, e mai uman în acest fel.

Oamenii de ştiinţă au susţinut întotdeauna că nu există un asemenea lucru precum sufletul. Acum se găsesc în poziţia de a o dovedi. Moartea Totală. Moartea Sufletului. Ceea ce egiptenii numeau Cea de-a Doua şi Cea din Urmă Moarte. Această putere colosală de a distruge suflete pentru totdeauna e investită în clarvăzătorii şi responsabilii oficiali de la Departamentul de Stat, CIA şi Pentagon.

Preşedintele, împreună cu acoliţii, se află acum la cinci sute de picioare în rocă solidă cu destule mâncăruri fine, vinuri şi

lichioruri pentru două sute de ani, plus droguri de longevitate pentru a ajunge să se bucure de toate. (Retrase de pe piaţă în interes de securitate naţională.)

Un preşedinte adolescent apare pe postul naţional, costumul bine tăiat atârnând pe trupul slăbănog, pentru a ciripi într-un falset adolescentin, când pompos, când ezitant.

— Negăm categoric că există *orice fel* [ezitant] de droguri, aşa-numitele Fântâna Tinereţii, proceduri sau *tratamente* [ezitant] care sunt retrase de la *cetăţenii* [ezitant] americani.

Flutură un zâmbet băieţesc şi îşi trece pieptenele prin părul abundent, rebel.

— Şi categoric resping ca fiind nefondate zvonurile că eu, Prima Doamnă, fiul meu poponar şi colegii mei din Cabinet suntem susţinuţi de o tehnologie vampirică de ultimă oră, retrasă *boborului* [ezitant, chicoteşte] american, de aşa-numitele „unităţi energetice”!

Părul i se ridică şi trosneşte şi el arată poporului american degetul şi mârâie:

— Io-l am pe-al *meu*, să *vă* fut! Fiecare cârnat pentru el.

Allen Ginsberg spune că nu ai suflet. Vechii egipteni spun că ai şapte astfel de nenorocite, iar faraonii aveau paisprezece; le aveau ca să poată fi faraoni. Precum Kim Carsons, un faraon în bătătura lui. Aminteşte-ţi, un bărbat cu putere deplină într-un

colţ bătut de vântul deşertului sau într-o magherniţă în dosul unui crâng are mai multă putere decât preşedintele Statelor Unite. Are puterea imediată a morţii.

Deci Joe Mortul are două bande una împotriva celeilalte: Bickford şi Hart, amândouă cu Ren-i, cu Regizori, cu Tehnicieni Skem şi cu o armată de îngeri Gardieni. Acum mergem la Generali, iar ei o dau la întors, nu vor să împartă Tărâmul Mortului în termeni umani.

Ren e primul care o taie de pe corabia care se scufundă; e ca şobolanul. N-are de ce să-şi facă griji. Înapoi în studio, de unde îşi ridică noul scenariu. Poate ia un Oscar pentru tine, măcar nişte recenzii pozitive. E etern ca Hollywood-ul, etern ca scena însăşi.

— Lumea e o scenă...

Actorii vin şi pleacă. Ren frunzăreşte scenariul.

— Da, cred că *acesta*, premiul jurnaliştilor *şi* box office-ul. Aşa cum îl văd eu, e un clasic, înţelegi?

Şi Skem e „partidul etern". El ştie pe ce butoane să apese ca să ţină spectacolul în picioare, soldaţii acolo unde ar trebui să fie, pentru cea mai devastatoare ambuscadă din istorie. Bătălia Sufletelor Moarte, care s-a dat pe Tărâmul Mortului după Hiroshima şi Nagasaki.

— Valul vine de la Hiroshima, pământeni ţărănoi şi prostălăi. *Sauve qui peut.*

Aşa că, atunci când se încinge prea tare pentru Renny, o taie, lăsându-l acolo pe Joe. Există un motiv anume pentru care Joe îi urăşte pe toţi Ren-ii. Sufletele lui au fost oribil arse în explozie. Destinul lui a ars în chinurile teribile ale sufletelor fantomă pârjolite de focurile iadului, retrase pentru a face mai multe praştii, bricege de cercetaş, arme, pentru a face mai mult zgomot, iar Joe e supersensibil la zgomot, o uşă trântită în nasul durerii aproape dispărute şi apoi morfina l-a ţintuit pe Kim înapoi în Cimitir.

— Cel mai bun Tehnician în sau afară din Iad, iar el vrea ca eu să fac arme cu aer comprimat, boxuri sau măciuci... pistoale muzicale care să ţiuie Dansul Macabru... poate că ar trebui să deschidem un butic belit cu praf de scărpinat şi băleguţe de plastic. Pentru asta m-aţi adus înapoi?

Se zice că o piatră la rinichi în mişcare e cea mai cumplită durere pe care un om o poate experimenta şi ei o lasă să circule chiar acolo la urgenţe, înainte să-ţi administreze o doză.

— S-ar putea să fie un dependent... trebuie să-i facem raze X.

— S-a bulit aparatul, doctore.

— Păi atunci chiar n-am ce-i face.

Să-ţi prăjeşti Ren-ul e mai rău, mult mai rău. Durerea mistuitoare, pulsatilă e întotdeauna acolo, fără putinţă de a-ţi lua mintea de la ea.

Priviţi-l pe Omul Destinului. Fiecare pas, fiecare gest e regizat la fix. El nu trebuie decât să-şi facă rolul într-o manieră cabotină. Dar când trebuie să-ţi ridici carcasa moartă şi să o muţi un pas nenorocit după altul prin mormane crestate de metal încins şi de zemuri portocalii aburind...

Niciun studio nu s-ar atinge de mine cu o furcă. Aşa că mă dau cu Kim şi Hali.

Mă preţuişi de mă lăsaşi pe-afară.
Io şi cu tine când zburăm io-s aripile.[1]

Şi cine altcineva ar scoate acest spectacol în spaţiu?

Sergenţii Tech care ştiu cum să facă o treabă. Hart şi Bickford, actori de mâna a doua, care se fudulesc şi se foiesc preţ de-o oră pe scenă. Mike Chase în rolul îngerului lor Gardian. Ba-ul, Inima, fabricată în Hollywood.

Zburlindu-se de suspiciuni idioate, Hart şi Bickord n-ar avea niciodată încredere în Ka. Şi oricine a fost în Iad şi s-a întors ştie; Ka, Dublul, e singurul din întreaga ceată împuţită în care *poţi* să ai încredere, pentru că, dacă tu nu o scoţi la capăt, n-o scoate nici el. Hart şi Bickford n-ar admite nici în ruptul

[1] Versuri citate greşit de autor din *Brahma*, poem de Ralph Waldo Emerson, de aceea am preferat o adaptare într-o cheie comică (n.t.).

capului că s-ar putea să nu o scoată la capăt.

Ştiind că s-ar putea să nu o scoţi la capăt... dintr-un asemenea gând se naşte curajul. Bickford şi Hart nu-şi pot asuma această şansă, aşa că ei nu vor cunoa ştie curajul niciodată. Iar laşul e cel mai rău dintre toţi maeştrii.

O colonie penală de fantome moarte în deşert... alături, o păşune unde pasc ponei neverosimili. Îi călăreşte cineva? Trag căruţe mici? Îşi lasă urechile pe spate şi muşcă cu oribilii lor dinţişori galbeni? Mă îndoiesc... copaci aliniaţi, silozuri albe prăbuşindu-se în cer ca o pictură în muzeul Withney.

Kafka vorbeşte despre punctul de unde nu există întoarcere. Acest punct e cel mai greu de atins dintre toate. Jocul se numeşte Găseşte-ţi Adversarul. Planul de joc al Adversarului este să te convingă că el nu există.

— De ce toată această paranoia?

Acesta e doar unul din planurile lui de joc. Descoperi că există şi totuşi mai ai un drum lung până la o confruntare, un drum lung. Un drum înfiorător de plicticos, voci triste, din ce în ce mai murdar, mai bătrân.

Chipuri ale urii diabolice şi ale disperării. Are pistoale, dar nu trage nimeni în el. E mai uşor să-l aştepţi. Din Tărâmul Drumurilor Moarte şi-a jucat la barbut o ieşire în trombă. Ultimul dintre eroii galanţi. Pistolul îi rugineşte în mână. Nu e

o superarmă din cosmos, doar un Ruger 357 magnum... dacă vine iarna... (best-seller prin 1920, nu l-am citit niciodată, dar se pare că iarna e Vârsta a Treia, ultimul şi cel mai dur dintre teste). Sănătatea poate fi un blestem, să-ţi ţii trupul viu când sufletele sunt moarte sau dispărute, Ren-ul şi Ka-ul te-au părăsit în scârbă de ceva timp.

— Capriciile lui Maugham sunt dincolo de limita suportabilului, io am tăiat-o.

Ai nevoie de un Ka barosan, ca să ţii trupul pe linie.

— Uite ce e, Ren Sekem Khu.

Scoate un brici care străluceşte alb-fierbinte ca o felie de lumină.

— *Tu* poţi să o tai de pe staţie, dar aripile nu se mişcă de-aici.

Cam aşa stă treaba cu poeţii ăştia afurisiţi. Trec din adolescenţă la vârsta a treia fără tranziţie. Puştiul a murit într-un cimitir Boulder. Era acolo ca să pună o vorbă pentru Joe.

— Am aşteptat să spun asta de foarte multă vreme, domnule Kim.

16 august 1984, miercuri

Zvârcolitoarea oroare de coşmar a poziţiei mele, a întregii rase umane, aşteptând ca nişte lunatici sau conspiratori să încalece, ca pe o planşă de surf, suflul exploziei atomilor din care suntem făcuţi. Un supravieţuitor norocos, orb,

împleticindu-mă prin ruinele casei mele, scâncind înfometat, umil ca o pisică. Ce zici de asta, Kim? *Omoară-ţi câinii şi pisicile. Repet. Omoară-ţi câinii şi pisicile.* Ouăle fierte sunt potrivite. Vesel şi crud, Kim fudulindu-se în posturi histrionice pe puntea flambată a unei planete blestemate... reflectând o insuportabilă imagine băieţească într-o oglindă goală. Kim cel radiant, struţul neînfricat, copilul fugind de un bătrân speriat. Cine nu are frică acum duce lipsă de imaginaţie. E vreo scăpare? Bineînţeles. Un miracol. Lăsă detaliile pe seama lui Joe.

Un bătrân, în casa lui închiriată, cu pisica sa, Ruski. Aşa că el îşi caută, într-o disperare tăcută, o cale de scăpare. Asta-i Thoreau, cred, n-a fost el ăla care s-a înecat în iazul Wolden cu un cufundar mort de gât? Trage o carte... orice carte...

Aşa că el scrie despre disperarea de a găsi o cale de scăpare. Asemenea oportunităţi se ivesc doar în vreme de haos, când răcnetele se înalţă:

— Fiecare pentru el!

— *Chacun pour soi*!

— *Sauve qui peut*!

Dacă vrei să o tai de undeva şi să-ţi salvezi pielea trebuie să o faci atunci când se scufundă corabia, când ţara se năruie, într-un moment în care nimeni nu ştie cine e ce şi în care poţi trece

drept *oricine*.

Republica de la Weimar. Cocaina e mai ieftină decât mâncarea. Băieţii flămânzi – *die Wandervögel*, păsările migratoare – pleacă în turmă la Berlin pentru a se vinde pentru o masă. Eroul ţopăie îmbrăcat în *drag*[1], cântând „*Einer Mann, einer Mann, einer RICHTIGER Mann*!"

E uşor să-ţi tragi o pereche de pantofi în Republica de la Weimar. *Jeder Mann sein eigener Futbol.* (Fiecare bărbat are meciul lui de fotbal.) Merită să piardă pentru un nonsens atât de insipid. Lesbienele au un cântec de marş: *Wir brauchen keiner Männer mehr*. (Nu ne mai trebuie bărbaţi în veci.) Iar poponauţii defilează cu: *Wir sind anders von den Andern/Die nur im Gleichschritt der Moral geleibt haben*. (Suntem altfel decât ceilalţi/Care se iubesc doar pe aceeaşi treaptă a moralităţii.)

Trei sute de baruri pentru poponari, răzmeriţa pâinii şi gherile şi foamete... fiecare bărbat are meciul lui de fotbal.

SA marschiert...

Conaşul Levy, când i s-a cerut preţul pentru o papacioacă de către unul dintre *Wanderburschen* care a venit din toată Germania la Berlin – zeama unui travestit se poate să fi fost prima mâncare pe care au mâncat-o în trei zile – aşa că Levy zice:

---

[1] *drag* (orig.) – drag queen, homosexual în travesti.

— N-am ce bani să-ţi dau. Dar îţi dau un sfat bun. La vreo trei sute de kilometri, cum o iei pe şina asta, bate un *anume* vânt rece.

El neagă povestea. Era un bărbat puternic, îmi amintea de Korzybski. Mai degrabă masiv, cu braţe vânjoase şi cu o voce plină. Uneori, cei puternici trebuie să comită acte de incredibilă cruzime pentru a-şi împlini puterea. Un sultan tăia o mână oricui îl ajuta să încalece. Trebuie să fii puternic să trăieşti cu asemenea fapte, foarte puternic. Eu nu aspir la asemenea putere. Evident, o asemenea putere e împinsă pe gâtul receptorului încet, puţin câte puţin... uşa se închide în spatele lui, doar o singură uşă deschisă. Braţul unui bărbat. *Taie*... dă pinteni calului înainte ca sângele să ţâşnească...

Pe frontul rusesc, morfina e cel mai de preţ bun, o pătură caldă, confortabilă, împotriva frigului care te pătrunde, aşa că, în cele din urmă, nu mai tremuri deloc, pentru că nu mai ai loc să tremuri. Poţi spune de câtă vreme un soldat se află pe front după cât de tare tremură. Răcanii tremură de parcă ar avea malarie. Veteranii se mişcă încet, ca şopârlele.

Wilhelm era norocos. Colonelul lui din Waffen SS era dependent. De îndată ce cucereau un oraş, îl găseai în farmacii şi în cabinetele medicale. Wilhelm are un superb Mannlicher cu focalizare telescopică. E un sentiment *wunderbar* să-l ocheşti

pe unul la cinci sute de yarzi, ca mâna lui Dumnezeu, silueta minusculă se prăbuşeşte în zăpadă... la mare distanţă, aproape de linia orizontului. Şi a exersat cu un P38, lucrat la armurărie şi cu un pat modificat pe braţul lui. Putea împuşca bulgării de zăpadă în aer.

Înapoi la o fermă rechiziţionată, nu e nevoie să ceară permisiunea proprietarilor. Au fost îndepărtaţi de o echipă de muncă... a trebuit... morţi, ştii tu... fiolele şi seringile şi alcoolul împrăştiate aiurea. Colonelul e un tip subţire şi aristocratic la vreo cincizeci de ani, cu un nas delicat şi buze subţiri şi vene mici, greu de atins. Dar Wilhelm poate găsi o venă şi într-o mumie.

— Dă-mi voie, colonele.

Sângele înfloreşte în seringă, iar el împinge pistonul înapoi acasă.

— *Sieg heil*! gâfâie colonelul.

Wilhelm îl înveleşte... ah, binecuvântată căldură.

— *Heil Hitler*!

— *Heil Hitler*! răspunde colonelul ca un ecou.

Wilhelm ştie că toată chestia e demenţă, ca Napoleon. Îşi aminteşte poemul lui Victor Hugo, „Ningea ningea ningea”.

Colonelul gândeşte la fel, ştie el. Cum să ieşim din beleaua asta şi să ne salvăm cururile? Dar asemenea gânduri e mai bine să rămână nerostite. În timp ce ofensiva rusă adună forţe, iar

aliaţii sunt aproape de Berlin, ai grijă ce spui sau chiar ce gândeşti. Câinii Negri adulmecă după defetism şi neloiali tate. Un singur cuvânt greşit şi atârni alături de partizanii ruşi cu o pancartă de gât: „Iată un porc care şi-a trădat camarazii. Acum e mort pe veci". Şi tipul acesta e chiar un locotenent. Ofiţerii nu sunt absolviţi de la asemenea execuţii sumare... dimpotrivă. Fă-o *kalt* şi stai şi aşteaptă.

Focuri de armă afară... Wilhelm împachetează drogul şi seringile. Trebuie să se retragă, deşi li s-a ordonat să ţină poziţiile *bis in den Tod*.

— Să vină Goebbels şi Goering şi Hitler să o ţină, mârâie colonelul. Eu mă retrag.

Lunga retragere, soldaţii degeraţi şchiopătând pe picioare fără degete. Şi aceia cu pleoapele degerate şi căzute, care nu mai pot închide ochii niciodată. Şi genitalele care cad atunci când încerci să te pişi şi urina galbenă, concentrată se prelinge cu sânge vâscos şi negru... înapoi înapoi înapoi... la periferiile Berlinului.

Berlinul e o ruină, fără apă, mâncare sau facilităţi medicale. Evident, fiecare pentru el. Ruşii sunt la periferia estică a Berlinului, Aliaţii în cea vestică. Wilhelm îşi urmează instinctul. Ştie că numele acestui joc pe viaţă şi pe moarte e *Supravieţuire*. Războiul e pierdut dar SS-iştii umblă liberi cu

frânghie la ei, spânzurându-i, feroce şi metodic, pe toţi dezertorii şi defedştii de copaci, de stâlpi cu lămpi şi de bârnele proeminente ale clădirilor bombardate.

Ah, un maior mort. Wilhelm îl scotoceşte rapid prin haine. Un 24 automatic, pe care îl bagă în buzunar şi patru cutii de fiole şi o seringă cu ace de rezervă într-o cutiuţă metalică... *Eukodol*... ce-i asta? Wilhelm trage două fiole de 2 grame. Înţeapă şi împinge pistonul înapoi acasă.

— *Sieg Heil.*

E aproape o biluţă *ia-viteză*[1] de heroină cu cocaină. O adevărată rafală, ca atunci când zbura cu paraşuta. Dar n-a reuşit să intre la forţele aeriene. Avea vederea slabă.

Mergi înainte, trebuie să ajungi la americani! Ei cred orice, dacă le spui ce vor să audă.

Căderea Berlinului... muzica din Götterdämmerung... tunete şi fulgere. Cetăţeni ameţiţi adunând apă din cratere de bombe. Fulgerele îngheaţă în insigna unui Waffen SS... chipul dansatorului străbătut de alertă... HOPAAA! Se aruncă la pământ când un obuz explodează înaintea lui. Se ridică imobil, privind.

---

[1] *speedball* (în orig.), amestec de herionă şi cocaină, cu un efect euforic violent.

De bârna unei clădiri bombardate se bălăngăne trupul unui civil tânăr. Trupul se balansează încet şi chipul apare în imagine. Wilhelm îşi scoate cuţitul şi îl dă jos pe băiat, apoi îl trage la adăpostul unei clădiri. Afiş, servantă ruptă, aparenţă de cabină teatrală. Se mişcă cu repeziciune, dezbrăcându-i uniforma. Ridică trupul pentru a-i scoate jacheta... cămaşa... îi dezbracă pantalonii şi lenjeria, punându-şi P38-ul în sertar. Scula îi scapă afară pe jumătate sculată. Are febra drogului, tremură arzând febra drogului. Ridică curul puştiului şi îi trage pantalonii. Şortul e pătat cu spermă în faţă. Zâmbeşte şi trage şortul de pe băiat şi şi-l pune frecându-l pe umflătură, lăsând scula să se iţească afară, acum şi-o ia în mână şi îşi dă drumul rânjind în timp ce ţâşneşte peste trupul gol mort. Îşi vâră scula înapoi. Îşi trage pantalonii. Şi le potriveşte pe toate pe talia şi curul slăbănoage. Chiar şi pantofii i se potrivesc. Oh, *pantofii* mei. Îşi trage jacheta şi caută în buzunarul stâng.

Carl Peterson. Vârsta: douăzeci şi doi. Ocupaţia: mecanic.

Reclamă televizată: *Pantofii copiilor au un drum lung de făcut...* (Acoperirea unui agent, identitatea lui falsă, e cunoscută drept pantofi.)

Peste dealuri.

Şi mai departe.

— Hans!

— Wilhelm!

— Mai eşti încă în uniforma aia? Eşti nebun de legat?

— Dar Wilhelm, suntem soldaţi, nu poliţişti. Suntem supuşi tratamentului pentru soldaţi prevăzut de Convenţia de la Geneva.

— Şi ai vrea să le explici asta în rusă ivanilor?

Wilhelm îi indică o căzătură în zdrenţe care se furişă pe lângă ei. Hans îl împuşcă pe zdrenţăros în ceafă.

— Merită să moară pentru că pute în halul ăsta.

Hans bombăne în timp ce îşi pune hainele omului.

— Găozar fără nume, nici măcar nu are acte. Probabil că voi lua tifos de la hotelul ăsta de păduchi!

— Sunt lucruri mult mai rele decât tifosul, Hans... Trebuie să-i găsim pe americani. Ia-o spre vest, tinere, ia-o spre vest şi stai deoparte de ivani.

— Ne bucurăm să vă vedem, băieţi!

— Ce v-a luat atâta?

Berlinul viermuieşte de poliţie căutând criminali de război. Kim, folosind numele Carl Peterson, şi-a luat o slujbă clericală pe lângă Departamentul de Criminalistică american aşa că le poate fotografia listele cu personalul SS dat în urmărire. Strânge câteva mii de dolari făcând trafic cu ciocolată şi cafea, conserve de porc şi ţigări pe antichităţi şi picturi, P38-uri şi

pumnale naziste, pe care le vinde ofiţerilor americani şi britanici.

Kim se simte grotesc distribuit în rolul de contrabandist. Uită-te la ei – slinoşi, pomădaţi, unghii jegoase şi manichiurate, înguşti în umeri şi laţi în cur, haine scumpe şi lenjerii murdare.

Kim reperează un sergent mecanic cu o privire congelată.

— Poţi să mă scapi de astea? Îi arătă câteva fiole de morfină.

— Şi chiar şi de mai multe.

Sergentul dă din cap.

În curând se trezeşte cu o rezervă de zece mii de dolari. E timpul să se mute în Tanger.

Oraşul bâzâie şi tremură de avariţie şi febră a banilor, ca undele seismice ale unui cutremur. Nu mai există camere libere în Tanger, dar el reuşeşte, în schimbul unui Renoir mic, să găsească un locuşor pe Căile Cook într-o vilă decăzută, gestionată de o fostă *madame* în Saigon. Lansează nişte ştiri cum că ar avea nişte bani de investit şi e vizitat de contrabandişti cu diverse idei de făcut bani: să deschidă un alt bar, un magazin de ţoale, un magazin de antichităţi, să intre într-o afacere de contrabandă. Testa doar zona, scutura de copaci.

Cu atâţia băieţi arabi împrejur, Kim decise să facă o cură şi să se dedea la sex. Se înscrise într-o clinică din Marshan, condusă

de un medic francez şi soţia lui. Doctorul e masiv şi viguros, cu o mustaţă neagră – un *vrai bonhomme*. Nevastă-sa intră şi iese dintr-o perpetuă stare de gelozie bine fondată. După o vreme, se plânge pe umărul lui Kim de nechibzuielile soţului. După trei săptămâni, Kim e pe calea cea bună.

— *Sois sage*, îi spune doctorul, strivindu-i mâna.

Şi acum, lista. Există cinci foşti SS-işti în Tanger, care se găsesc pe lista Aliaţilor de criminali de război căutaţi. Ştie câteva nume de pe listă, refugiaţi evrei.

Ah, da, iată-l, doctorul Wellingstein. Un fost medic de lagăr de exterminare. *Îl* am pe lista mea.

Doctorul e rece şi rezervat.

— Deci ce aş putea face pentru dumneavoastră?

Şi-a făcut un obicei în a vorbi în engleză. Kim îi lasă de înţeles foarte clar că vizita nu are un scop medical.

Doctorul îl primeşte într-un salon cu scaune şi cu o canapea învelită în satin albastru, o vitrină cu cărţi, toate la fel de moarte şi nelocuite ca doctorul însuşi – un bărbat înalt şi sfrijit, cu ceva scârbos, rece şi mort pe chip. Kim se serveşte cu schnapps dintr-o carafă de pe măsuţa de cafea. *Réalités*, *Der Spiegel*, abil aşezate. Kim se plimbă prin apartament privind picturile.

— Hmmmm, Klee... Monet...

— Sunt reproduceri, bineînţeles.

— Reproduceri foarte bune, aş spune.

— Ce doreşti?

— Oh, aş spune că sunt interesat să cumpăr unele din uh, reproducerile dumitale. Abia am sosit în Tanger. Locul e cam golaş, mă înţelegi. Cred că asta – indică un Klee – mi-ar lumina bârlogul.

— Acesta nu e un magazin. Nu e de vânzare. Şi acum, te rog să mă scuzi.

Kim se ridică.

— Bineînţeles, doctore *Unruhe*.

Faţa doctorului îngheţă.

— Cred că mă confunzi cu altcineva.

— Probabil, dar un telefon la Comisia Crime de Război, sau cum naiba şi-or spune, ar putea limpezi confuzia. Kim îşi luă pălăria.

— Stai! Cine eşti?

— Un simplu soldat al celui de al treilea Reich... înşelat ca toţi cetăţenii germani... Waffen SS.

Doctorul vorbeşte în germană.

— Ia loc, vom sta de vorbă. Stai să-mi tom un schnapps.

După o mică discuţie *sehr gemütlich* cu Kim, doctorul îşi împreună degetele.

— Cred că te-aş putea introduce într-o afacere foarte profitabilă. Vezi tu, elveţienii nu sunt mulţumiţi cu situaţia de aici din Tanger... facilităţi pentru bănci secrete... o a doua Elveţie... asta nu le convine. Te-aş putea prezenta unei persoane de aici... un elveţian.

Doctorul dă un telefon.

— Va fi în barul Parade, la şapte, în seara asta. Merge în baston.

Kim se ridică să plece.

— Doctore, poţi să te bazezi pe discreţia mea. Vezi dumneata, mă interesează mai mult afacerea decât banii... Oh, da, te-aş sfătui să dai jos aceste *reproduceri* şi să le pui într-un seif de bancă.

Barul Parade e într-un gang cu magazine de bijuterii şi cu prăvălii de aur, o întindere oarbă, de geam-oglindă, o uşă grea de sticlă. Interiorul e întunecos, atmosfera ameninţătoare şi pasageră. Poţi auzi timpul cum ticăie spre dezastru. În spatele barului se află un tip între două vârste, care arată ca un bătrân pârnăiaş cucernic.

Kim cere un Martini, care pare să se materializeze înaintea lui.

— Luna viitoare ne mutăm, îi spune barmanul.

— Parcă ar fi o bancă, zice Kim.

Barmanul încuviinţează factual din cap şi merge de-a lungul barului ca să-i refacă plinul unei drojghitoare uşor trecută.

E abia trecut de şapte. Acesta trebuie să fie contactul meu. Mai întâi intră bastonul. Un baston negru urmat de un bărbat slab, într-un costum negru, purtând ochelari negri. Pare să simtă cu bastonul şi e ceva în aerul lui care sugerează că e orb. Dar el vine direct înspre Kim şi se aşază pe scaunul de bar de lângă el.

— Ah, spune el, tu eşti tânărul prieten al doctorului Wellingstein.

Mâna pe care i-o oferă e rece şi uscată ca o bancnotă.

Barmanul se duce în celălalt capăt al barului.

Bărbatul vorbeşte ca un sintetizator de voce.

— Situaţia de aici este nesănătoasă, dar, din nefericire, a atras capital disponibil. Ceea ce, bineînţeles, este regretabil. Probabil că dacă investitorii de perspectivă au devenit conştienţi de cât de *periculos* de instabil... cred că o demonstraţie poate fi aranjată.

Îi întinse lui Kim un plic manila mare.

— Citeşte asta. Aranjamentele financiare se vor face prin Banque de Geneve.

Datele calitative pot fi procesate de un calculator prin desemnarea unor valori numerice unui spectru de stări

afective. Conceptul de cocârjat într-o moschee îi stârneşte subiectului:

1. Indiferență
2. Displăcere distinctă
3. Mânie
4. Furie
5. Furie ucigaşă

Ţintim pentru cinci... incidente, ştii tu... înregistrări cu chemarea cocârjaţilor în moschee şi cimitire musulmane... cocârjaţi ţâşnind din coteţe ascunse şi caravane.

Avem nevoie de o echipă de agitatori profesionişti precum *La Bomba*, Bomba, care a declanşat o răzmeriţă la un meci de fotbal, care se spune că a făcut trei sute şi cincizeci şi două de victime. (Scorurile de fotbal vin de la Capitol... cineva trebuie să se prefacă interesat.)

Şi Şoptitorul. Poate să scape cuvinte... cuvintele potrivite... prin aer, în jurul lui, în timp ce alunecă prin mulţime în pieţe. Şi câţiva agitatori politici seniori oneşti.

Folosim de obicei cocârjaţi? Bineînţeles că nu. Înregistrăm răzmeriţa care ar putea fi precipitată de intervenţia cocârjaţilor. Înregistrări ale unor răzmeriţe anteriore cu scandal de cocârjaţi fragmentate şi date înapoi de operatori de mişcare în timp ce agitatorii noştri se mişca în spatele înregistrării pentru a incita mulţimile care se adună.

O amenințare brută, ca o ceață prin aer. Un european între două vârste (se dovedește a fi elvețian) încearcă să se facă mic în timp ce se grăbește spre hotelul său în periferia Socco Grande. Este unul dintre acele prezențe cenușii, aproape invizibile, care poate, brusc, ieși în evidență, crud, gol ca un exhibiționist într-o piață aglomerată.

Oh, Cristoase, se întâmplă! L-au VĂZUT! Cineva îl îmbrânceşte din spate. Se împleticeşte şi cade. Lovituri de picioare îi bufnesc în coaste şi în faţă. Se luptă să se ridice, mâini înşfăcând, trăgând, sfâşiind, un sunet de cârpă ruptă în timp ce Legiunile Spaniole chemate de britanici deschid focul cu mitraliere asupra mulţimii de pe acoperişurile prăvăliilor care dau spre Socco Grande. Ţipând, călcându-se în picioare, alergând spre străzile laterale. De jur-împrejur, în câteva secunde, rămân douăzeci şi trei de morţi.

Afacere babană, ca o caracatiță îngrozită, se face verde şi dispare... înapoi în Elveţia, Caymanul de vest, Bahamas, Uruguay...

Edelweiss, cu coamele lui de cerb mucegăite, bere acră şi varză murată, şi mirosul elveţian specific a mii de ani de devărsături dezgheţate curgând din satele sordide cocoţate pe munţi, şi de guşe nespălate, lasă de înţeles că Asunción e încă o

Elveţie. Au prins mirosul elveţian, duhoarea ţinutului, iar acum banii vor veni de la sine. Dacă nu cumva, bineînţeles...

Kim Lee stă cu Allerton, contactul lui, la o masă neagră de stejar acoperită cu o faţă de masă cadrilată alb-roşu, pătată, un whiskey mic într-un pahar jegos.

Allerton era un slăbănog blond, cu un aer puber. Părea să plutească la câţiva *inches* de pământ, clătinat de vânt, un organism specializat apatic şi rapace în acelaşi timp. Are părul blond, dar sprâncenele sunt negre şi bine conturate, ca trase cu creionul şi uşor arcuite, dându-i un aer alert – alert, dar niciodată disperat. Era american, nici nu ar fi putut fi altceva, din lipsa oricărei amprente culturale definite.

E ceva rece şi dubios în spatele afabilităţii din privirea lui, felul în care alunecă undeva şi se impune imediat. De fapt, este agentul perfect, lipsindu-i doar dedicarea. Un măturat din CIA pentru o elaborată escrocherie computerizată la una din proprietăţile companiei, atât de elaborată, încât compania s-a ferit să investigheze îndeaproape. I s-a permis să demisioneze cu minimum de prejudiciu. Apoi Allerton s-a angajat în marina elveţiană şi a doua Elveţie a fost lăsată cu duhoarea ei elveţiană, moneda lor redusă la maculatură.

Kim Lee avea lista. Allerton avea nişte legături dubioase la Mossad dintr-o escrocherie în Arabia Saudită unde evreii cumpăraseră cu whiskey prost informaţii minore de la el.

Precum conchistadorii, ei străbat periculoasele jungle uruguaiene, susţinuţi de flacăra pură a lăcomiei:

— Înavuţeşte-te. Dormi până la prânz. Şi fute-i pe toţi.

Allerton, în ciuda răcelii de bază, e un prieten loial şi un susţinător de nădejde. Intenţionează să cumpere o prăvălie de alcooluri. Kim Lee va deschide un restaurant. Un singur meniu stabilit pentru fiecare zi. Astfel, e mai uşor să faci piaţa. Câţiva pui. E singurul mod în care poţi trăi. Obiective modeste erau pe cale să devină piatra de temelie a Margaras Unlimited, o serie de ţeluri modeste ducând la o serie de realizări modeste, care devin la un moment dat chiar impresionante.

Cu Allerton într-o rulotă. Balamuc pe roţi. Ne mişcăm spre sud. E un culoar în spate şi o cămăruţă care poate servi de dormitor. Cred că trebuie să reducem viteza sau motorul se va arde cel mai sigur până duminică mângâind un falus de fantomă învelind ţinta în blană pulsândă... în ciuda răcelii lui de bază. Societatea ia cunoştinţă de o rezervă obscură, dar de încredere de arme Margaras cu gudron coama unei frizuri de club auto ajungând o poliţă delimitată de ceea ce gaura lui Bum nu va încasa în costumul de luptă Glind ţipă la căpitan despre ceea ce unul poate să tragă în sud. E un hol negru îndepărtat de buze poate servi de dormitor începe să se rotească să fie redus sau motoarele vor tăia o gaură atât de repede 20 ianuarie

arestat de o fantomă cu urechi extensibile. Prieten ţeapăn şi loial şi un picior bun tăiat referinţă la serviciile secrete fără ca pisica să fie prinsă în capcana de oţel. Suntem carne ambulantă cu atribute speciale şi o cameră mică neagră care creşte în loc. Cineva îmi oferă conducerea unui bar în Nova Scotia.

Şi asta e exact ceea ce am făcut noi, am mutat o organizaţie fantomă la Asunción. Niciun fel de KGB să ne cheme înapoi la Centru şi niciun fel de Centru la care să fim chemaţi, şi aşa am conceput Margaras Unlimited, un serviciu secret fără patrie. Politica lui e conturată de serviciile pe care le refuză. La nivelul de bază, MU preia sarcinile uzuale ale unui serviciu secret: asasinate, instigări la revoltă, revoluţii, deprecieri monetare, adunare şi vânzare de informaţii. Exista o singură agenţie care să ne semene pe departe şi acesta era Interpolul. De vreme ce Interpolul era constituit dintr-un număr mare de ex-nazişti, dintre care unii se găseau pe lista lui Kim, curând ne-am blindat cu un număr mare de dosare din care am putut să recrutăm agenţi prin ameninţarea cu expunerea şi prin şantaj material în schimbul ştergerii lor din dosare şi, în consecinţă, libertatea de a opera.

Am transformat Interpolul dintr-un departament de informaţii pasiv, fără împuternicirea de a investiga, de a captura sau de a aresta, într-o superpoliţie internaţională şi agenţie de informaţii, capabilă să extragă informaţii de la toate

poliţiile şi birourile de informaţii, fără să fie loială nimănui.

Înainte ca ei să afle unde se găsesc bazele de date Margaras, eram deja în dosarele KGB ŞI CIA ca un roi de greieri. Computerele noastre se află în mai multe locaţii, în cea mai mare parte în America, datorită lipsei de supraveghere din partea poliţiei; de asemenea, în America de Sud, cu agenţiile de voiaj; în Scandinavia, cu revista *Nudist* –, în Elveţia, copii în seifuri. Tehnicienii noştri se pot mişca cu uşurinţă dintr-un centru într-altul, de vreme ce ei nu întind fire de la Centrul din Moscova, MI-5, Langley, Tel Aviv şi alte agenţii marginale.

Elveţienii o iau uşor la vale cu banii lor grei, şi niciun fel de a doua Elveţie nu le ţine curul, acum că Fiscul a îngroşat gluma în Cayman şi Bahamas. Am uitat vreo agenţie? China naţionalistă? Mafia sinistră a Vietnamului? Să nu subestimăm vechea Union Corse? Vaticanul nu poate fi *supra*estimat. Toate grupurile de presiune. Noi nu întindem fire. Politica noastră e SPAŢIUL.

Noi vom sprijini orice favorizează sau îmbunătăţeşte programele spaţiale, explorarea spaţiului, simularea condiţiilor din spaţiu, explorarea spaţiului interior, extinderea conştienţei. Vom extirpa orice merge în cealaltă direcţie. Spionajul mondial are o nouă frontieră.

(*Traducere: Adrian Buz. Cap.1 din romanul „Tărâmurile Vestice*)

Thomas PYNCHON

V.

capitolul întâi

În care Benny Profane,
un necioplit şi un
yo-yo uman,
ajunge la
un apo
-chir

V.

I

În ajunul Crăciunului din 1955, Benny Profane, în levişi negri, geacă de piele, tenişi şi o pălărie mare de cowboy, trecea întâmplător prin Norfolk, Virginia. Predispus la impulsuri sentimentale, se gândise să dea o raită pe la Groapa Marinarilor, vechea lui tavernă, bomba de pe East Main Street. A luat-o prin Arcade şi la capătul dinspre East Main a văzut un bătrân cântăreţ de stradă cu o chitară şi o cutie Sterno pentru donaţii. Pe carosabil, un contramaistru se căznea să urineze în rezervorul unui Packard Patrician tip 1954, iar cinci sau şase

elevi marinari se strânseseră înjur şi-l încurajau. Bătrânul cânta cu o voce frumoasă, sigură, de bariton:

Noapte de noapte pe bătrâna East Main e-Ajun de Crăciun.
Matrozii şi ibovnicele lor sunt de acord cu toţii, brum!
Firme de neon, roşii şi verzi.
Strălucesc feeric, de crezi că visezi.
Şi-ţi urează bun venit de pe oceane şi mări:
Sacul lui Moş Crăciun e doldora de comori.
De visele tale împlinite:
Chelneriţe cărora le place să fie cordite.
Cutii de bere nichelate
Strălucind ca şampania-n palate.
Şi toate astea-ţi amintesc acum
Că pe bătrâna East Main e Ajun de Crăciun.

— Hei, şefu', răcni o namilă de matroz.

Profane a dat colţul şi, ca de obicei, East Main l-a învăluit, l-a înghiţit, fără să-l prevină.

De când se liberase din marină, Profane călătorise întruna, muncise pe unde se nimerise la repararea drumurilor, iar când nu găsise de lucru hoinărise pur şi simplu, în sus şi-n jos, ca un yo-yo, de-a lungul coastei de est; şi aşa se scursese cam un an şi jumătate. Bătuse şosele după şosele, nici el nu le mai ştia

numărul, iar acum străzile îi inspirau teamă, în special cele asemenea lui East Main. De fapt, străzile se contopiseră într-o unică Stradă abstractă, care-i apărea în coşmarurile din nopţile cu lună plină. East Main, ghetoul pentru Matrozii Beţi care Nu Sunt Buni de Nimic, se năpustea peste nervii săi aşa cum visele obişnuite se transformă năprasnic în coşmaruri. Câinele devine lup, lumina, amurg, pustietatea, orizont de aşteptare; şi iată-l pe puştiul din marină care borăşte în mijlocul străzii, iat-o pe chelneriţa cu elicea de vapor tatuată pe buci, ah! a apărut şi smintitul virtual, tipul studiază cea mai bună tehnică de-a sări, de-a trece prin geam (când să strigi Geronimo, înainte sau după ce se sparge geamul?), da, s-a întors pe alee şi un mus negru, e beat şi zbiară fiindcă ultima dată când se matolise, poliţia militară îl băgase în cămaşă de forţă. Sub tălpi, când şi când, trotuarul vibra, fiindcă bastoanele de cauciuc ale poliţiei militare îl tocau pe un Hey Rube la depărtare de câteva felinare de stradă; deasupra capului străluceau lămpile cu vapori de mercur care înverzeau şi urâţeau chipurile tuturor şi se îndepărtau spre est formând un V asimetric; spre est, unde-i întuneric şi nu sunt baruri.

La Groapa Marinarilor, bătaia era în toi. Profane a rămas o clipă în uşă privind caftul dintre marinari şi pifani; apoi, dându-şi seama că oricum era şi el cu un picior în Groapă, s-a strecurat ocolind bătaia şi a încremenit lângă bara de alamă a

tejghelei, făcând pe mortu-n păpuşoi.

— De ce n-o putea omul să trăiască în pace cu semenii săi? se întrebă o voce în spatele urechii stângi a lui Profane.

Era Beatrice, chelneriţa, iubita Diviziei 22 de Distrugătoare, ca să nu mai pomenim şi de vechea navă a lui Profane, distrugătorul U.S.S. Scaffold.

— Benny, a strigat ea.

S-au topit de emoţie, fiindcă se întâlneau după atâta amar de vreme. Profane a început să deseneze pe rumeguş inimi străpunse de săgeţi şi pescăruşi de mare purtând în ciocuri o flamură pe care scria „Scumpa mea Beatrice".

Echipajul de pe nava Scaffold lipsea, întrucât cu două zile mai înainte distrugătorul ăsta hârbuit ridicase ancora şi pornise spre Mediterană, iar văicărelile echipajului răzbătuseră asemenea vocilor pornite de pe o corabie fantomă până hăt-departe la Drumurile împâclite (după cum spune povestea) şi se auziseră chiar până la Little Creek. Drept care, în seara asta, pe East Main mişunau şi serveau la mese ceva mai multe chelneriţe decât de obicei. Fiindcă se zice (şi pe bună dreptate) că nici n-apucă bine nava – de pildă, Scaffold – să-şi dezlege parâmele, şi anumite neveste ale marinei militare îşi leapădă hainele civile, sar în uniforma de chelneriţă, îşi arcuiesc braţele sub povara halbelor cu bere şi arborează dulci zâmbete de cocotă; chiar în timp ce orchestra Bazei de

Operaţiuni Navale cântă *Auld Lang Syne*, iar distrugătoarele scuipă pe coşuri fulgi negri peste viitorii purtători de coarne care, aliniaţi şi în poziţie de drepţi, îşi iau rămas-bun cu regrete şi rânjete subţiri.

Beatrice aducea berea. De la una dintre mesele din spate s-a auzit un ţipăt ascuţit, fata a tresărit şi berea s-a revărsat peste buza halbei.

— Dumnezeule mare, spuse ea, Ploy îşi face iarăşi numărul.

Ploy era motorist pe dragorul de mine Impulsive şi devenise o adevărată pacoste pentru crâşmele de pe East Main. Avea un metru cincizeci şi doi, cu cizme cu tot, şi se lua întotdeauna la harţă cu oamenii cei mai vânjoşi de pe navă, fiindcă ştia că nu-şi pun mintea cu el şi nu păţeşte nimic. În urmă cu zece luni (cu puţin înainte de transferarea lui de pe Scaffold) Marina Militară hotărâse să i se scoată lui Ploy toţi dinţii. Furios, Ploy izbutise să-şi croiască drum cu pumnii printre sanitarul-şef şi doi ofiţeri dentişti; şi-atunci se văzuse clar că pentru el păstrarea dinţilor e o chestiune de viaţă şi de moarte. „Dar, gândeşte-te", i-au strigat ofiţerii abia stăpânindu-şi râsul în timp ce parau pumnii firavi ai lui Ploy: „Infecţii ale canalului rădăcinilor, abcese ale gingiilor..." „Nuuuu", zbierase Ploy. N-au avut încotro şi, în cele din urmă, i-au înfipt acul în biceps şi i-au făcut o injecţie cu Pentothal. Când s-a trezit, Ploy a văzut apocalipsa şi a revărsat un torent de măscări. Două luni la rând

a bântuit ca o fantasmă pe Scaffold – sărea pe neaşteptate, asemenea unui urangutan, şi încerca să-i pocnească pe ofiţeri cu capul în gură.

Stătea pe puntea de la pupă, cu gura plină de feşe, şi ţinea discursuri printre gingiile dureroase, adresându-se matrozilor care se nimereau prin preajmă. După ce i s-a vindecat gura, a primit în dar un set regulamentar şi sclipitor de proteze dentare. „O, Doamne Dumnezeule", a urlat el şi a încercat să sară peste bord. Dar l-a oprit Dahoud, un negru gargantuan.

— Hei, piticule, ascultă acilea la mine, a zis Dahoud şi l-a înşfăcat pe Ploy de ceafă, l-a săltat în aer şi a cercetat atent convulsia de dangarezi şi disperare ale cărei picioare se zbăteau la un metru deasupra punţii. Ce-ţi veni, bă, omule?

— Vreau să mor, omule, asta-i, nu pricepi? a strigat Ploy.

— Nu ştii, zise Dahoud, că viaţa e avuţia noastră cea mai de preţ?

— Ha, ha, spuse Ploy printre lacrimi. De ce?

— Pen' că, zise Dahoud, fără ea eşti mort.

— Oho, a făcut Ploy şi a rumegat ideea o săptămână.

S-a potolit, a început să circule din nou liber. În fine, a fost transferat pe Impulsive. Curând, după ce se dădea stingerea, ceilalţi fochişti au început să audă sunete scrâşnite, bizare, care veneau dinspre cuşeta lui Ploy. Fenomenul a continuat două-trei săptămâni, până când, într-o dimineaţă pe la ora

două, cineva a aprins luminile în cabină: Ploy stătea turceşte pe pat şi îşi ascuţea dinţii cu o pilă scârbavnică şi mică. În ziua de salariu, seara, Ploy s-a instalat la o masă în Groapa Marinarilor împreună cu o şleahtă de fochişti şi ajutori de mecanici; părea mai potolit, mai tăcut decât de obicei. Pe la unsprezece, Beatrice s-a strecurat legănându-se pe lângă el cu tava de halbe pline. Voios, Ploy şi-a răsucit capul, a căscat larg fălcile şi, haţ, şi-a înfipt protezele proaspăt pilite în buca dreaptă a chelneriţei. Beatrice a urlat, halbele au zburat descriind o parabolă scânteietoare şi au împroşcat Groapa Marinarilor cu bere apoasă.

Muşcatul a devenit distracţia preferată a lui Ploy. I s-a dus buhul în întregul divizion, în escadră, prin toată flotila de distrugătoare, probabil. Veneau să asiste la spectacol marinarii de pe Impulsive sau Scaffold, dar şi alţi oameni. Iată de ce s-au iscat multe încăierări, cum era şi cea în curs de desfăşurare acum.

— Cine a păţit-o? a zis Profane. N-am observat, mă uitam în altă parte.

— Beatrice, spuse Beatrice.

Beatrice era o altă chelneriţă. Doamna Buffo, patroana Gropii Marinarilor, se numea de asemenea Beatrice şi avea teoria ei potrivit căreia, aşa cum – copilaşii se adresează femeilor spunându-le „mamă”, la fel şi marinarii, fiinţe tot atât

de neajutorate, trebuie să se adreseze chelneriţelor spunându-le Beatrice. Şi, ca să-şi pună-n practică politica ei maternă, instalase pentru clienţi robinete de bere în formă de sâni mari, confecţionate din cauciuc spongios. În zilele de salariu, între opt şi nouă seara, se ţinea Ora Suptului, aşa botezase doamna Buffo evenimentul. Ea îşi făcea apariţia ieşind dintr-o cameră din spate înveşmântată într-un chimono brodat cu dragoni, pe care i-l dăduse un admirator din Flota a Şaptea, şi deschidea oficial petrecerea ducând la buze un fluier de nostrom şi intonând *Hai la crăpelniţă*. La semnalul ei, toţi geanabeţii plonjau încercând să apuce un robinet-sân şi cine avea noroc şi reuşea sugea bere cu spor. Erau şapte robinete-sâni şi, de obicei, participau la distracţie cam două sute cincizeci de marinari.

Capul lui Ploy s-a ivit de după colţul barului. Şi-a clănţănit dinţii spre Profane.

— Asta de-aci, spuse Ploy, e prietenul meu, Dewey Gland, care s-a îmbarcat de curând.

I-a arătat un rebel înalt, cu ditamai nasul, care părea trist, se ţinea după Ploy şi târa o chitară prin rumeguş.

— Salve, a spus Dewey Gland, mi-ar plăcea să-ţi cânt un cântecel.

— Să sărbătorească faptul că ai devenit un Sărman Civil Nefericit, a zis Ploy. Dewey îl cântă oricui e dispus să-l asculte.

— Asta s-a întâmplat anul trecut, zise Profane.

Însă Dewey Gland şi-a proptit un picior pe balustrada de alamă şi chitara pe genunchi şi a început să zdrăngăne. După opt acorduri, a cântat pe tempo de vals:

Sărman Civil Nefericit.
Tare o să-ţi mai ducem dorul.
Plâng cu toţii, la popotă şi la bordel.
Chiar şi ofiţerul de bord, ăla poponel.
Tu greşeşti rău.
Deşi e-n joc curul tău.
Şi-un milion de rapoarte ţi-au întocmit.
Îmbarcă-mă pe douăzeci de ani.
N-o să fiu nicicând un Sărman Civil Nefericit.

— E frumos, a zis Profane vorbind în halba lui de bere.

— N-am terminat, spuse Dewey Gland.

— A, a exclamat Profane.

Deodată, din spate, miasma răului l-a învăluit pe Profane; un braţ a căzut ca un sac de cartofi pe umărul lui, iar la marginea câmpului vizual i s-a furişat o halbă înconjurată de un manşon mare, croit cu stângăcie din blană de babuin bolnav.

— Benny, cum îţi merge codoşlâcul, he-he-he-he, ua-ha-ha.

Râsul nu putea veni decât de la colegul lui de odinioară de pe

navă, Pig Bodine. Profane s-a uitat în jur. Asta era. Ua-ha-ha, ua-ha-ha aproxima un râset format prin plasarea vârfului limbii sub incisivii superiori centrali şi stoarcerea unor sunete guturale din beregată. Era îngrozitor de obscen, exact cum voia Pig.

— Pig, bătrâne, aşa-i că-ţi lipseşte mişcarea?

— Am şters-o pe şestache. Pappy Hod, ajutorul nostromului, m-a dus cu maşina peste deal. Cea mai bună cale de a evita poliţia militară e să rămâi treaz şi cu ai tăi. Aşadar, la Groapa Marinarilor.

— Ce mai face Pappy?

Pig i-a povestit cum s-au despărţit Pappy Hod şi chelneriţa pe care o luase de nevastă. Tipa îl părăsise şi lucra acum la Groapa Marinarilor.

Paola, nevasta aia tinerică. Spusese că are şaisprezece ani, dar n-aveai de unde să afli adevărul, fiindcă se născuse chiar înainte de război şi clădirea în care fuseseră actele fetei dispăruse, distrusă de bombe, ca multe alte clădiri de pe insula Malta.

Profane fusese de faţă când se întâlniseră cei doi: la Metro Bar, pe Strait Street, „Strada îngustă". Maţul. Valletta. Malta.

— Chicago, a spus Pappy Hod cu vocea lui de gangster. Ai auzit de Chicago.

Şi, între timp, cu o mutră sinistră, îşi strecura mâna căutând

pe sub bluza de marinar, gest standard pentru Pappy Hod, gest cunoscut pe întregul litoral al Mediteranei.

În definitiv, nu scotea o armă de foc sau vreun pistol, ci o batistă, îşi sufla nasul şi se hlizea la fata care stătea la masă în faţa lui. Filmele americane le formaseră tuturor stereotipuri; excepţie făcea Paola Maijstral, care continua să-l privească, fără să i se dilate nările, cu sprâncenele complet nemişcate.

În cele din urmă, ca s-o aducă pe Paola în Statele Unite, Pappy împrumutase de la Mac, bucătarul, (care avea bani „economisiţi" de la coşniţă) cinci sute de parai şi se obligase să-i dea înapoi şapte sute.

Pentru ea fusese, poate, o modalitate de a ajunge în America – sminteala comună a barmaniţelor de pe coastele Mediteranei –, unde se găsea mâncare din belşug, îmbrăcăminte groasă, căldură tot timpul, clădiri întregi, neavariate. Pappy urma să mintă în privinţa vârstei ei, altminteri n-ar fi avut cum să o aducă în ţară. Fata putea să aibă ce vârstă dorea. Şi să fie de orice naţionalitate, fiindcă, din câte se părea, Paola ştia frânturi din foarte multe limbi.

Pappy Hod o descrisese pe fată în vestiarul nostromului de pe U.S.S. Scaffold şi gorilele care-l ascultaseră se amuzaseră copios. Vorbise totuşi cu delicateţe deosebită, ca şi cum începea să-şi dea seama, chiar în vreme ce povestea se depăna, că sexul putea fi mult mai misterios decât prevăzuse el şi că, la

urma urmelor, nu va şti scorul, fiindcă genul ăsta de scor nu se consemnează în cifre. Ceea ce, să recunoaştem, pentru un dezmăţat trecut de patruzeci şi cinci de ani, cum era Pappy Hod, însemna să descopere luna de pe cer.

— Fainã bucăţică, a remarcat întâmplător Pig.

Profane s-a uitat spre fundul Gropii Marinarilor şi a văzut-o cum se apropie acum prin fumul acumulat al nopţii. Leit barmaniţa-tip de pe East Main. Ce se spune despre iepurele de prerie în zăpadă sau despre tigrul în iarba înaltă şi în lumina soarelui?

Paola i-a zâmbit lui Profane: tristă, crispată.

— Te-ai întors; te înrolezi din nou?

— Sunt în trecere, spuse Profane.

— Hai cu mine pe coasta de vest, a zis Pig. Nu s-a văzut maşină a poliţiei militare care să-mi întreacă Harley-ul.

— Uite, uite, hei, striga micuţul Ploy, ţopăind într-un picior. Nu acum, mă, băieţi. Staţi potoliţi.

A arătat cu mâna. Doamna Buffo se întrupase pe bar, în chimonoul ei. În local s-a aşternut tăcerea. S-a instituit un armistiţiu temporar între pifanii şi marinarii care blocau intrarea.

— Băieţi, a anunţat doamna Buffo, e Ajunul Crăciunului.

A scos fluierul de nostrom şi a început să cânte. Primele note, ca de flaut, au zburat vibrând impetuoase peste ochii

holbaţi şi peste gurile căscate. Cei din Groapa Marinarilor ascultau impresionaţi, dându-şi seama treptat că ea cânta *S-a întâmplat într-un senin miez de noapte*, în gama limitată a fluierului de nostrom. De undeva de departe, din fundul tavernei, un tânăr rezervist, care se produsese cândva cu diferite numere la cluburile de noapte din Philly, a început să o acompanieze discret. Lui Ploy i-au strălucit ochii.

— Ascultaţi-ascultaţi, ce glas de înger, a zis el.

Ajunseseră la partea care spune „Pace pre pământ, voie bună oamenilor, de la Atotmilostivul Împărat Ceresc", când Pig, ateu militant, şi-a pierdut răbdarea.

— Hei, a anunţat el cu voce mare, pare să fie *Hai la Crăpelniţă*.

Doamna Buffo şi rezervistul au tăcut. S-a scurs o secundă până când s-a înţeles mesajul.

— Ora Suptului! a zbierat Ploy.

Vraja parcă s-a rupt. Locatarii iuţi la minte de pe Impulsive s-au contopit cumva în forfota ameţitoare iscată în jurul lupilor de mare veseli, l-au luat pe sus pe Ploy şi s-au năpustit cu piticania în avangarda atacului, spre sfârcul cel mai apropiat.

Doamna Buffo, care stătea în echilibru pe meterezul ei asemenea gornistului din Cracovia, a luat în piept întregul impact al asaltului şi s-a prăbuşit pe spate într-o ladă cu gheaţă, în vreme ce primul val s-a izbit de bar. Ploy, cu mâinile

întinse înainte, a fost propulsat pe deasupra, s-a agăţat de mânerul robinetului şi-atunci camarazii săi i-au dat drumul; inerţia cinetică l-a purtat pe el şi mânerul într-un arc descendent: berea a început să ţâşnească din sânul de cauciuc spongios şi o cascadă albă i-a scăldat pe Ploy, doamna Buffo şi vreo douăzeci şi ceva de marinari care se adunaseră în spatele barului într-o incursiune pe flancuri, iar acum se bumbăceau între ei până cădeau laţi. Grupul care-l purtase pe Ploy s-a împrăştiat încercând să asedieze mai multe robinete de bere. Subofiţerul care condusese grupul stătea în patru labe şi susţinea tălpile lui Ploy, gata să se tragă de sub el şi să-i ia locul după ce Ploy, vârful de lance, îşi va fi făcut plinul. În cursul şarjei detaşamentul de pe Impulsive acţionase ca o pană zburătoare. În urma lor şi prin breşa creată se mai căţărau cel puţin şaizeci de mateloţi salivând, care izbeau cu picioarele, zgâriau, crestau cu şişurile şi răgeau straşnic; unii îşi croiau drum lovind în dreapta şi-n stânga cu halbele de bere.

Profane stătea la capătul barului, urmărind cizme marinăreşti confecţionate manual, pantaloni evazaţi, manşete de levişi suflecate; din când în când câte o faţă care sporovăia la capătul unui trup căzut la pământ; sticle de bere sparte, minivârtejuri de rumeguş.

Şi-a rotit repede privirile; Paola se prinsese cu braţele de piciorul lui, cu obrazul lipit de pantalonii de doc negri.

— E înfiorător, a spus ea.

— O, făcu Profane.

A mângâiat-o pe cap.

— Pace, a suspinat ea. Doar atâta vrem, nu-i aşa, Benny? Puţină pace. Să nu mai sară nimeni la tine să te muşte de fund.

— Ssst, făcu Profane, uită-te: cineva i-a smuls lui Dewey Gland chitara şi l-a pocnit cu ea în burtă.

Paola murmura lipită de piciorul lui. Au stat nemişcaţi, fără să-şi ridice privirile spre carnagiul de deasupra lor. Doamna Buffo plângea de sărea chimonoul pe ea. Urlete inumane se izbeau de barul din imitaţie de mahon şi ieşeau din spatele lui.

Pig împinsese deoparte două duzini de halbe de bere şi se aşezase pe un suport din spatele barului. În perioade de criză prefera rolul de voyeur. Privea captivat cum camarazii lui se repezeau să înhaţe ca nişte godaci cele şapte gheizere de sub el. Mai tot rumeguşul din spatele barului se impregnase cu bere: încăierările şi jocul de picioare diletant mâzgăleau pe el hieroglife exotice. De afară se auzeau sirene, fluierături, tropăit de cizme.

— Ah, ah, făcu Pig.

A sărit de pe suport, şi-a deschis drum spre Profane şi Paola ocolind capătul barului.

— Hei, maestre, spuse el rece şi mijindu-şi ochii ca şi cum i-ar fi suflat vântul în ei. Soseşte şeriful.

— Prin spate, a spus Profane.

— Ia şi fufa, a adăugat Pig.

Tustrei au fugit strecurându-se prin camera ticsită de trupuri. În drum, l-au luat şi pe Dewey Gland. La vremea când poliţia militară s-a năpustit în Groapa Marinarilor, lovind în dreapta şi-n stânga cu bastoanele de cauciuc, cei patru goneau pe o alee paralelă cu East Main.

— Un' ne ducem? a spus Profane.

— Un' vedem cu ochii, a zis Pig. Mişcă-ţi curu'.

II

Au ajuns în cele din urmă la un apartament din Newport News, locuit de patru locotenente din Serviciul de Urgenţă Voluntar şi de un acar de la danele de cărbune (prieten de-al lui Pig), care se numea Morris Teflon şi era un soi de cap de familie. Au petrecut săptămâna dintre Crăciun şi Anul Nou beţi turtă. Din câte se părea, nimeni din casă n-a obiectat când s-au mutat acolo.

Un obicei nefericit al lui Teflon i-a apropiat foarte mult pe Profane şi pe Paola, deşi ei nu doreau asta. Teflon avea un aparat de fotografiat Leica, procurat semilegal din străinătate de un prieten din marină. La sfârşit de săptămână, când treburile mergeau bine şi vinul roşu ieftin se revărsa din belşug, ca valul produs de o navă comercială de mare tonaj,

Teflon îşi atârna de gât aparatul, se strecura de la pat la pat şi făcea poze. Apoi vindea fotografiile marinarilor libidinoşi de la capătul dinspre ocean al lui East Main Street.

Paola Hod, născută Maijstral, care se smulsese din propria voinţă de sub ocrotirea patului lui Pappy Hod şi ulterior din pseudocăminul de la Groapa Marinarilor, era întâmplător într-o stare de şoc şi, de aceea, îi atribuia lui Profane o mare capacitate de înţelegere şi felurite talente de tămăduitor. Or Benny, de fapt, nu le avea.

— Doar pe tine te am, l-a prevenit ea. Să fii bun cu mine. Stăteau, de obicei, la masă în bucătăria lui Teflon: Pig Bodine şi Dewey Gland se instalau în faţa lor asemenea partenerilor de bridge, cu o sticlă de vodcă la mijloc. Singurul lor subiect de discuţie era cu ce să amestece vodca data viitoare când vor rămâne pe jantă. Săptămâna asta încercaseră cu lapte, cu supă de zarzavaturi conservată şi, în cele din urmă, cu suc stors dintr-o felie uscată de pepene verde, ceea ce reprezenta tot ce lăsase Teflon în frigider. Încercaţi să stoarceţi pepene verde într-un păhărel de apă odată, când reflexele nu vă funcţionează prea bine. E aproape imposibil. Pescuirea seminţelor din vodcă s-a dovedit de asemenea a fi o problemă şi a condus la ostilitate crescândă reciprocă.

De fapt, Pig şi Dewey puseseră ochii pe Paola, ăsta era necazul. Comitetul celor doi îl aborda pe Profane în fiecare

noapte şi îşi cerea porţia.

— Fata încearcă să-şi revină, să se vindece de bărbaţi, se străduia Profane să le explice.

Pig respingea argumentul sau îl considera ofensator pentru Pappy Hod, fostul lui superior.

Adevărul gol-goluţ e că Profane nu se alegea cu nicio porţie. În fond, ce voia Paola? Greu de spus!

— Ce înţelegi tu, a spus Profane, prin „Să fiu bun cu tine”?

— Adică să fii cum n-a fost Pappy, a zis ea.

Profane a renunţat repede la încercările de a decodifica cele câteva dorinţe ale ei. Ea venea din când în când cu fel de fel de poveşti bizare despre infidelitate, pumni în gură, beţii monstruoase. Însă timp de patru ani Profane robotise, cioplise, frecase cu peria de sârmă, dăduse la rindea şi vopsise sub comanda lui Pappy Hod, aşa că Profane nu o credea decât pe jumătate. Jumătate, fiindcă femeia e doar jumătate din ceva compus, de regulă, din două părţi.

Paola i-a învăţat pe toţi un cântec. Îl ştia de la un paraşutist aflat în permisie; tipul lupta în Algeria:

Demain le noir matin.
Je fermerai la porte
Au nez des années mortes;
J’irai par les chemins.

Je mendierai ma vie
Sur la terre et sur l'onde.
Du vieux au nouveau monde...

Era scund şi clădit asemenea insulei Malta: stâncă, suflet de nepătruns, enigmatic. Petrecuse cu el doar o noapte. Apoi paraşutistul plecase spre Pireu.

Mâine, în dimineaţa neagră, o să închid uşa în faţa anilor morţi. Am să pornesc pe drumuri, să-mi cerşesc viaţa pe uscat şi pe mări, de la lumea veche, de la lumea nouă...

Paola l-a învăţat pe Dewey Gland schimbările de acord şi ei şedeau cu toţii la masa din bucătăria îngheţată a lui Teflon, în timp ce patru ochiuri de aragaz aprinse le mâncau oxigenul; şi cântau, şi cântau. Când îi privea ochii, Profane credea că e dusă cu gândul la paraşutist – probabil un bărbat-fără-convingeri-politice, viteaz, aşa cum e întotdeauna orice persoană care luptă, dar ostenit, asta era, fiindcă obosise să reamplaseze întruna sate indigene şi să inventeze acte de cruzime dimineaţa, acte de cruzime la fel de dezgustătoare ca acelea practicate de F.L.N. în noaptea precedentă. Ea purta la gât o Medalie Miraculoasă (primită, poate, de la un marinar partener de-o noapte, căruia îi amintea de o fată catolică bună, de la el din Statele Unite, unde sexul se face de amorul artei sau pentru

căsătorie). Ce fel de catolică era Paola? Profane, care era doar pe jumătate catolic (mama evreică) şi cu o moralitate fragmentară (fructul destul de palid al experienţei), se întreba ce argumente iezuite bizare o determinaseră să plece cu el, să refuze să se culce cu el, şi totuşi să-i ceară să „fie bun".

Cu o noapte înainte de Anul Nou ei doi au şters-o din bucătărie şi s-au dus la un magazin cu delicatese cuşer la câteva cvartale depărtare. Când s-au întors la apartamentul lui Teflon, au constatat că Pig şi Dewey plecaseră: „Ieşim în oraş să ne-mbătăm", spunea biletul. Încăperile erau luminate ca de Crăciun, un radio fusese fixat pe postul WAVY şi Pat Boone o soilea în unul dintre dormitoare; din altă încăpere veneau sunete de obiecte aruncate. Tânăra pereche a nimerit într-o cameră întunecată în care se afla un pat.

— Nu, a spus ea.

— Adică, da.

Geamăt, cânta patul. Până să-şi dea seama:

Clic, a glăsuit Leica lui Teflon. Profane a făcut ceea ce se aştepta de la el: a sărit din pat răcnind, cu braţul întins şi pumnul strâns. Teflon s-a eschivat cu uşurinţă.

— Ei, haide-haide, a chicotit el.

Evident, violarea intimităţii îl deranjase; mai grav însă era faptul că întreruperea se produsese exact înaintea Marelui Moment.

— Hai, mă, ce dracu' te superi? îi repeta Teflon.

Paola se îmbrăca în grabă.

— Afară în zăpadă, a spus Profane, acolo ne aruncă pe noi aparatul ăla de fotografiat, Teflon.

— Uite aici – a deschis aparatul, i-a dat lui Profane filmul – ia-l, da' te porţi ca un găozar.

Profane a luat filmul, dar n-a mai putut să dea înapoi. Aşa că s-a îmbrăcat completându-şi ţinuta cu pălăria de cowboy. Paola şi-a pus o manta de marinar, prea mare pentru ea.

— Afară, a strigat Profane, în zăpadă.

Afară era, într-adevăr, zăpadă. Au prins feribotul de Norfolk, s-au instalat pe puntea de sus, au băut cafea din ceşti de hârtie şi au privit cum fulgii de zăpadă se lovesc tăcuţi de ferestrele mari. Se uitau la vagabondul de pe banca din faţa lor, se priveau şi cam atât. Motorul duduia şi trudea jos sub ei, îi simţeau vibraţia prin fese, dar nu prea găseau ce să-şi spună.

— Voiai să rămâi acolo? a întrebat el.

— Nu, nu, s-a zgribulit ea. Un picior de bancă uzat stătea discret între ei. Nu-i venea deloc să o tragă pe Paola mai aproape. E bine cum hotărăşti tu.

Măiculiţă, gândi el, acum am o persoană în grija mea.

— De ce dârdâi? E destul de cald aici înăuntru.

A scuturat din cap în semn de nu (la ce s-o fi referit?), cu privirile fixate pe vârful galoşilor. După o vreme Profane s-a

ridicat şi a ieşit pe punte.

Zăpada cădea leneşă pe suprafaţa apei şi ora 11 p.m. semăna cu amurgul sau cu o eclipsă. De sus, o sirenă suna la interval de câteva secunde, avertizând ambarcaţiunile de pe fluviu să se dea la o parte ca să evite coliziunea. Şi totuşi, aveai senzaţia că în această radă nu se aflau decât nave pustii, neînsufleţite, care se semnalizau reciproc prin zgomote, însă zgomotele comunicau doar zbuciumul elicelor sau sfârâitul zăpezii pe apă. Şi Profane, singur-singurel în decor.

Unii oameni se tem de moarte; alţii de singurătate. Profane se temea de peisajele terestre sau marine (cum era şi cel de faţă), unde el era singura fiinţă vie. Se pare că el umbla întotdeauna printr-un asemenea peisaj: dădea colţul străzii, deschidea o uşă spre o punte descoperită, iar acolo se pomenea într-o ţară străină.

Dar uşa din spatele lui s-a deschis din nou. A simţit imediat mâinile neînmănuşate ale Paolei care se strecurau sub braţele lui, obrazul ei lipit de spatele lui. Ochiul minţii lui a luat distanţă contemplând ca un străin natura statică formată de ei doi. Dar prezenţa ei n-a schimbat nimic, scena a rămas rece, străină. Au încremenit aşa până au ajuns pe partea cealaltă, feribotul a intrat în bazinul de staţionare şi lanţurile au zăngănit; cheia de contact a autobuzului s-a răsucit şi motoarele au scheunat şi au pornit.

Au mers până în oraş cu autobuzul, fără să scoată o vorbă; au coborât lângă Hotel Monticello şi au pornit-o spre East Main, să-i găsească pe Pig şi pe Dewey. La Groapa Marinarilor, întuneric beznă; pentru prima dată, din câte îşi amintea Profane. Probabil fusese închis de poliţie.

L-au găsit pe Pig pe-aproape, în localul lui Chester, Hillbilly Haven. Dewey cânta cu orchestra de jazz a localului.

— Petrecere, petrecere, striga Pig.

Câteva duzini de foşti marinari de pe Scaffold doreau o reuniune. Pig s-a numit cu de la sine putere preşedinte şi a hotărât ca întrunirea să aibă loc pe vasul de pasageri Susanna Squaducci, care se găsea acum în ultimele faze de construcţie în şantierele navale Newport News.

— Ne întoarcem la Newport News? (Hotărât să nu-i spună lui Pig conflictul cu Teflon.) Aşadar: din nou în rol de yo-yo. Trebuie să ne oprim odată şi odată, a spus el, dar nu-l asculta nimeni.

Pig se îndepărtase şi dansa obscen boogie-woogie cu Paola.

III

În noaptea aceea Profane a dormit la Pig, care locuia în apropierea vechilor docuri de feribot, şi a dormit singur. Paola se-ntâlnise întâmplător cu una dintre Beatrice şi hotărâse să rămână peste noapte la ea, după ce-i promisese cam în silă lui

Profane să-i fie parteneră la petrecerea de An Nou.

Pe la trei dimineaţa Profane, care se culcase pe podeaua bucătăriei, s-a trezit cu o puternică durere de cap. Aerul nopţii, teribil de rece, se strecura pe sub uşă şi de undeva de afară se auzea un duduit slab, persistent.

— Pig, croncăni Profane. Un e ţii aspirinele?

Niciun răspuns. Profane s-a dus împleticindu-se în camera de alături. Nici urmă de Pig. Duduitul de afară a devenit şi mai ameninţător. Profane s-a dus la fereastră şi jos pe alee l-a văzut pe Pig, care încălecase pe motocicletă şi ambala motorul. Zăpada se cernea în minuscule ace sclipitoare; aleea avea lumina ei stranie, lumina zăpezii, care-l înveşmânta pe Pig în costumul alb-negru de bufon şi transforma în cenuşiu roşul vechilor ziduri de cărămidă, pudrate cu zăpadă. Pig purta o căciulă croşetată, trasă peste faţă până la gât astfel încât capul lui părea o sferă de smoală. Gazele ţâşneau prin ţeava de eşapament şi se-nvolburau în jurul lui.

— Pig, ce faci? strigă el.

Pig n-a răspuns. Enigma sau imaginea sinistră a lui Pig şi a motocicletei Harley-Davidson, singuri pe alee la trei dimineaţa, i-a amintit lui Profane prea brusc de Rachel, la care nu avea chef să se gândească, oricum nu în noaptea asta în gerul cumplit, când îi plesnea capul de durere şi zăpada se strecura în cameră pe sub uşă.

Rachel Owlglass primise automobilul MG prin 1954. Cadou de la tăticul ei. Îi făcuse proba în zona din jurul lui Grand Central (unde era biroul babacăi), familiarizând maşina cu stâlpii de telefon, hidranţii de incendiu şi pietonii apăruţi pe neaşteptate, apoi, în timpul verii, urcase cu ea în munţii Catskills. Aici, micuţa, morocănoasa şi senzuala Rachel îşi mâna smucit MG-ul pe serpentinele însetate de sânge de pe Route 17, MG-ul îşi legăna fundul arogant pe lângă camioane cu fân, case cârtitoare lipite calcan în calcan, vechi Forduri sport decapotabile pline ochi cu studenţi mărunţei, cu părul tuns perie.

Profane ieşise de curând din marină şi lucra în vara aceea ca ajutor al preparatorului de salată de la Trocadero, localul lui Schlozhauer, la nouă mile depărtare de Liberty, New York. Şeful lui era un anume Da Conho, un brazilian ţicnit, care voia să se ducă în Israel să se bată cu arabii. Într-o noapte din apropierea sezonului şi-a făcut apariţia în Salonul Spaniol sau barul de la Trocadero un soldat beat din infanteria marină, care ducea, în sacul lui de dezertor, o mitralieră calibrul 30. Nu prea se ştia cum de ajunsese o asemenea armă în posesia lui: Da Conho a preferat să creadă că fusese scoasă pe furiş, piesă cu piesă, din Parris Island, fiindcă aşa ar fi procedat Haganah. Da Conho s-a ciorovăit o vreme cu barmanul, care voia şi el mitraliera, dar, în cele din urmă, a triumfat şi a cumpărat-o cu

trei anghinare şi o vânătă. Da Conho a pus noul trofeu lângă celelalte – mezuza fixată deasupra frigiderului cu zarzavaturi şi stindardul sionist care atârna în spatele mesei de pregătit salată. În săptămânile următoare, când bucătarul-şef se uita în altă parte, Da Conho îşi asambla mitraliera, o camufla cu lăptuci, creson şi andive belgiene şi simula mitralierea oaspeţilor adunaţi în sufragerie. „Yibble, yibble, yibble", spunea el privind chiondorâş prin dispozitivul de ochire, „te-am luat în plin, Abdul Sayid. Yibble, yibble, porc musulman". Mitraliera lui Da Conho era singura din lume care făcea yibble, yibble. Stătea treaz până după patru dimineaţa şi o curăţa, visând la pustiuri cu aspect selenar, la sfârâitul muzicii chang, la fetele yemenite cu capetele gingaşe acoperite cu basmale albe şi ale căror coapse tânjeau după dragoste. Se întreba cum de puteau evreii americani să stea cu atâta aroganţă în salonul acela înfulecând mâncăruri după mâncăruri în vreme ce la numai jumătate de drum în jurul lumii deşertul se deplasa neînduplecat peste cadavrele rudelor lor. Cum să le vorbească unor stomacuri fără suflet? Să cuvinteze cu ulei şi oţet, să-i implore cu măduvă de palmier. Dar el n-avea decât o singură voce, a mitralierei. O auzeau ei, oare, pot oare stomacurile să asculte: nici gând. Niciodată nu-l auzi pe cel ce te ia la ţintă. Mitraliera e un simplu obiect, îndreptat, probabil, spre orice tub digestiv în costum Hart Schaffner & Marx, care ghiorăie

obscen spre chelneriţele ce trec printre mese; îndreptat în direcţia impusă de orice forţă adecvată de destabilizare: dar care cataramă de curea e în vizorul lui Da Conho: Abdul Sayid, tubul digestiv sau el însuşi? Nu merita să-şi pună întrebarea. El ştia un singur lucru: era sionist, tulburat, suferea, dorea la nebunie să stea cufundat până la glezne în pământul fertil al oricărui kibbutz, la depărtare de o emisferă.

Profane se întrebase ce se petrecea, de fapt, între Da Conho şi mitraliera lui. Îndrăgirea unui obiect constituia o mare noutate pentru el. După puţin timp a descoperit că între Rachel şi MG-ul ei se petrecea acelaşi lucru şi, în momentul acela, a înţeles pentru prima dată şi cu destulă neplăcere că fenomenul afecta în taină şi de multă vreme un număr inimaginabil de oameni.

A întâlnit-o datorită MG-ului, aşa cum au întâlnit-o şi ceilalţi. Într-o după-amiază Profane ieşea pe uşa din spate a bucătăriei cărând o ladă de gunoi plină ochi cu frunze de lăptucă pe care Da Conho le considera de proastă calitate, când de undeva de departe, dinspre dreapta, s-a auzit duduitul rău prevestitor al MG-ului. Profane şi-a continuat drumul sigur pe sine, liniştit, convins fiind că pietonii care duc greutăţi au prioritate. Apoi, brusc, a fost lovit în spate de aripa din dreapta a maşinii. Din fericire, automobilul se deplasa doar cu cinci mile pe oră şi nu i-a produs nicio fractură, dar l-a proiectat în

faţă făcându-l să se dea de-a berbeleacul, iar frunzele de lăptucă au zburat din lada de gunoi, şi din văzduh a căzut deodată o mare ploaie verde. Acoperiţi de frunzele de lăptucă, Profane şi Rachel se priveau cu prudenţă.

— Vai, ce romantic! a spus ea. Se prea poate să fii bărbatul viselor mele. Dă la o parte frunza aia de lăptucă să te văd.

Profane şi-a amintit unde se află şi a îndepărtat frunza de salată ca şi cum şi-ar fi scos şapca.

— Nu, spuse ea, nu eşti tu acela.

— Data viitoare, spuse Profane, putem încerca cu o frunză de smochin. Ce zici?

— Ha, ha, a făcut ea şi a dispărut vâjâind.

Profane a găsit o greblă şi a început să strângă grămadă gunoiul. Asta a fost un alt obiect neînsufleţit, a reflectat el, care era cât pe ce să-l omoare. Nu ştia sigur dacă se referea la Rachel sau la automobil. A pus frunzele de lăptucă la loc în ladă şi le-a descărcat în spatele parcării, într-o râpă mică, pe care localul Trocadero o folosea drept groapă de gunoi. Când se întorcea la bucătărie, MG-ul a trecut din nou. Eşapamentul adenoid al MG-ului bubuia de se auzea, probabil, tocmai până în Liberty.

— Alo, Grăsane, hai să facem o plimbare, a strigat ea.

De ce nu, s-a gândit Profane. Mai erau câteva ore până să se apuce să pregătească salatele pentru cină.

După cinci minute petrecute pe Route 17 a hotărât să o uite pe Rachel, dacă se va mai întoarce nemutilat şi viu la Trocadero, iar pe viitor să-l intereseze numai fetele pedestre, fetele pieton, liniştite. Tipa conducea nebuneşte, aşa cum gonesc blestemaţii ăia în zilele de sărbătoare. Cunoştea posibilităţile maşinii, îşi cunoştea şi posibilităţile proprii, Profane nu avea nicio îndoială în această privinţă, dar cum ştia ea, de pildă, când ataca o curbă fără vizibilitate a drumului cu două benzi de circulaţie, că va avea distanţa şi timpul necesar pentru a vira şi a trece milimetric pe lângă autocamionul cu lapte care venea din direcţia opusă?

Se temea atât de tare pentru viaţa lui încât îi pierise orice sfială, deşi, de obicei, era timid în prezenţa fetelor. A întins mâna spre poşeta ei, a deschis-o, a găsit o ţigară şi a aprins-o. Ea n-a băgat de seamă. Conducea atât de concentrată încât uitase că nu e singură. A vorbit doar o dată, i-a spus că în spate e o navetă cu bere rece. Profane trăgea din ţigara ei şi se întreba dacă n-are cumva dorinţa să se sinucidă. Uneori se aşeza parcă dinadins în calea obiectelor ostile, ca şi cum ar fi căutat să iasă din existenţă lovit de aşa un ghinion. De ce naiba se afla el aici? Fiindcă Rachel avea fund mişto? I l-a privit dintr-o parte cum sălta pe bancheta tapisată cu piele sincronizat cu trepidaţiile maşinii; urmărea mişcarea nu-atât-de-simplă, nu prea armonioasă a sânului stâng sub puloverul

negru. A oprit, în sfârşit, lângă o carieră de piatră, o carieră părăsită. Jur-împrejur, bolovani de piatră de forme şi mărimi diferite. Nu ştia ce fel de piatră, dar totul era lipsit de viaţă. Au urcat pe un drum accidentat până la un loc plat, situat cu vreo doisprezece metri mai sus de fundul carierei.

Era o după-amiază neplăcută. Soarele dogorea nemilos din cerul fără nori. Profane, gras, transpira. Rachel a jucat „Îl ştii pe", referindu-se la puştanii cunoscuţi de ea şi care învăţaseră la liceul lui şi Profane a pierdut. I-a vorbit despre întâlnirile pe care le avea în vara asta, toate, pare-se, cu studenţi din anii trei şi patru de la colegiile din Ivy League. Din când în când Profane o aproba spunând ce minunat e.

Rachel i-a vorbit despre Bennington, universitatea ei. I-a vorbit despre sine.

Rachel era din Cele Cinci Oraşe de pe ţărmul sudic al insulei Long Island, o zonă care includea Malverne, Lawrence, Cedarhurst, Hewlett, Woodmere şi uneori Long Beach şi Atlantic Beach, deşi nimeni nu se gândise să numească zona Cele Şapte Oraşe. Cu toate că locuitorii nu sunt sefarzi, zona pare atinsă de un fel de incest geografic. Fiicele sunt silite să se plimbe sobre şi cu ochii întunecaţi, asemenea unor rapunzele, în interiorul frontierelor magice ale ţinutului unde arhitectura delicată a restaurantelor chinezeşti, a localurilor exotice cu specialităţi pescăreşti şi a sinagogilor cu niveluri diferite este

adesea la fel de încântătoare ca marea; până când sunt destul de coapte ca să fie trimise în munţii şi colegiile din nord-est. Nu să vâneze soţi (fiindcă în Cele Cinci Oraşe se realizează întotdeauna o anumită paritate prin care un băiat arătos este desemnat ca viitor soţ al unei anumite fete încă de la vârsta de şaisprezece sau şaptesprezece ani); ci pentru a le dărui iluzia că au „cunoscut lumea şi bărbaţii" – o iluzie foarte importantă pentru dezvoltarea afectivă a fetelor.

Doar cei curajoşi scapă. Când vin serile de duminică, după încheierea partidei de golf, după ce servitoarele de culoare au corectat dezordinea rămasă de la petrecerea din noaptea trecută şi au plecat să-şi viziteze rudele din Lawrence, şi când până la Ed Sullivan mai sunt ore întregi, neamurile acestui regat ies din casele lor enorme, intră în automobilele lor şi purced spre cartierele de afaceri. Să se distreze acolo printre panorame aparent nesfârşite de creveţi fluture şi clătite *foo yung*; orientalii se înclină, zâmbesc şi se vânzolesc prin amurgul estival, şi în glasurile lor sunt păsările verii. Iar după căderea nopţii urmează o scurtă promenadă pe stradă: torsul masiv şi sigur de sine al tatălui în costumul J. Press; ochii fiicelor tăinuiţi de lentilele ochelarilor de soare cu rame bătute cu strasuri. Şi, aşa cum maşina mamei a luat numele jaguarului, tot astfel modelul, desenul blănii lui, a fost împrumutat de imprimeul bermudelor care cuprind coapsele graţioase ale

fiicei. Cine ar putea să scape? Cine ar vrea aşa ceva?

Rachel voia. Profane, care reparase şosele în zona celor Cinci Oraşe, era capabil să înţeleagă de ce.

La vremea când soarele cobora, aproape terminaseră naveta de bere pusă între ei. Profane se făcuse pulbere şi avea priviri criminale. A coborât din maşină, s-a dat după un copac şi a vizat spre vest cu intenţia de a se pişa pe soare, să-l stingă pe vecie, operaţiune destul de importantă pentru el. (Obiectele neînsufleţite pot face ce vor. De fapt, nu ce vor, fiindcă lucrurile nu vor; numai oamenii vor. Dar lucrurile fac ceea ce fac şi de-aia Profane se pişa pe soare.)

Soarele a scăpătat; ca şi cum îl stinsese el, Profane, care continua să rămână nemuritor, zeu al unei lumi întunecate. Rachel îl urmărea, curioasă. Şi-a încheiat fermoarul de la prohab şi s-a întors clătinându-se la naveta cu bere. Mai rămăseseră două cutii. Le-a deschis şi i-a întins una lui Rachel.

— Am stins soarele, zise el, să bem pentru asta.

Şi-a vărsat aproape toată berea pe cămaşă. Încă două cutii goale, strânse în pumn şi boţite, au căzut în fundul carierei, urmate de navetă. Ea nu se mişcase din maşină.

— Benny.

O unghie i-a atins fața.

— Ce?

— Vrei să fii prietenul meu?

— Se pare că ai destui.

Ea a privit în jos, spre fundul carierei.

— Ce-ar fi să ne închipuim că nimic din celălalt nu e adevărat, n-are realitate, a spus ea: nici Bennington, nici localul lui Schlozhauer, nici Cele Cinci Oraşe. Numai cariera asta: rocile moarte, care au fost aici înainte de venirea noastră pe lume şi vor fi aici şi după dispariţia noastră.

— De ce?

— Păi aşa-i făcută lumea, nu crezi?

— Chestii d-astea te învaţă în anul întâi la geologie sau la alte materii?

Rachel părea ofensată.

— E o chestie pe care-o ştiu. Benny, a strigat ea – un strigăt slab –, te rog să fii prietenul meu; atât.

Profane a ridicat din umeri.

— Să scrii.

— Doar nu te aştepţi...

— Să scrii cum e şoseaua. Şoseaua copilăriei tale pe care n-am s-o văd nicicând, cu Dieseluri şi praf, cu moteluri şi baruri la margine de drum şi cârciumi la răscruci. Atât. Cum e la vest de Ithaca şi la sud de Princeton. Locuri pe care nu le cunosc.

El s-a scărpinat pe burtă.

— S-a marcat.

Restul verii Profane a continuat să o întâlnească întâmplător

cel puţin o dată pe zi. Discutau întotdeauna în maşină, el încerca să găsească în spatele ochilor ascunşi cheia de contact care putea să o pornească pe ea, pe Rachel, iar fata stătea în spatele volanului, pe dreapta, şi discutau, discutau, dar nu erau decât cuvinte-MG, cuvinte-neînsufleţite, cărora el nu le putea răspunde cu adevărat.

N-a trecut multă vreme şi s-a întâmplat ceea ce se temuse că o să se întâmple – s-a încurcat în coadă şi s-a îndrăgostit de Rachel şi l-a surprins doar faptul că a fost nevoie de atâta timp. Noaptea, stătea în baracă întins pe prici, fuma în întuneric şi se răstea la capătul incandescent al chiştocului. Pe la două dimineaţa locatarul priciului de deasupra lui, un anume Duke Wedge, o secătură plină de coşuri din districtul Chelsea, venea după terminarea schimbului de noapte şi se lăuda întruna că e plătit regeşte. Sporovăiala hahalerei îl adormea pe Profane. Într-o noapte, într-adevăr, a dat peste Rachel şi Wedge, canalia, parcaţi în MG în faţa cabanei ei. S-a aruncat din nou în pat, fără să se simtă deosebit de trădat, fiindcă ştia că Wedge n-o să ajungă nicăieri. Ba chiar a rămas treaz, l-a aşteptat să se întoarcă şi l-a lăsat amuzat să-i relateze amănunţit cum era cât pe ce să o reguleze. A adormit, ca de obicei, pe la mijlocul povestirii.

Profane n-a pătruns niciodată dincolo de flecăreala despre lumea ei – despre obiecte râvnite sau preţuite, o atmosferă pe

care n-o putea respira. Ultima oară a văzut-o de Ziua Muncii, pe înnoptat. Rachel urma să plece a doua zi. Cineva furase mitraliera lui Da Conho în seara aceea, chiar înainte de cină. Scăldat în lacrimi, Da Conho s-a năpustit prin jur căutând arma. Bucătarul-şef i-a spus lui Profane să prepare salatele. Profane a reuşit, nu se ştie cum, să pună căpşuni congelate în sosul francez condimentat şi ficat tocat în salata Waldorf; în plus, a scăpat întâmplător vreo două duzini de ridichi în tigaia cu cartofi pai (şi, în pofida protestelor furibunde ale clienţilor, nu s-a dus să aducă alte porţii, fiindcă i-a fost lene). Din când în când brazilianul năvălea în bucătărie plângând.

N-a mai găsit mitraliera lui iubită. Nemângâiat şi cu nervii la pământ, a fost concediat a doua zi. Sezonul oricum se încheiase – şi Profane avea motive temeinice să presupună că Da Conho s-a îmbarcat, probabil, într-o bună zi, pornind spre Israel, să dreagă măruntaiele vreunui tractor, încercând să uite, asemenea multor muncitori epuizaţi din străinătate, o dragoste rămasă acolo, în Statele Unite.

După debarasare, Profane a pornit s-o caute pe Rachel. Ieşise, i s-a spus, cu căpitanul echipei de arbalete de la Harvard. Profane s-a dus până la adăpostul cu priciuri şi l-a găsit pe Wedge, care era posomorât, fiindcă în seara aceea rămăsese, în mod neaşteptat, fără parteneră. Până la miezul nopţii au jucat cărţi pe prezervativele pe care Wedge nu le folosise în timpul

verii. Erau aproape o sută. Profane a împrumutat cincizeci şi a câştigat în serie. După ce l-a curăţat pe Wedge, tipul s-a năpustit afară, căutând să mai împrumute câteva. S-a întors după cinci minute, clătinând din cap. „Nu m-a crezut nimeni". Profane i-a împrumutat mai multe bucăţi. La miezul nopţii Profane l-a informat pe Wedge că îi datorează treizeci de bucăţi. Wedge a făcut comentariul cuvenit. Profane a strâns grămada de prezervative. Wedge s-a dat cu capul de masă.

— Ăsta n-o să le folosească niciodată, i-a spus el mesei. Asta-i nasolia. Niciodată, cât o trăi.

Profane a urcat iar până la cabana lui Rachel. A auzit pleoscăit şi şopotit din curtea din spate şi a ocolit cabana să vadă despre ce e vorba. Ea era acolo, îşi spăla maşina. În puterea nopţii. Mai mult, îi vorbea automobilului.

— Tu, armăsar minunat, a auzit-o spunând, îmi place să te ating. (Hopa! şi-a spus el.) Ştii tu ce simt când suntem afară pe şosea? Singuri, numai noi doi? Plimba buretele pe bara de protecţie din faţă, parcă o mângâia. Reacţiile tale haioase, dragule, pe care le cunosc atât de bine. Frânele tale care trag un pic spre stânga şi cum începi tu să trepidezi pe la 5.000 rpm când eşti întărâtat. Şi arzi ulei când te înfurii pe mine, ei, ce zici? Ştiu, ştiu. Nu se simţea strop de nebunie în vocea ei; putea, foarte bine, să fie un joc de şcolăriţă, şi totuşi, admitea el, ce straniu joc. O să fim mereu împreună – ştergând cu o

piele groasă de căprioară capota – şi n-ai de ce să te necăjeşti din cauza Buick-ului negru pe care l-am depăşit astăzi pe şosea. Pfui: ce automobil mafiot, gras şi unsuros! Mă aşteptam să văd cum zboară un cadavru pe portiera din spate, tu nu? De altminteri, tu eşti ca un lord, şic, scorţos şi distins, şi ai maniere de universitar din Ivy League; o! scumpul meu, n-aş putea să te părăsesc niciodată.

Profane simţea că-i vine să verse. Manifestările publice ale sentimentelor îi provocau adesea asemenea reacţii. Ea se suise în automobil şi se lăsase pe speteaza scaunului şoferului, cu gâtul expus constelaţiilor verii. Era gata să se apropie de ea când a văzut cum mâna ei şerpuieşte albă ca varul şi dezmiardă schimbătorul de viteze. O privea atent şi a observat felul în care atingea maneta. Cum de-abia se despărţise de Wedge, Profane a înţeles legătura. N-a vrut să mai vadă nimic. S-a îndepărtat agale peste deal şi prin pădure, şi când a ajuns înapoi la Trocadero, n-ar fi fost în stare să spună exact pe unde umblase. Cabanele erau cufundate în întuneric. Biroul din faţă rămăsese deschis. Funcţionarul plecase. Profane a cotrobăit prin sertarele biroului până a găsit o cutie cu piuneze. S-a întors la cabane şi până la trei dimineaţa a bântuit pe aleile dintre ele, alei luminate de stele, fixând în piuneze câte un prezervativ de la Wedge pe fiecare uşă. Nu l-a întrerupt nimeni. Se simţea ca un Înger al Morţii, care însemna cu sânge

uşile victimelor de a doua zi. Scopul unei mezuze e să-l păcălească pe înger şi să-l facă să treacă mai departe. Profane n-a văzut nicio mezuză, nici măcar una pe cele o sută şi ceva de cabane. Cu atât mai rău.

După trecerea verii, aşadar, urmaseră scrisori, ale lui, posace şi pline de cuvinte scrise greşit, ale ei, când pline de spirit, când disperate, când pătimaşe. Un an mai târziu ea şi-a luat diploma la Bennington şi a venit la New York să lucreze ca asistentă însărcinată cu intervievarea solicitanţilor într-o agenţie de plasare a forţelor de muncă şi astfel o văzuse în New York, o dată sau de două ori, când trecea pe-acolo; şi, deşi se gândeau doar întâmplător unul la celălalt; deşi mâna ei ca un yo-yo era de regulă ocupată cu alte lucruri, uneori se producea din senin smucitura invizibilă, ombilicală, ca în seara asta, mnemonică, aţâţătoare, iar el se întreba în ce măsură el îşi aparţinea. Rachel avea totuşi un mare merit, recunoştea Profane, ea nu îi spusese niciodată „Relaţie" legăturii lor.

— Şi-atunci, ce naiba e? întrebase el odată.

— O taină, cu zâmbetul ei de copil, mărturisire care, asemenea lui Rodgers şi Hammerstein în măsură de 3/4, l-a făcut pe Profane fremătător şi gelatinos.

Ea îl vizita câteodată, ca acum, noaptea, asemenea unui

sucub[1], intrând odată cu zăpada. Nu era chip să le ţii pe niciuna afară.

IV

Aşa cum s-a dovedit, petrecerea de Revelion urma să se încheie printr-un yo-yo generalizat, cel puţin pentru o vreme. Chefliii au descins pe Susanna Squaducci, l-au momit cu o sticlă de vin pe paznicul de noapte, care a permis grupului de pe un distrugător aflat în docul uscat să urce la bord (după

O încăierare preliminară).

La început Paola s-a ţinut scai de Profane, căruia

I se scurgeau ochii după o doamnă voluptuoasă, într-un soi de haină de blană, nevasta unui amiral, după cum pretindea ea. Aveau un radio portabil, producători de zgomote şi vin, vin, vin. Dewey Gland s-a hotărât să se caţăre pe un catarg. Catargul era proaspăt vopsit, dar Dewey a continuat să se caţăre, devenind din ce în ce mai asemănător cu o zebră pe măsură ce urca tot mai sus, cu chitara bălăbănindu-se sub el. Când a ajuns la crucetă, Dewey s-a aşezat pe ea, s-a aruncat pe chitară şi a început să cânte în stil country:

---

[1] Diavol cu înfăţişare de femeie, cu apariţii nocturne în viaţa bărbaţilor.

Depuis que je suis né
J'ai vu mourir des pères.
J'ai vu partir des frères.
Et des enfants pleurer...

Din nou paraşutistul. Fusese obsedat de el toată săptămâna. De când m-am născut (spunea el), am văzut taţi murind, fraţi care pleacă-n lume şi copii plângând...

— Ce-l frământa pe băiatul ăsta aeropurtat? o întrebase Profane când i-a tradus cântecul pentru prima oară. Cine n-a văzut asta? Nu se-ntâmplă numai din cauza războiului, sunt şi alte motive. De ce să dai vina pe război? Eu m-am născut într-un Hooverville, înainte de război.

— Asta e! spuse Paola. *Je suis né.* Să te naşti. Doar atât, nu trebuie să mai faci altceva.

Vocea lui Dewey răsuna atât de sus încât părea o parte a vântului neînsufleţit. Ce s-a ales de Guy Lombardo şi „Vremurile frumoase de altă dată"?

În primul minut din 1956, Dewey se afla pe punte, iar Profane era sus, călare pe o vergă şi se uita la Pig şi la nevasta amiralului, care se-mperecheau jos, chiar sub el. Un pescăruş s-a năpustit ieşind din cerul zăpezii, a dat roată şi s-a aşezat pe vergă la o palmă de mâna lui Profane.

— Măi, pescăruş, spuse Profane.

Pescăruşul n-a răspuns.

— Frate, îi spuse Profane nopţii. Îmi place să văd cum tinerii se strâng laolaltă.

A scanat puntea principală. Paola dispăruse. Pe neaşteptate lucrurile au erupt. S-a auzit o sirenă, apoi alta, afară pe stradă. Pe chei au sosit duduind maşinile, Chevrolet-urile gri cu U.S. Navy inscripţionat pe portiere. S-au aprins reflectoarele, omuleţi cu chipiuri albe şi banderole PM cu negru şi galben forfoteau pe chei. Trei cheflii vigilenţi alergau pe partea dinspre port şi aruncau pasarelele în apă. Un autocamion echipat cu megafon s-a alăturat vehiculelor de pe doc, al căror număr ajunsese la nivelul unei brigăzi de motorizate şi creştea întruna.

— E-n regulă, măi, oameni buni, a început să zbiere din eter o voce de cincizeci de waţi: măi, oameni buni, măi, oameni buni.

Cam atât găsea de spus. Nevasta amiralului s-a pornit să ţipe ascuţit că Pig era soţul ei, care, în sfârşit, o ajunsese din urmă. Două sau trei reflectoare i-au ţintuit acolo unde stăteau întinşi (în păcat cumplit); Pig încerca să bage cei treisprezece nasturi de la uniforma albastră în butonierele corecte, ceea ce e aproape imposibil când te grăbeşti. Ovaţii şi râsete de pe chei. Câţiva poliţişti militari traversau spaţiul dintre chei şi navă pe odgoanele de acostare în maniera şobolanilor. Foşti marinari

de pe Scaffold, treziţi din somn, urcau de sub punţi poticnindu-se pe scările de bord în timp ce Dewey zbiera:

— Pregătiţi-vă să-i respingeţi pe asediatori.

Profane urmărea scena şi era oarecum îngrijorat din cauza Paolei. O căuta cu privirile, dar reflectoarele se roteau în permanenţă şi anihilau iluminaţia de pe puntea principală. Începuse din nou să ningă.

— Să presupunem, îi spuse Profane pescăruşului, care îl privea clipind, să presupunem că sunt Dumnezeu. S-a lăsat binişor spre platformă şi s-a întins pe burtă, cu nasul, ochii şi pălăria de cowboy ieşite peste marginea ei, asemenea unui Kilroy orizontal.

— Dacă aş fi Dumnezeu... A arătat spre un poliţist militar: Pac-pac, gabore, ai luat-o-n buză.

Poliţaiul îşi vedea înainte de treabă: îl snopea în bătaie pe fochistul-şef, un tip de 130 de kilograme numit Patsy Pagano, pocnindu-l în burtă cu bastonul de cauciuc.

Parcul de maşini de pe chei s-a îmbogăţit cu un bou-camion, cum îi spun cei din marina militară dubei pentru deţinuţi, sau Black Maria.

— Pac-pac, spuse Profane, dubă-dubiţă, mergi înainte şi sări peste capătul cheiului – ceea ce era cât pe ce să se întâmple, dar şoferul a frânat la timp. Hei, Patsy Pagano, pune-ţi aripi şi ia-ţi zborul.

Însă o ultimă repriză de ciomăgeală l-a lăsat lat pe Patsy. Poliţaiul l-a abandonat acolo. Şase oameni de-abia l-ar fi putut sălta. Ce se-ntâmplă? se întreba Profane. Pasărea de mare, plictisită de ceea ce vedea, şi-a luat zborul în direcţia Bazei Navale de Operaţiuni. Poate, gândi Profane, Dumnezeu ar trebui să fie mai constructiv, mai eficient, şi să nu mai arunce întruna cu fulgere şi trăsnete. A îndreptat prudent degetul într-o direcţie.

— Dewey, cântă-le cântecul ăla algerian pacifist.

Încălecat pe o balustradă a covertei, Dewey a făcut o introducere pe coarda bas şi a început să cânte *Blue Suede Shoes*, după Elvis Presley. Clipind repede, Profane s-a trântit pe spate în zăpadă.

— E bine, aproape bine, se adresă el păsării dispărute şi zăpezii.

Şi-a pus pălăria pe faţă, a închis ochii şi a adormit aproape imediat.

Larma de dedesubt se domolise. Corpurile erau cărate şi stivuite în bou-maşină. Autocamionul cu megafon, după câteva izbucniri de zgomote de *feedback*, a oprit aparatele şi a plecat. Reflectoarele s-au stins, ţipetele sirenelor se auzeau din ce în ce mai slab în vreme ce se îndepărtau în direcţia sediului central al patrulei de poliţie militară. Profane s-a trezit dis-de-dimineaţă, acoperit de un strat subţire de zăpadă, şi a simţit

începutul unei răceli severe. A coborât poticnindu-se şi alunecând întruna pe treptele acoperite cu gheaţă ale scării de bord. Nava era pustie. S-a dus să se încălzească sub punţi.

Se găsea iarăşi în pântecele a ceva neînsufleţit. Zgomot câteva punţi mai jos: paznicul de noapte, foarte probabil.

— Nu poţi să fii singur niciodată, mormăi Profane mergând în vârful picioarelor pe un culoar. A ochit pe punte o cursă de şoareci, a luat-o cu grijă, s-a opintit şi a aruncat-o de pe culoar. Cursa s-a izbit de o bulmea şi s-a declanşat cu un ŢAC puternic. Zgomotul de paşi a încetat brusc. Apoi s-a auzit din nou, mai prudent, s-a deplasat pe sub Profane şi a urcat o scară spre locul unde căzuse cursa de şoareci.

— Ha-ha, a exclamat Profane.

S-a furişat pe după un colţ, a găsit o altă cursă de şoareci şi a lăsat-o să cadă pe scara dintre punţi, de lângă cabina căpitanului. ŢAC. S-a auzit un tropăit mărunt. Paşii coborau.

După alte patru curse de şoareci, Profane a nimerit în cambuză, unde paznicul amenajase o cafenea primitivă. Presupunând că paznicul va fi derutat câteva minute, Profane a pus pe plita încinsă un ibric cu apă.

— Hei, strigă paznicul, care era mai sus cu două punţi.

— Hopa, făcu Profane.

S-a furişat afară din cambuză şi s-a dus să caute alte curse de şoareci. A găsit una pe puntea următoare, a ieşit, a lobat-o pe

un arc invizibil. Măcar salva şoareci, măcar atât. A urmat un ţac înfundat şi de deasupra s-a auzit un vaiet.

— Cafeaua mea, mormăi Profane, coborând câte două trepte deodată.

A aruncat un pumn de zaţ în apa care clocotea şi s-a strecurat afară prin partea cealaltă, mai-mai să se ciocnească de paznicul de noapte care umbla ca o fiară cu o cursă de şoareci atârnată de mâneca stângă. Era atât de aproape încât Profane a văzut figura martirizată a paznicului de noapte. Paznicul a intrat în cambuză şi Profane a şters-o. A reuşit să urce trei punţi până s-a auzit răgetul din cambuză.

„Ei, acum ce fac?" A rătăcit pe un coridor între şiruri de cabine de pasageri goale. A găsit o bucată de cretă uitată de vreun sudor, a scris pe bulmea FUT SUSANNA SQUADUCCI ŞI JOS JAVRELE BOGATE, a semnat Fantoma şi s-a simţit mai bine. Cine o să călătorească spre Italia în obiectul ăsta? Preşedinţi de companii, vedete de cinema, gangsteri deportaţi, poate.

— În noaptea asta, şopti domol Profane, în noaptea asta, Susanna, eşti a mea.

A lui. S-o însemneze, să dezamorseze cursele de şoareci. A dat o raită pe coridor adunând curse de şoareci.

A ieşit iarăşi din cambuză şi a început să le arunce în toate direcţiile.

— Ha, ha, făcu paznicul de noapte. Nu te lăsa, fă zgomot. Eu

îţi beau cafeaua.

Aşa era. Profane a ridicat distrat cursa de şoareci care îi mai rămăsese. Cursa s-a declanşat prinzându-i trei degete între prima şi a doua articulaţie.

Ce să fac, s-a întrebat el, să ţip? Nu. Paznicul de noapte şi-aşa râdea de se prăpădea. Strângând din dinţi, Profane a desprins cursa de pe mână, a armat-o din nou, a azvârlit-o printr-un hublou spre cambuză şi a fugit. A ajuns pe chei şi a fost lovit în ceafă de un bulgăre de zăpadă, care i-a aruncat de pe cap pălăria de cowboy. S-a oprit să-şi ia pălăria şi s-a gândit să dea şi el cu un bulgăre, să răspundă la lovitură. Mai bine nu. A continuat să fugă.

Paola era la feribot. Când urcau la bord, l-a luat de braţ. El i-a spus doar atât:

— Mai scăpăm noi vreodată de pe feribotul ăsta?

— Ai zăpadă pe tine.

Paola a ridicat mâna să o cureţe şi buzele lor s-au apropiat, dar n-a sărutat-o. Frigul îi amorţea rana provocată de cursă. Vântul începuse să bată dinspre Norfolk. De data asta, au rămas înăuntru pe timpul traversării.

Rachel l-a prins în staţia de autobuz din Norfolk. Profane stătea gheboşat lângă Paola pe o bancă de lemn slinoasă, fără culoare şi uzată de o generaţie de buci necunoscute, două

bilete dus pentru New York, New York-ul vârât în interiorul pălăriei de cowboy. Ţinea ochii închişi, încerca să doarmă. De-abia începuse să aţipească şi sistemul pager i-a chemat numele. A ştiut imediat, chiar înainte de a se trezi complet, cine putea să fie. Presimţise. Se gândise de multe ori la ea.

— Dragă Benny, spuse Rachel, am sunat la toate staţiile de autobuz din zonă.

În fundal se auzea o petrecere în plină desfăşurare. Revelionul. Acolo unde era el exista doar un ceas vechi care indica ora. Şi mai mult de zece oameni fără casă, fără căpătâi, chirciţi pe banca de lemn, care încercau să doarmă. În aşteptarea unei călătorii chinuite cu autobuzul, dar nu era vorba de Greyhound sau de Trailways. Profane îi privea şi o lăsa să vorbească. Ea îi spunea:

— Vino acasă.

Numai ei îi îngăduia să-i vorbească astfel; mai era, e drept, şi o voce interioară pe care însă n-o asculta, ba mai mult, se simţea tentat să o renege, fiindcă o considera prea exagerată.

— Ştii... încercă el să spună.

— Îţi trimit bani de bilet.

I-ar trimite.

Un sunet gol, zdrăngănit, s-a târât pe podea spre el. Dewey Gland, posomorât şi numai oase, târa după el chitara. Profane a întrerupt-o cu delicateţe:

— E aici prietenul meu, Dewey Gland, a spus el şoptind parcă. I-ar face plăcere să-ţi cânte un cântecel.

Dewey i-a cântat *Wanderin'*, vechiul cântec al Crizei, ţipari în ocean, ţipari în mare, o femeie cu părul roşu m-a tras pe sfoară...

Rachel avea părul roşu, cu meşe încărunţite prematur, atât de lung, că putea să-l aducă de la ceafă cu o mână, să-l ridice deasupra capului şi să-l lase să cadă în faţă peste ochii migdalaţi. Ceea ce pentru o fată de 1, 47 m, fără pantofi, e un gest ridicol; sau ar trebui să fie.

Simţea cum cordonul acela ombilical invizibil îl trăgea de plex. S-a gândit la degetele lungi, prin care ar putea să zărească uneori cerul albastru.

Din câte se pare, nu mă voi opri niciodată.

— Are nevoie de tine, spuse Dewey.

Fata de la biroul de informaţii se încrunta. Ciolănoasă, cu tenul pestriţ: fată de undeva din afara oraşului, ai cărei ochi visau la gratiile zâmbăreţe ale Buick-ului, la partidele de *shuffleboard* de vineri seara într-un motel oarecare.

— Am nevoie de tine, spuse Rachel.

Profane şi-a mişcat bărbia peste microfon, scoţând sunete stridente cu barba nerasă de trei zile. S-a gândit că pe toată distanţa asta până în nord, de-a lungul a cinci sute de mile de cablu telefonic subteran, trebuie să fie râme, miriade de fiinţe

fabuloase oarbe care le interceptează convorbirea. Spiriduşi care se pricep la magie: dar pot ei să schimbe cuvinte, să producă imitaţii de vocale?

— Atunci, fii bun şi ia-o din loc chiar acum, spuse ea.

Profane auzi cum, în spatele ei, cineva borăşte şi cei ce priveau râd isteric. Jazz la pick-up. Voia să spună: Doamne, câte lucruri ne lipsesc. A spus însă:

— Cum e petrecerea, te distrezi?

— E la Raoul, a spus ea.

Raoul, Slab şi Melvin făceau parte dintr-un grup de nemulţumiţi pe care cineva îi etichetase drept întregul Echipaj Bolnav. Îşi petreceau jumătate din timp într-un bar numit La Lingura Ruginită situat în sudul Cartierului de Vest. Profane s-a gândit la Groapa Marinarilor şi n-a constatat o prea mare deosebire.

— Benny.

Din câte îşi amintea, ea nu plânsese niciodată. L-a tulburat. Dar dacă se preface?

— Ciao, a zis ea.

Modul ăsta artificial, modul Greenwich Village de a evita să spui la revedere. A pus receptorul în furcă.

— S-a-ncins o bătaie mamă-mamă, spuse Dewey Gland, ursuz şi cu ochii roşii. Bătrânul Ploy e atât de aghezmuit, că s-a dus şi l-a muşcat de cur pe unul din infanteria marină.

Dacă priveşti dintr-o parte planeta care se roteşte pe orbita sa, despici soarele cu o oglindă şi îţi imaginezi o sfoară, ansamblul seamănă cu un yo-yo. Punctul cel mai îndepărtat de soare se numeşte afeliu. Punctul cel mai îndepărtat de mâna yo-yo e numit, prin analogie, apochir.

Profane şi Paola au plecat spre New York în noaptea aceea. Dewey Gland s-a întors la navă şi Profane nu l-a mai întâlnit niciodată. Pig a încălecat pe Harley şi dus a fost spre o destinaţie necunoscută. În Greyhound se aflau doi tineri, un comis-voiajor şi patru ţânci cu patru mame nepricepute. Tinerii stăteau pe bancheta din spate şi aşteptau să adoarmă ceilalţi pasageri ca să se poată regula; comis-voiajorul putea să-ţi dea informaţii utile despre oraşul spre care te îndreptai, despre orice oraş, fiindcă străbătuse ţara în lung şi-n lat vânzând ascuţitoare de creioane, iar ţâncii erau dispersaţi în poziţii strategice în autobuz şi gângureau, vomitau, exersau autoasfixia şi sporovăiau întruna. Unul a reuşit să urle douăsprezece ore-n şir, cât a durat călătoria.

Cam pe la vremea când au ajuns în Maryland, Profane s-a hotărât să pună cruce poveştii.

— Nu încerc să scap de tine, te rog să mă crezi – şi i-a dat biletul băgat într-un plic pe care se afla scrisă cu creionul adresa lui Rachel – dar nu ştiu cât voi sta în oraş.

Nu ştia. A dat din cap aprobându-l:

— Deci, eşti îndrăgostit.

— E o femeie de treabă. O să te bage într-un serviciu, o să-ţi găsească o locuinţă. Nu mă întreba dacă ne iubim. Cuvântul iubire nu înseamnă nimic. Asta-i adresa ei. Poţi să iei metroul în direcţia West Side IRT chiar de acolo.

— De ce anume te temi?

— Hai, dormi.

A dormit, pe umărul lui Profane.

La staţia de pe 34th Street, în New York, a salutat-o scurt.

— O să fiu şi eu pe-aproape, probabil. Dar sper să nu. E complicat.

— Să-i spun lui Rachel...

— O să-şi dea imediat seama. Asta-i buba. Ştie tot. Orice i-ai spune tu – eu –, ea ştie dinainte.

— Să mă suni, Ben. Te rog. Poate mă suni, totuşi.

— Corect, i-a spus el, poate.

V

Şi astfel, în ianuarie 1956, Benny Profane a apărut din nou în New York. A sosit în oraş în ultima parte a unui crâmpei de falsă primăvară, a găsit o saltea la Căminul Nostru, o pensiune ieftină din centrul oraşului şi un ziar la un chioşc dintr-un cartier mărginaş; a hoinărit până noaptea târziu studiind mica publicitate la lumina lămpilor de pe stradă. Ca de obicei,

nimeni nu avea nevoie presantă de serviciile lui.

Dacă s-ar fi nimerit cineva din jur să şi-l amintească, acea persoană ar fi observat numaidecât că Profane nu se schimbase deloc. Rămăsese acelaşi băiat ca o amoebă, blajin şi gras, cu părul tuns scurt şi care creştea în petice, ochii mici ca de porc, prea depărtaţi unul de altul. Munca la întreţinerea drumurilor nu-i îmbunătăţise nici aspectul exterior şi nici pe cel interior. Deşi strada revendicase o parte însemnată din vârsta lui, Profane şi ea rămăseseră complet străini. Străzile (şosele, centuri, scuaruri, locuri, perspective) nu-l învăţaseră nimic: nu putea să manevreze un teodolit, o macara, un transportor, nu putea să aşeze cărămizi, să întindă ca lumea o bandă, să ţină nemişcată o stadie, nu învăţase nici măcar să conducă maşina. Mergea pe jos; am hoinărit, gândea el uneori, pe coridoarele unui supermarket luminos, gigantic; era singura activitate care-i plăcea.

Într-o dimineaţă Profane s-a trezit devreme, n-a putut să adoarmă din nou şi s-a hotărât, dintr-un capriciu, să-şi petreacă ziua ca un yo-yo, să facă naveta cu metroul, înainte şi înapoi pe sub 42nd Street, de la Times Square la Grand Central şi invers. S-a îndreptat spre spălătorul din Căminul Nostru şi s-a împiedicat de două saltele goale care se nimeriseră în calea lui. S-a tăiat când s-a bărbierit, a scos cu greu lama din aparat şi s-a rănit serios la un deget. S-a hotărât să facă duş: să spele

sângele. Robinetele se înţepeniseră. A găsit în cele din urmă un duş care funcţiona, însă apa venea când fierbinte, când rece, absolut la întâmplare. A dansat prin sală, ţipând şi dârdâind, a alunecat pe o bucată de săpun şi era gata-gata să-şi rupă gâtul. Când s-a şters, a sfâşiat în două un prosop vechi şi l-a scos complet din uz. A îmbrăcat pe dos maioul de bumbac, i-au trebuit zece minute să-şi încheie fermoarul la prohab şi alte cincisprezece ca să-şi repare un şiret pe care-l rupsese când îl lega. Celelalte cântece matinale au fost numai cuvinte de ocară nerostite. Era obosit sau chiar deosebit de necoordonat, dar mai era ceva: obiectele neînsufleţite şi el nu se împăcau defel. Adevăr pe care el, nepricopsitul, îl ştia de ani de zile.

Profane a luat un tren local de la Lexington Avenue până la Grand Central. Din întâmplare, vagonul metroului în care s-a urcat era plin de pipiţe trăsnet de frumoase: secretarele se duceau la lucru şi puştoaicele la şcoală. Era prea mult, prea mult. Profane stătea atârnat de mâner, vlăguit. În fiece lună se abăteau asupra lui unde puternice de dorinţă sexuală difuză şi, drept urmare, femeile dintr-un anumit grup de vârstă şi cu un anumit înveliş corporal deveneau pe dată inadmisibil de seducătoare. S-a smuls din această vrajă cu globii oculari oscilând încă şi cu dorinţa ca gâtul lui să poată executa o rotaţie completă de 360°.

După ora de vârf de dimineaţă, metroul e aproape gol, ca o

plajă plină de mizeriile lăsate de turiştii care au plecat acasă. În intervalul dintre ora nouă şi amiază rezidenţii permanenţi se întorc târându-se înapoi pe ţărmul lor, sfioşi şi tatonând. De la răsăritul soarelui până la nouă, călătorii înstăriţi umpluseră limitele acelei lumi cu sentimentul estival al vieţii; acum haimanalele adormite şi doamnele bătrâne trăind din ajutorul social, care fuseseră acolo tot timpul, dar nu le observase nimeni, îşi restabileau dreptul precar de proprietate şi readuceau anotimpul decăderii.

La al unsprezecelea sau al doisprezecelea tranzit Profane a adormit şi a visat. Aproape de amiază a fost trezit de trei puştani portoricani, care se numeau Tolito, José şi Kook, prescurtare de la Cucarachito. Îşi interpretau numărul ca să câştige bani, deşi ştiau că metroul, în dimineţile de sfârşit de săptămână, *no es bueno* pentru dansat şi bongos. José ţinea o cutie de cafea care, întoarsă cu fundul în sus, slujea drept tobă – băteau nebuneşte în ea cu *merengos* sau *baios*; iar pe partea goală, fără capac, primea bănuţi, fise de metrou, gumă de mestecat sau scuipat de la membrii auditoriului care-i apreciau.

Trezit din somn, Profane clipea şi îi privea cum dansau îndrăciţi pe ritm de jazz, făceau tumbe şi mimau ritualul împerecherii. Băieţii se balansau agăţaţi de mânere, dansau tremurat, mişcau iute din fund, se agăţau de barele de

susţinere; Tolito îl smucea încolo şi-ncoace pe Kook, ţâncul de şapte ani, prin tot vagonul, ca pe o păstaie de fasole, iar José le susţinea spectacolul bătând pe cutia-tobă în ritmuri diferite ce se suprapuneau zgomotului infernal al trenului; antebraţele şi mâinile lui continuau să vibreze dincolo de inerţia percepţiei optice şi a zâmbetului neobosit întins pe dinţii lui mari cât Cartierul de Vest.

Au umblat prin vagon întinzând cutia spre călători în timp ce trenul intra în staţia Times Square. Până să ajungă la el, Profane a închis ochii. S-au aşezat pe scaunul de vizavi, socotind câştigul şi bălăbănindu-şi picioarele. Kook stătea la mijloc, ceilalţi doi se căzneau să-l împingă pe podea. Doi adolescenţi din cartierul lor au intrat în vagon: pantaloni negri, cămăşi negre, jachete de gangster negre cu PLAYBOYS imprimat pe spate cu roşu, cu literele scurse. Brusc mişcările celor trei de pe scaune s-au oprit. Se ţineau unul de altul şi priveau cu ochii larg deschişi.

Kook, mezinul, nu putea să ţină în el nimic:

— *Maricón*! a strigat el voios.

Profane a deschis ochii. Ţăcănitul tocurilor băieţilor mai mari a trecut pe lângă ei, distant şi staccato şi s-a îndreptat spre vagonul următor. Tolito şi-a pus mâna pe creştetul lui Kook, căznindu-se să-l treacă prin podea, să nu-l mai vadă. Kook s-a eschivat. Uşile s-au închis, trenul s-a urnit din nou

spre Grand Central.

— Hei, nene, a spus Kook.

Profane l-a privit cu oarecare prudenţă.

— De ce? a spus José. A pus neatent cutia de cafea pe creştetul capului, de unde i-a alunecat peste urechi. De ce n-ai coborât la Times Square?

— Ete na, dormea omul, a spus Tolito.

— E un yo-yo, a spus José. Aşteaptă şi-o să vezi.

L-au uitat pe Profane pentru moment, s-au mutat în vagonul din faţă şi au executat numărul obişnuit. S-au întors când trenul pleca din nou din Grand Central.

— Ei, vedeţi? a zis José.

— Hei, nene, a spus Kook, cum de...

— Eşti pe liber, spuse Tolito.

— De ce nu vânezi aligatori ca frate-miu? a spus Kook.

— Fratele lui Kook îi împuşcă cu o puşcă de vânătoare, a explicat Tolito.

— Dacă ai nevoie de o slujbă, ar trebui să vânezi aligatori, a spus José.

Profane s-a scărpinat pe burtă. A privit în podea.

— E sigură slujba asta? a întrebat Profane.

Metroul a intrat în Times Square, s-a oprit, a deşertat pasagerii, a luat alţii, a închis uşile şi s-a îndepărtat scheunând prin tunel. Pe o linie paralelă intra în staţie o altă garnitură.

Trupurile au fost măcinate în lumina cafenie, un difuzor anunţa trenurile. Era ora prânzului. Staţia de metrou a început să zumzăie, să se umple de zgomote umane şi de mişcare. Turiştii se întorceau în cete mari. A sosit alt tren, a deschis uşile, le-a închis, s-a dus. Pe peroanele de lemn a crescut înghesuiala, concomitent cu un aer de stânjeneală, de grijă şi foame, de presiune la băşica udului, de sufocare. Prima garnitură s-a întors.

În mulţimea care se bulucea înăuntru era, de data asta, o fată îmbrăcată în palton negru, al cărei păr lung atârna mult peste haină. Cercetase patru vagoane până să-l găsească pe Kook, care stătea lângă Profane şi-l pândea.

— El vrea să-l ajute pe Angel să omoare aligatori, i-a spus Kook fetei.

Profane dormea întins în diagonală pe scaun.

În vis, era singur-singurel, ca de obicei. Hoinărea noaptea pe o stradă unde nu se afla nimic viu în afara propriului câmp vizual. Era noapte pe strada aceea, neapărat. Luminile se reflectau fără să pâlpâie pe hidranţii şi pe capacele gurilor de canal de pe stradă. Din loc în loc, firme de neon scriau cu lumini colorare cuvinte pe care nu şi le va aminti când se va trezi.

Într-un fel sau altul, ceea ce se petrecea avea legătură cu o poveste pe care o auzise odată, despre un băiat născut cu un

şurub de aur acolo unde ar fi trebuit să se găsească buricul. Vreme de douăzeci de ani consultase doctori şi specialişti din întreaga lume, încercând fără succes să scape de şurub. În cele din urmă, în Haiti, întâlnise un doctor voodoo care-i dăduse o poţiune rău-mirositoare. Băiatul o băuse, adormise şi avusese un vis. În vis se pomenise pe o stradă luminată de lămpi verzi. Urmând indicaţiile vraciului, o luase de două ori la dreapta şi o dată la stânga faţă de punctul de plecare, găsise un copac împodobit cu baloane colorate, care creştea sub a şaptea lampă de pe stradă. Pe a patra cracă de la vârf în jos se vedea un balon roşu; băiatul îl spărsese şi descoperise în interior o şurubelniţă cu mânerul din plastic galben. Cu ajutorul şurubelniţei îşi scosese şurubul din burtă şi imediat după aceea se trezise din vis. Era dimineaţă. Se uitase în jos la buricul său, şurubul dispăruse. În cele din urmă, blestemul care durase douăzeci de ani se risipise. Beat de bucurie, tânărul sare din pat şi curul îi cade pe podea.

Profane, singur pe stradă, va avea întotdeauna impresia că şi el umbla, probabil, după acel lucru care să facă propria dezasamblare la fel de plauzibilă ca a oricărei maşini. Frica se instala totdeauna în acest punct: şi, tot aici, se transforma în coşmar. Fiindcă acum, dacă el continuă să umble pe strada aceea, va trebui să-şi abandoneze nu numai curul, dar şi braţele, picioarele, creierul buretos şi ceasul inimii, care se vor

risipi printre capacele gurilor de canal şi vor umple de mizerie trotuarul. Strada luminată cu mercur, asta să fie casa lui? Se întorcea cumva ca elefantul la cimitirul lui, să se întindă pe jos şi să devină curând ivoriul în a cărui masă dormeau formele perfecte ale pieselor de şah, lopăţelele de scărpinat, sferele chinezeşti ajurate, scobite, aşezate una în alta?

Doar atât era de visat; întotdeauna fusese doar atât: Strada. Curând s-a trezit, dar n-a găsit nicio şurubelniţă, nicio cheie. S-a trezit şi, drept în faţa lui, aproape, era chipul unei fete. Kook stătea în fundal, cu picioarele depărtate şi capul atârnându-i. De la depărtare de două vagoane, venea zdrăngănitul metalic al lui Tolito pe cutia de cafea, venea dominând zgomotul făcut de metrou la trecerea peste macazuri.

Un chip tânăr, gingaş, plăcut. Fata avea o aluniţă cafenie pe obraz. I s-a adresat înainte ca el să-şi deschidă ochii. Se numea Josefina Mendoza, era sora lui Kook, locuia la periferie. Trebuie să-l ajute. El nu înţelegea ce se întâmplă.

— Ce e, doamnă, a zis el, ce?

— Îţi place să stai aici? a strigat ea.

— Nu, nu-mi place, doamnă, a spus Profane.

Trenul ticsit de călători se îndrepta spre Times Square. Două cucoane bătrâne, care făcuseră cumpărături la Bloomingdale, stăteau şi îi priveau cu ostilitate din partea din faţă a vagonului. Fina a început să strige. Ceilalţi puşti au năvălit din

nou în vagon, cântând.

— Ajutor, zise Profane.

Nu ştia cui îi cere ajutor. Se trezise îndrăgostit de toate femeile din oraş, dorindu-le pe toate: aici se afla una care voia să-l ducă la ea acasă. Garnitura a oprit în Times Square, uşile s-au deschis rapid. Cu o singură mişcare, doar semiconştient de ceea ce face, l-a cules pe Kook cu un braţ şi a ieşit în fugă pe uşă: Fina, cu păsări tropicale ce se iţeau de pe rochia ei verde ori de câte ori i se dădea la o parte haina neagră, l-a urmat, ţinându-se de mână cu Tolito şi José. Alergau prin staţie, pe sub un şir de lumini verzi, Profane fugea împleticit lovindu-se întruna de coşuri de gunoi şi de automate Coke. Kook s-a desprins de ei şi a făcut slalom prin mulţimea amiezii.

— Luis Aparicio, ţipă el, furişându-se-n goana mare spre o ţintă particulară: Luis Aparicio, dând iama într-o ceată de Cercetașe.

Jos, la capătul scărilor, vizavi de trenul local care mergea la periferie, aştepta o altă garnitură. Fina şi puştii s-au suit în vagon; când să urce şi Profane, uşile s-au închis şi l-au strâns între ele. Fina şi fraţii ei au căscat ochii mari. Speriată, ea a scos un ţipăt slab, a prins mâna lui Profane, a smucit şi... s-a produs o minune. Uşile s-au deschis din nou. Fina l-a adus înăuntru, în câmpul ei tainic de forţe. El a înţeles fulgerător: pentru o vreme Profane, nepricopsitul, poate să se mişte

sprinten şi sigur pe sine. Cât a ţinut drumul până acasă, Kook a cântat *Tienes Mi Corazón*, un cântec de dragoste pe care-l auzise cândva într-un film.

Ei locuiau mai la periferie, pe lângă 80th Street, între Amsterdam Avenue şi Broadway. Fina, Kook, mama, tatăl şi un alt frate, care se numea Angel. Uneori Geronimo, prietenul lui Angel, venea la ei în vizită şi dormea pe podeaua bucătăriei. Bătrânul era pe ajutor social. Mama l-a îndrăgit numaidecât pe Profane. I-au stabilit culcuşul în cadă.

A doua zi Kook l-a găsit acolo dormind şi a dat drumul la apa rece.

— Iisuse Hristoase, a zbierat Profane împroşcând cu apă şi trezindu-se.

— Nene, tre' să-ţi cauţi o slujbă, a spus Kook. Aşa zice Fina.

Profane a sărit din cadă şi s-a apucat să-l alerge pe Kook prin apartamentul mic, lăsând o dâră de apă după el. În camera din faţă s-a poticnit de Angel şi Geronimo, care stăteau acolo, beau vin şi discutau despre fetele pe care or să le agaţe în ziua aceea în Riverside Park. Kook a şters-o râzând şi strigând „Luis Aparicio". Profane a rămas cu nasul proptit în podea.

— Ia un pahar de vin, a spus Angel.

Peste câteva ore, beţi cocă, cei trei coborau împleticindu-se treptele vechi de gresie. Angel şi Geronimo discutau în contradictoriu, se întrebau dacă nu e prea frig şi dacă fetele or

să vină sau nu în parc. S-au îndreptat spre vest, pe mijlocul străzii. Cerul era acoperit şi deprimant. Profane nimerea mereu în faţa maşinilor. La colţ au năvălit peste un cărucior cu hotdogi şi au băut piña colada, să se dreagă. N-a avut niciun efect. Cu chiu, cu vai, au ajuns pe Riverside Drive, unde Geronimo s-a prăbuşit. Profane şi Angel l-au cules de pe jos şi au traversat în fugă strada ţinându-l ca pe un berbec de asalt, au coborât dealul şi au intrat în parc. Profane s-a împiedicat de o piatră şi tustrei şi-au luat zborul. Au rămas pe iarba îngheţată în timp ce o şleahtă de puştani în haine de lână groase treceau încolo şi-ncoace peste ei jucându-se de-a prinselea cu o pernă. Mare, galbenă, strălucitoare. Geronimo a început să cânte.

— Hei, gagiilor, a zis Angel, a apărut una.

Tipa venea plimbând un pudel jigărit, cu mutră nesuferită. Tânără, cu plete lungi, care dansau şi luceau pe gulerul hainei. Geronimo s-a oprit din cântat, a spus „*Coño*" şi i-a făcut bezele. Apoi a continuat aria, însă acum cânta pentru ea. Tânăra nu i-a băgat în seamă şi s-a îndreptat senină spre periferie, zâmbindu-le copacilor desfrunziţi. S-au uitat lung după ea până când nu s-a mai văzut. Se simţeau trişti.

Angel a oftat:

— Sunt atât de multe, a spus el. Milioane şi milioane de fete. Aici în New York şi mai sus în Boston, unde am fost o dată, şi în alte mii de oraşe... Când mă gândesc la ele, îmi piere tot

curajul.

— Sunt şi în Jersey, a spus Profane. Am lucrat în Jersey.

— O mulţime de pipiţe a-ntâia în Jersey, a spus Angel.

— Şi pe şosele, a spus Profane. Şi toate în maşini.

— Eu şi Geronimo lucrăm în canalele colectoare, a spus Angel. Sub stradă. Acolo jos nu vezi nimic.

— Sub stradă, a repetat Profane după un minut: sub Stradă.

Geronimo s-a oprit din cântat şi i-a povestit lui Profane cum e treaba. Îşi aduce aminte de puii de aligatori? Anul trecut sau poate ălălalt an, puştii din întregul Nueva York şi-au cumpărat pentru casă aligatori mititei. Magazinul Macy îi vindea pe cincizeci de cenţi şi, pare-se, fiecare copil dorea un pui de aligator. Dar copiii s-au plictisit repede de ei. Unii le-au dat drumul pe stradă, însă cei mai mulţi i-au aruncat la closet şi au tras apa după ei. Iar ăştia au crescut, s-au reprodus şi s-au hrănit cu guzgani şi cu mizeriile din canalele colectoare, astfel încât acum se deplasează, albinoşi, mari şi orbi, prin întreaga reţea de canalizare. Acolo jos numai Dumnezeu mai ştie câţi sunt. Unii deveniseră canibali fiindcă în împrejurimi şobolanii fuseseră mâncaţi sau fugiseră îngroziţi.

De când cu scandalul canalizării de anul trecut, departamentul se sesizase. Se apelase la voluntari care să coboare înarmaţi cu puşti de vânătoare în canale şi să le cureţe de aligatori. Nu s-au oferit prea mulţi voluntari. Cei ce au venit

au renunţat repede. Angel şi el, spuse mândru Geronimo, lucrau acolo de mult, oricum cu trei luni mai mult decât ceilalţi.

Deodată, Profane s-a trezit.

— Mai au nevoie de voluntari? a întrebat el domol. Angel a început să cânte. Profane s-a răsucit spre Geronimo şi l-a privit: Hei, Geronimo.

— Absolut, spuse Geronimo. Ai tras vreodată cu o armă de vânătoare?

Profane a zis că da.

Nu trăsese niciodată şi nici nu va face aşa ceva, oricum, nu la nivelul străzii. Dar o puşcă de vânătoare sub stradă, sub Stradă, de ce nu? Se putea împuşca din greşeală, dar poate vor ieşi bine treburile. De ce să nu încerce?

— Am să vorbesc cu domnul Zeitsuss, bosul, a zis Geronimo.

Perna a rămas o clipă suspendată, veselă şi strălucitoare, în aer.

— Uite, uite, strigau puştii: uite-o cum cade!

(*Traducere: Horia Florian Popescu.*
Primul capitol din romanul „V.”)